GORENJSKI GLAS

Leto XLIII - št. 41 - CENA 5 din

Kranj, torek, 29. maja 1990

stran 4 in 5:
PRIZNANJE V PRAVE ROKE - V soboto smo na Novinarskem večeru že osmič podelili priznanje Gorenjskega glasa. Tokrat so ga dobili krajani in vodstvo krajevne skupnosti Koprivnik - Gorjuše v radovljiški občini. Predsedniku skupščine krajevne skupnosti Janezu Korošču ga je izročil naš direktor in glavni urednik Štefan Žargi.
- A. Ž. - Foto: G. Šinik

Poučna usoda starih fužin

Leta 1869 so šle stare fužine v »stečaj«, s kapitalom ljubljanskih bankirjev se je ustanovila Kranjska industrijska družba. Po 120 letih se zgodovina ponavlja, kajti Železarno Jesenice kot naslednico Kranjske industrijske družbe prej ali slej čaka stečaj.

Ni dvoma, da ima črna metalurgija dovolj razlogov, da se pritožuje nad sistemskimi ukrepi: nerazumno visoke obresti, zamrznjene cene, finančna nedisciplina, nikakršni zaščitni ukrepi industrije, ki je povsod po svetu nenehno pod vladno zaščito... Obenem pa tudi ni nobenega dvoma, da se že vidi, da so bile doslej vse brezštevilne sanacije in vse reorganizacije zato, da se v resnici ni nič spremenilo. A danes razmišljati o preteklih spodrsljajih in napakah, je več kot brezplodno, kajti dejstvo je, da so tudi taki »paradni konji«, kot so Trbovlje in Jesenice dokončno pokleknili, saj gre v vsej težki industriji, tako metalurgiji kot rudarstvu, za pravo socialno revolucijo. Plačuje se namreč tako visoka socialna cena, da je komaj verjetno, da bi jo kakršnakoli oblast sploh vzdržala.

Pri železarskem stečaju, ki se napoveduje, če ne za danes, pa zanesljivo za jutri, ne gre le zato, da tovarna ne more poravnati obveznosti in da ima blokiran žiro račun; tako kot pri nekaterih drugih slovenskih firmah, ki imajo vendarle zdrave temelje, se skoraj zanesljivo dogaja tudi nekaj drugega.

Družbene lastnine se brez hudih zapletov ne da »transformirati«, saj sploh nima prodajalca, ima le kupce. Strukturo družbene lastnine je torej možno spremeniti le s pomočjo stečajev in privatizacijo, tako pa tudi pridobiti svež kapital, nujen za nadaljnjo modernizacijo in prestrukturiranje. Se pravi, da se nakazuje širši proces, saj do stečajev prihaja vendarle v najbolj razvitih delih jugoslovanskega gospodarstva.

Železarstvo pri tem ni nobena izjema, tudi jeseniška železarna ne. Zato tudi nenehno slišimo, da stečaj ni nikakršen pogreb firme in da nikakor ne pomeni likvidacije - kar je seveda res, saj je v svetu to povsem normalen pojav in firma ekonomsko še naprej živi, le pod novimi imeni in z novimi lastniki.

Kdo bi si mislil, da se zgodovina tako ponavlja: pred stodvajsetimi leti je na pogorišču onemoglih fužin ob kapitalski inekciji zrasla za tedanje čase ugledna Kranjska industrijska družba, njena naslednica pa danes doživlja poučno usodo starih fužin...

D. Sedej

Škofja Loka, 25. maja - Kolesarska dirka "Po ulicah Škofje Loke", ki šteje tudi v kriterij slovenskih mest, je prinesla velik uspeh kolesarjem kranjske Save. Značilnost dirke je tudi velik obisk gledalcev in pa slabo vreme, ki je motilo zlasti tekmovanje med mladinci in člani, ko je bilo tudi veliko padcev. Med člani je zmagal Aleš Pagon (na sliki). Več o dirki na športni strani. V. Stanovnik, slika: G. Šinik

V Železarni še vedno iščejo rešitev

Jesenice, 28. maja - V jeseniški Železarni, ki ji zaradi blokiranega žiro računa v teh dneh grozi stečaj, le vedno iščejo možnosti za deblokado. Kot je včeraj povedal direktor poslovodnega odbora ing. Boris Bregant, se zavzemajo za delno poravnavo in delno odložitev plačil. Oskrba s surovinami in reprodukcijskim materialom je zelo perečа, ker so v prvih treh mesecih letošnjega leta precej zmanjšali zaloge. Več o položaju jeseniške Železarne bomo poročali v petkovi številki.

D. S.

19. septembra narok za sklenitev prisilne poravnave

Elan gre v prisilno poravnavo

Poravnalni senat kranjskega sodišča bo določil izvedenca, ki bo proučil ekonomsko-finančno stanje Elana.

Kranj, 25. maja - Poravnalni senat, ki ga vodi Dragica Pirihova, se je po analizi pismenega predloga Elana in po zaslišanju predstavnikov Elana in kranjske SDK odločil za začetek postopka prisilne poravnave. Do 19. septembra lahko upniki sodišču sporoče, koliko jim je Elan dolžan, nakar lahko računajo na povrnitev 60 odstotkov dolga v dveh letih.

Vinko Bogataj se je v odmoru pred razglasitvijo sklepa rade volje zapletel v pogovor z novinarji. Foto: G. Šinik

V razpravni dvorani ni bilo gneče, saj je bil prvi narok namenjen le zaslišanju predstavnikov Elana in SDK, prisluhnili so mu predstavniki Komercialno-hipotekarne banke iz Ljubljane, LB-Gorenjske banke iz Kranja, Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Slovenije, Elanovega sindikata in advokat, ki zastopa interese Elanovih delavcev ter seveda novinarji, ki jim je bilo snemanje in fotografiranje dovoljeno šele ob razglasitvi sklepa.

Na zaslišanje je prišel Vinko Bogataj, v.d. predsednika poslovodnega organa begunjskega Elana, ki je moral odgovoriti na več kot trideset vprašanj predsednice poravnalnega senata Dragice Pirihove, nekaj pa mu jih je dodatno zastavil še član senata Anton Šubic, ki ga je zanimala dopolnitev odgovora, da Elanov zaključni račun za lansko leto ni točen, Vinko Bogataj je povedal, da je bil sicer prikazan dobiček, vendar so v njem odkrili navidezne terjatve, veliko stvari pa je potrebno še razčistiti, da bo Elan lahko dal garancijo za poravnavo dolgov v postopku prisilne poravnave, saj zdaj razpolaga šele z oceno. Po dosedanjih podatkih Elanove obveznosti do upnikov znašajo 2,7 milijarde dinarjev (386 milijonov mark), ima pa tudi dolžnike, predvsem kupci mu dolgujejo 350 milijonov dinarjev. Na seznamu je zdaj 397 upnikov, vendar ni dokončen.

SDK Kranj je zastopal pomočnik direktorja Marjan Kralj, ki je povedal, da je bila lani predvidena revizija zaključnega računa Elana za leto 1988, vendar je odpadla, ker je SDK prednostno pregledovala poslovne banke. V zadnjih petih letih pa so pregledali zaključne račune Elanovih podjetij v tujini, nimajo pa podatkov o Elanovem podjetju v Švici, prav tako ne za podjetje Elan holding v Muenchemu, za slednjega je Vinko Bogataj povedal, da ni Elanova last.

Poravnalni senat je Elanu naložil, da v osmih dneh nakaže na račun sodišča 400 tisoč dinarjev kot predujem za sodne stroške, ker pa ima trenutno blokiran žiro račun, se zastavlja vprašanje, kako bo to plačal. (več na 10. stani)

M. V.

Iskra RTC še kar stavka

Kranj, 28. maja - Na petkovi seji je stavkovni odbor Razvojno-tehnološkega centra Iskre sprejel sedmero stavkovnih zahtev, danes pa je stavko podprla tudi koordinacija sindikatov Kibernetike in ERO.

Stavkovni odbor RTC zahteva takojšnje izplačilo osebnih dohodkov z vsemi dodatki in regresi za letni dopust vred. Sredstva za to morata vodstvi RTC in Kibernetike zagotoviti iz rezervnih skladov po zakonu o zajamčenih osebnih dohodkih ali iz drugih virov, upoštevaje dejstvo, da je Kibernetika še vedno delovna organizacija z neomejeno solidarno odgovornostjo. Izplačilo zahtevajo v dveh dneh, sicer bodo tudi delavci drugih tozdov solidarno stavkali. Do zahtevanega izplačila bo 95 delavcev RTC stavkalo, pripravljani pa so se pogajati z obema vodstvoma. Od njiju tudi zahtevajo, da pripravijo predloge o nadaljnji poslovni perspektivi RTC v Kibernetiki ali zunaj nje. Ko bodo dobili plačo, je stavkovni odbor pripravljen stavko odložiti do roka, ki ga bodo postavili za izdelavo sanacijskega programa. Če pa programa ne bo, bodo v RTC in drugih tozdih znova stavkali in zahtevali razrešitev vodstva RTC in odgovornost bivšega vodstva Kibernetike za nastalo stanje.

Danes dopoldne pa je o zahtevah stavkovnega odbora RTC razpravljala tudi koordinacija sindikata Iskre Kibernetike in ERO ter jih v celoti podprla, z izjavo o solidarnostni stavki preostale Iskre, če na zahteve ne bi bilo odmeva.

D. Ž.

Zadnja vest:
Danes popoldne smo izvedeli, da so vsi delavci dobili plače.

Trinajsti kongres ZSMJ je bil tudi zadnji

ZSMJ ni več

Ljubljana, 25. maja - Kdo bi si leto ali dve nazaj mislil, da bo dan mladosti, 25. maj 1990, dan, ko bo sprejeta deklaracija o razpustu ZSMJ. V ljubljanskem Cankarjevem domu so namreč v petek delegati 13. kongresa Zveze socialistične mladine Jugoslavije v rekordnih 45 minutah sprejeli deklaracijo o razpustu ZSMJ. Iz nje naj bi na zvezni ravni nastale tri nove organizacije: Mladinski svet Jugoslavije, Zveza študentov Jugoslavije in Jugoslovanski novi forum.

Tako v petek, kot v sobotnem nadaljevanju kongresa, so delegati ugotavljali, da takšne zvezne mladinske organizacije, kot je bila do sedaj, ne potrebujejo več. Seveda dogovora o oblikah in načinih bodočega organiziranja zveznih mladinskih organizacij ni bilo mogoče sprejeti v dveh dneh (kratkega) zasedanja.D Ko so razpravljali o osnutkih dokumenta Mladinskega sveta Jugoslavije, ki naj bi bil nekakšen pravni naslednik dosedanje Zveze socialistične mladine Jugoslavije, so ugotovili, naj bi bil ta popolnoma nepolitična organizacija, ki naj bi se ukvarjala le z družbenimi in interesnimi aktivnostmi mladih. Jugoslovanski novi forum pa bi bil prostor skupnega političnega delovanja. Njegov temeljni interes naj bi bilo čim učinkovitejše uresničevanje političnih usmeritev njegovih članic, o temeljnih programskih ciljih pa se bodo dogovorile članice foruma same.

V. Stanovnik

stran 18

O [redacted] Termopolu še z druge plati

MIHA NAGLIČ
ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Makedonsko vprašanje

Makedonija je daleč, bomogoče kdo porekel in čemu bi se potemtakem z makedonskimi problemi ubadali še na Gorenjskem? A stvar je taka, da nas zadeva bolj, kot bi mislili na prvi pogled. Če se Jugoslavija zaradi tega nerešenega vprašanja krega z Grčijo in zmanjša število dovolilnic za grške tovornjake, ki po naših cestah vozijo grško blago v Evropo in nazaj, je to za Gorenjsko še dobro — zmanjša se obremenjenost naših cest in onesnaževanje krajev ob njih. Toda kaj, ko je ravno Grčija v Evropski skupnosti tista, ki lahko prepreči ali vsaj ovira že začeti proces vključevanja Jugoslavije v to isto skupnost. »Začelo se je pri tranzitnih dovolilnicah, končati pa se utegne pri zamrznjeni pomoči«, berem v Delu. Ravno zdaj so v toku pogajanja za sveženj novih in ugodnih posojil v znesku 1,5 milijarde dolarjev. Zgodi se lahko, da Jugoslavija izpade iz skupine sedmih vzhodnoevropskih držav, ki naj bi bile poleg Poljske in madžarske še deležne pomoči 24 razvitih zahodnih držav po sestanku zunanjih ministrov le-teh v začetku julija... Pa kaj potem, bo spet kdo ugovarjal — Slovenci bomo šli v Evropo po svoje, z Jugoslavijo ali brez nje; makedonska in podobna vprašanja bodo za nas slejkoprej zunanjepolitične narave. Že mogoče, a litovski primer nam nazorno kaže, da to ne bo lahko. Za vse bo boljše, če ostane Jugoslavija navzven v istih mejah, navznoter pa postane konfederacija samostojnih republik. V času, ko bo ta članek v tisku, se utegne zgoditi, da jugoslovanska unitaristična naveza v sestavi JLA-Srbija-zvezno predsedstvo z dr. B. Jovićem na čelu še enkrat poseže v odkrivanje konfederativne perspektive, ki jo lahko zakrije, skrije pa ne več. Slovencem in Hrvatom stopajo namreč v tem pogledu ob bok tudi - Makedonci.

Dogajajo se naravnost neverjetne reči: papeža Janeza Pavla II. so razglasili za častnega člana Društva makedonskih pisateljev! Beograjsko časopisje je po objavi te novice takoj in pravilno ugotovili, da je to nekaj takega, kot če bi srbskega patriarha Germana razglasili za častnega člana društva portugalskih pisateljev. Toda gre za politiko in ne za literaturo. »In če beograjska čaršija v tovrstni gesti vidi pristop Makedoncev k slovensko-hrvaški vatikansko-kominternovski protisrbski zaroti, potem Makedonci svoje koketiranje s sveto cerkvijo razumejo kot odpor proti velikosrbskemu hegemonizmu: s tem sporom se torej kratkoročno krepita pogajalska položaja Slovenije in Hrvaške v Jugoslaviji.« (M. Kovač)

Makedonci so v zadnjem času s številnimi dejanji (ne nazadnje s protestnim zborovanjem na jugoslovansko-grški meji in z bojkotom sklepnega zasedanja 14. kongresa ZKJ) jasno pokazali, da ne bodo dopustili, da bi se balkanski meddržavni spori spet reševali na njihovih plečih. Kratek pogled v zgodovino pokaže, da se je makedonsko vprašanje pojavilo v času, ko so se mlade balkanske državice prepirale, kako si razdeliti makedonsko ozemlje, potem ko z njega preženejo Turke. Ko jim je to uspelo, v prvi balkanski vojni (1912), so se v drugi udarile še med seboj; Bolgari so namreč menili, da so v prvi dobili premalo. Srbi in Grki so jih družno ugnali in Bolgarom je poslej ostala le dolina Strumice, s čimer pa se niso nikoli sprijaznili.

Verjetno bo v evropski perspektivi še najboljše, če sedanja teritorialna razdelitev Makedonije ostane; da vardarska Makedonija ostane jugoslovanska republika, egejska del Grčije in pirinska del Bolgarije. Na znanje je treba vzeti tudi dejstvo, da grški in bolgarski politiki v svojih nastopih vztrajno zanikajo obstajanje Makedoncev kot naroda.

Slednji ta čas pač ne premorejo še enega Aleksandra Velikega, ki je bil po rodu iz Makedonije in mu je uspelo razdrobljena grška mesta in pokrajine združiti v »helenski konfederaciji« (-336) ter nato osvojiti še ves takratni svet. Tudi veličina Samuelovega carstva izpred leta 1000 je danes le še nostalgični spomin. Tega, da se borijo za svoje nacionalne pravice in za ohranitev tistega, kar že imajo, pa jim ne more nihče oporekati. Makedonsko vprašanje se pravzaprav lahko razreši šele v prenovljeni Evropi — če bo ta res taka, kakršna se obeta.

Dr. Jović na novosadskem kmetijskem sejmu

Novi program vsebuje dolgoročne rešitve

Novi Sad, 24. maja - Danes so v Novem Sadu zaprli 57. mednarodni kmetijski sejem, na katerem je sodelovalo 1680 razstavljalcev iz domala tridesetih držav Evrope in sveta. Dr. Borisav Jović, novi predsednik predsedstva SFRJ, ki je sejem odprl in se pogovarjal tudi z nekaterimi gospodarstveniki, je ob tej priložnosti dejal, da je bilo kmetijstvo pri nas predolgo zapostavljeno in da je to tudi razlog za številna neskladja in nestabilnost. Država se je opredelila, je dejal dr. Jović, da bo tudi v razmerah hude gospodarske krize s precejšnjimi sredstvi iz proračuna podpirala kmetijsko pridelavo in da kmetijstvu veliko pomenijo tudi manjše davčne obveznosti, nižje obrestne mere in uvozne dajatve. Novi program kmetijske politike, ki ga je zvezna skupščina sprejela in obravnavala prejšnji mesec, pa po besedah dr. Jovića vsebuje dolgoročne rešitve za razvoj jugoslovanskega kmetijstva.

C. Z

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tiska ČGP Delo Ljubljana

Predsednica časopisnega sveta Kristina Kobal

Naročnina za I. trimesečje 100 din

Gorenjski glas urejamo in pišemo: **Štefan Žargi** (glavni urednik in direktor), **Leopoldina Bogataj** (v. d. odgovornega urednika), **Vilma Stanovnik** (šport, turizem, poslovne informacije), **Danica Dolenc** (za dom in družino, tradicije NOB, Tržič), **Danica Zavrl Žlebir** (socialna politika, sindikati), **Jože Košnjek** (notranja politika, šport), **Marija Volčjak** (gospodarstvo, Kranj), **Andrej Žalar** (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), **Lea Mencinger** (kultura), **Helena Jelovčan** (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), **Cveto Zaplotnik** (kmetijstvo, kronika, Radovljica), **Darinka Sedej** (razvedrilo, Jesenice), **Štojan Saje** (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), **Dušan Humer (šport), Vine Bešter** (mladina, kultura), **Franc Perdan** in **Gorazd Šinik** (fotografija), **Igor Pokorn** (oblikovanje), **Mirjana Draksler** (tehnično urejanje) in **Marjeta Vozlič** (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.
Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Uspešna predaja poslov na Gregorčičevi

Nova vlada je začela vladati

Oblikovanje posebne komisije za varovalno območje Kočevske Reke, sklep o 10 odstotnem povišanju štipendij od 1. maja dalje, ukrepi za zavarovanje družbene lastnine, predvsem pred zlorabami, kar omogoča že spoštovanje dosedanje zakonodaje, predvsem pa imajo tu velike pristojnosti občine, ter poziv komiteja za kulturo za vračanje umetnin iz zasebnih zbirk v muzeje in galerije so bili sklepi prve delovne seje nove slovenske vlade.

Ljubljana, 24. maja - Predsednik slovenskega izvršnega sveta dr. Lojze Peterle je številnim časnikarjem predstavil novega tiskovnega predstavnika vlade Branka Podobnika, nato pa je obljubil, da bo sedanji polurni torkov termin za pogovore z državljani podaljšal, saj se je že prvi tak poskus dobro obnesel. Predsednik je povedal, da je bila primopredaja poslov med staro in novo vlado večinoma opravljena na evropski ravni in da je zapuščina celo boljša, kot je bilo pričakovati. Zato bo vlada, tako kot je obljubila skupščini, v enem mesecu lahko pripravila program.

Jože Mencinger

Upravičene zahteve Makedoncev

"Potoval sem skozi ta del Grčije in se prepričal, da tam živijo Makedonci, zato menim, da so protesti Makedoncev zoper zanikanje obstajanja makedonskega naroda v Grčiji upravičeni," je dejal dr. Lojze Peterle dopisniku skopskega radija.

Peterle je naznanil začetek vsebinske razprave o gospodarskem položaju, ki bo potekala na treh ravneh: gospodarski položaj v Sloveniji, odnosi Slovenija - Jugoslavija in odnosi Slovenija - Evropa - svet. Dejal je, da ima Slovenija pri reševanju gospodarskega položaja relativno malo možnosti, saj nas bistveno veže politika zvezne vlade, slovenska vlada pa bo intervenirala skladno s svojimi pristojnostmi. Slovenija ne bo pristajala na nove obremenitve, na primer na prometni davek za JLA. Budžet za JLA mora biti sestavljen po evropskih kriterijih. Pri reševanju družbene lastnine se ne kaže zaleteti, pomagali pa nam bodo tudi svetovalci iz tujine. Slovenija soglaša, da Jugoslavija podpiše statut nove evropske razvojne banke. Utegne se zgoditi, da bo eden od direktorjev te banke Slovenec. Na razprodajo Slovenije tujcem ne pristajamo, ravnali bomo premišljeno, je dejal Peterle. Glede sprave pa je menil, da nas mora preteklost čim manj obremenjevati in da se moramo posloviti od koncepta sovražnika. Slovenija je domovina vseh, ne glede, kaj mislijo o njej. Vprašanje sprave bo obravnavano v skupščini, je napovedal predsednik slovenske vlade.

Podpredsednik vlade, zadolžen za gospodarsko področje dr. Jože Mencinger je povedal, da sta glavna problema težak položaj slovenskega gospodarstva in težnje po privatizaciji ter odnosi do Jugoslavije. Najprej je treba priti do ugotovitve stanja, ki je slabše, kot je zgledalo na prvi pogled. Prva naloga bo zmanjševanje odlivov na jug, oziroma preprečitev novih obveznosti, tudi do JLA, kjer pa je treba biti previden, kjer gre najbrž tudi za nekatera naročila za naša podjetja. Druga naloga pa je zmanjševanje obremenitev gospodarstva. Vendar vsako znižanje pomeni, da moraš nekomu vzeti, da mu zmanjšaš tako imenovane pridobljene pravice. Na to nihče ne pristaja. Rešitev je priliv tujega kapitala, glede privatizacije pa moramo imeti dosti pragmatičen pristop. Sicer apa je tako, je dejal, da se bomo morali ekonomisti prilagajati politiki. **Matija Malešič, podpredsednik za družbene dejavnosti** je povedal, da sistemski viri financiranja zadoščajo za normalno delovanje družbenih dejavnosti, kar je ta hip osnovna skrb. Do konca leta bo rešitev začasno, potem pa bo treba organizirati družbene dejavnosti kot sistem javnih financ in služb. Pokojninski sklad ni ogrožen. **Dr. Leon Šešerko, podpredsednik za varovanje okolja in regionalni razvoj** je napovedal ponovno uveljavitev policentričnega razvoja Slovenije, s čimer naj bi se zmanjšal razkorak med metropolami in provinco. Pri varovanju okolja je treba sprejeti nove ukrepe, na primer spodbujanje uporabe neosvinčenega bencina, je-

drska elektrarna Krško pa b do leta 1995 zaprta, za kar

treba sprejeti potrebne zakon energetski položaj v Sloven pa po najnovejših ocenah bo ogrožen. **Dr. Lojze Peter** je tudi dejal, da Sloven vztraja na konfederativni ur ditvi Jugoslavije. S svoji predlogom bomo seznanili dr ge. Če se siromašenje Sloven ne bo zmanjšalo, je dejal, bomo federaciji še naprej v dajali in imeli vedno manj, b mo morali skladno z ustavo z varovati naše interese. Splo pa imajo republiške usta prednost pred zvezno.

J. Košnj

Nevarno licitiranje o plačah

"Počutim se kot generalni direktor, ki rešuje propadla podjetja. K meni hodijo direktorji, da bi jim odgovoril na vprašanja, na katera nekateri 20 let niso znali odgovoriti. Sedaj sindikati obljubljajo 500, 1000 mark plače. Jaz bi takoj obljubil 2000 mark, vendar je to neumno. Kolikor višje bdodo plače, toliko večja bo brezposelnost. Vedeti moramo, kakšno je dejansko stanje in licitiranja med raznimi sindikati nimajo nobenega smisla. Podjetjem prepuščamo, da sama iščejo tuj kapital. Vlada mora skrbeti za strukturo kapitala in vedeti, kakšne so njegove namere. Pri prehodu družbene lastnine v zasebne roke, kar je treba zaščititi in kontrolirati, me kot ekonomista zanima predvsem to, da prinese privatizacija večjo učinkovitost, razen tega pa tudi nov kapital," je povedal dr. Jože Mencinger in dodal, da smo v neugodnem položaju, ko tujec, ki želi k nam, pove ceno, mi pa je največkrat ne vemo, kar pa vse skupaj samo zavlačuje.

Vlada bo morala posredovati

"Čeprav je naloga vlade predvsem skrbeti za pogoje gospodarjenja, se bo morala v prehodnem obdobju vključevati v reševanje konkretnih problemov. Tak primer je Elan, del dediščine, ki je bila že na mizi prejšnje vlade. Nimamo še popolnih podatkov o Elanu, ki je velika firma. Opciji sta dve: stečaj ali poravnava. Mi moramo biti najprej na čistem, kaj je zadaj, časa pa je seveda malo," je povedal dr. Lojze Peterle.

Janez Ahačič, tržiški mandatar:

Odloča naj strokovnost

Tržič, maja - Janez Ahačič noče, da bi ga že poimenovali za predsednika izvršnega sveta; dokler ni izvoljen celoten izvršni svet, ostaja mandatar. Po njegovem bo delo novega tržiškega izvršnega sveta dobro le, če bodo v njem izbrani člani po strokovnosti in ne po pripadnosti političnim strankam.

Janez Ahačič je med Tržičani priljubljen mož, kajti znan je kot sposoben, preudaren človek, ki tisto, za kar se zavzame, tudi spelje. V Podljubelju je bil delegat za zbor krajevnih skupnosti in predsednik zbora krajevnih skupnosti skupščine občine. Veliko je tudi njegova zasluga, da je Podljubelj dobil tako želeni TV pretvornik; bil je član gradbenega odbora za izgradnjo TV pretvornika. Pred tem pa je bil tudi član odbora za obnovo podružnične šole heroja Grajzarja v Podljubelju; ne le, da so šolo obdržali - prav tedaj so se porajale močne težnje, da bi šolo v Podljubelju ukinili - ob minimalnih sredstvih šole jim je uspelo šolo obnoviti, iz dvorazrednice narediti štirirazrednico in danes se podljublejskim otrokom ni treba voziti v šolo v Tržič. Je rojen Podljubeljčan, zato tolikšen posluh za kraj, sicer pa s srcem in dušo Tržičan, ki mu ni vseeno, kako bo uspevalo in živelo njegovo mesto. Po poklicu je ekonomski tehnik, zaposlen v SGP Tržič kot vodja finančnega sektorja. Ob delu študira na Ekonomsko-poslovni fakulteti v Mariboru in je tik pred zaključkom prve stopnje študija. Delo v občinskih organih pozna dobro ne le kot delegat in predsednik zbora; štiri leta je delal na občini na upravi za družbene prihodke.

O svoji najnovejši funkciji pa pravi takole: "Dokler ne bo izbran in izvoljen kompleten izvršni svet, nastopam le kot mandatar, kajti če ne bo izvršni svet resnično izbor strokovnjakov, ki so potrebni za tako zahtevno delo, če bodo pregrete strankarske glave zahtevale drugače, še vedno lahko odstopim. Izvršni svet naj bo strokovno telo, sestavljeno iz ljudi, ki bodo tu morali pozabiti na strankarstvo in delati le v dobro Tržiča, pa naj bo v vpraš nju gospodarstvo ali splošne pomena za Tržič. Pravilom naj bi člani izvršnega sveta bili člani parlamenta. Šteви članov izvršnega sveta naj zmanjša od 11 na 9, profesi nalno pa naj delata le predse nik in podpredsednik.

V sredo bo skupščina, n njej bom predstavil imena čl nov izvršnega sveta, za kate sem prepričan, da bodo na boljši in za njimi bom stal, č prav vnaprej vem, da moro nekaterim ne bodo všeč. K kaže sedanja sestava parlame ta, so bili v volilni boj vključe zelo zagnani ljudje, niso pa p pravljeni ne strokovno ne k drovsko, da bi izpeljali strok vno usposobljeno vlado. Za je še toliko večjega pomena, d bo izvršni svet resnično strok vno telo."

D. Dole

Elimova agonija se nadaljuje

Ni programov, ni dela, ni pomoči

Občina lahko pomaga samo s kreditom, za razvoj bodo morali poskrbeti sami

Jesenice, 28. maja - Sestanek stavkovnega odbora Elima s predstavniki izvršnega sveta skupščine občine. Ko so se osamosvojili, so ostali brez dela. Odpustiti bi morali 45 delavcev. Sanacija in stečaj. Stavkovni odbor ne bo odnehal.

Delavci Elima s Hrušice so minulo sredo prekinili delo in s stavko opozorili na številne probleme. Podjetje s 77 zaposlenimi delavci nima dela, že dva meseca pa sploh niso dobili osebnih dohodkov.

Stavkovni odbor je zahteval sestanek z izvršnim svetom skupščine občine in v več točkah tudi predložil svoje zahteve. Nanje je na skupnem sestanku izvršnega sveta, stavkovnega odbora, predstavnika zavoda za zaposlovanje in občinskega sindikalnega sveta odgovoril predsednik jeseniškega izvršnega sveta Tomaž Keršmanc.

V daljši obrazložitvi je med drugim omenil, da so delavci sami izstopili iz SCT, se osamosvojili, nato pa so nastopili problemi s pridobitvijo naročil in z izplačili osebnih dohodkov. Izvršni svet je Elimu pomagal tako kot vsem ostalim podjetjem kovinske predelave v občini, vendar denarja, s katerim bi lahko deloma pomagali Elimu, občina nima. Občina ne razpolaga z nobenim skladom za te namene in ni možnosti, da bi jim pomagala pri izplačilu osebnih dohodkov. Da pa Elim nima dela, ni krivda občinskih struktur, temveč Elimove komercialne službe. Jeseniška občina lahko obljubi le toliko, da jim odobri kredit v višini 300.000 dinarjev, a pod pogojem, da se pripravi koncept razreševanja sedanjih razmer v podjetju.

Novi direktor Elima, ki je v podjetju šele dober mesec, je pojasnil, da je negativni saldo podjetja 2 milijona dinarjev ali 27.000 dinarjev na zaposlenega delavca. Mesečne realizacije bi morali imeti najmanj 2,5 milijona dinarjev, da bi bili likvidni, aprila pa je bila realizacija le 400.000 dinarjev. Izguba se nenehno povečuje, na trgu ne najdejo dela, nimajo dolgoročne proizvodnje in ne morejo izplačati osebnih dohodkov. Dejal je, da bi se moralo število zaposlenih znatno zmanjšati, odpustiti bi morali kar 45 delavcev, da bi bili sposobni preživeti. A vprašanje je, ali bi ostali delavci sploh lahko ustvarjali toliko dohodka, da bi preživljali ostale, ki bi dve leti morali prejemati minimalne dohodke.

Po direktorjevem mnenju Elim skoraj ne more več obstajati, zato skupaj pripravljajo sanacijo ali ustanavljanje novega podjetja. Tudi v primeru, če bi jim upniki vse odpisali, se ne bi rešili; le z vlaganji v nove programe in z novim kapitalom bi se nekako izmotali iz težav. Če hočejo obdržati vsaj del podjetja, je nujen stečaj.

Predstavniki stavkovnega odbora niso odstopili od svojih zahtev, še posebej ne od tega, da se jim izplačata osebna dohodka, ki so ga delavci zaslužili. Nekateri so že na robu preživetja, zato naj bi po pobudah občinskega sindikalnega sveta dobili socialno pomoč ter nekaj ugodnosti pri plačevanju življenjskih stroškov, kot so stanarine in drugo.

Delavci Elima ne bodo odnehali: s stavko bodo nadaljevali, če njihovih zahtev ne bodo uresničili.

D. Sedej

Kranjski sindikat gre svojo pot

Kranj, 29. maja - Ker jim ni več do čakanja na resnično prenovo slovenskih sindikatov, so se v kranjskih odločili, da zaradi zahtev sindikatov podjetij čimprej uberejo svojo pot. O njej bo v četrtek, 31. maja, razpravljal občinski sindikalni svet.

Kranjski sindikat se z republiškim razhaja v statutarnih vprašanjih, saj prvi zagovarja sindikat podjetja kot temeljno organiziranost, drugi pa prisega na panožne sindikate. Čeravno programska načela Svobodnih sindikatov Slovenije kranjski v celoti sprejema, pa so organizacijska nesoglasja vzrok, da so se v Kranju odločili iti svojo pot.

Svet kranjskih sindikatov, ki bo deloval kot eden od servisov (v Kranju zagovarjajo stališče, da vse organizacijske oblike nad sindikatom podjetja služijo slednjemu kot servis), je v programskih dokumentih tudi že naštel naloge, ki jih članstvo lahko pričakuje od njega. Tako je med prvimi nudenje brezplačne pravne pomoči, zaščite in zastopanja, solidarnostne pomoči, strokovne pomoči pri sklepanju kolektivnih pogodb in nadzor nad njihovim izvajanjem. Zavezuje se tudi, da bo držal roko nad posebnimi oblikami sindikalne organiziranosti, denimo delavci pri obrtnikih, brezposelnimi, iskalci prve zaposlitve; da bo posredoval različne potrebne informacije, pomagal pri izobraževanju in rekreativno kulturni dejavnosti; organiziral ugodnejše nabave življenjskih potrebščin, oblikoval sklad vzajemne samopomoči in podobno. Začeli so že z oblikovanjem močne pravne službe, v kateri bi trije pravniki skrbeli za brezplačno pravno varstvo članstva in sindikalnih aktivistov. Odločili so se tudi za podjetniško gospodarjenje s sindikalno lastnino, se pravi Delavskim domom, kjer bodo začeli s sindikalnimi pridobitvenimi dejavnostmi in prostore oddajali po ekonomskih najemninah. O sindikalni prodaji, s čimer ima ta organizacija že dolgoletne izkušnje (ozimnica), smo že veliko slišali, med novostmi pa velja omeniti sindikalni turizem, ki bo združil zdaj razdrobljene in neracionalno izkoriščene počitniške zmogljivosti v občini pod »streho« počitniške skupnosti.

V duhu sindikalne prenove so v Kranju konec lanskega leta razpisali tudi evidentiranje kandidatov za novega predsednika, vendar so kljub večkratni ponovitvi dobili enega samega kandidata - sedanjega predsednika Jožeta Antolina. Zato je sindikalno predsedstvo razsodilo, da na tokratni seji sveta ne bi volili, temveč le glasovali o zaupnici sedanjemu predsedniku, ki je opravil šele polovico mandata. Tudi zaupnica je v duhu prenove.

D. Z. Žlebir

Stranke o varstvu okolja

Ekologija ne pozna meja

Ljubljana, 24. maja - Na predzadnji dan letošnjega sejma Tehnika za okolje so v popoldanskem delu Zelenega foruma slovenske stranke predstavile svoje ekološke programe. Nekatere niso mogle mimo očitkov, koliko je katera od strank zaslužna za nakopičene ekološke probleme, vseeno pa so predstavniki vseh strank strinjali, da pri njihovem reševanju ne sme biti meja, niti strankarskih niti državnih.

Ekološki program Socialistične zveze Slovenije je predstavil **dr. Peter Novak**, ki je v jedrnatem in izrazito nepolitičnem predavanju opisal dobro zamišljen projekt izpolnjevanja zahtev po varstvu okolja na vseh področjih dela in življenja Slovencev. Kot je naštel, so osnova projekta želje in interesi prebivalstva, sklepi ekološke konference, poročilo o razmerah pri varstvu okolja, razmere pri sosedih in ekonomske možnosti naše republike. Z uresničenjem projekta želijo doseči več ciljev, od sanacije sedanjih ekoloških problemov do uveljavitve načel materialno skromne družbe, v kateri bo razvoj usmerjen v kakovost življenja v ravnovesju z naravo. Pri tem bo treba preusmeriti tudi gospodarstvo v energetsko in materialno manj zahtevne proizvodnje.

Predstavnik Zelenih Slovenije **Jorg Hodalič** je med drugim naglasil, da so se začeli ukvarjati z ekološkimi vprašanji kot opozicija, sedaj pa so sprejeli odgovornost reševanja konkretnih problemov. Kot je še pojasnil, predvolilni program dopolnjujejo s smernicami sedanje vlade; je predvsem pozitiven in šele nato omejujoč, saj ne želijo nazaj v kameno dobo, kot jim nekateri očitajo zaradi nerazumevanja programa.

Matjaž Rozman iz ZSMS - Liberalne stranke je že v uvodu poudaril, da nameravajo kljub strankarskim razlikam sodelovati pri skupnih nalogah za varstvo okolja. Mladina namreč noče sodelovati v pomoru človeštva, zato je po njenem nujna preusmeritev na ekološki način razmišljanja in ravnanja. Čeprav je stranka ostala v opoziciji, si bo prizadevala za konstruktivno delo na področju ekologije.

V ZKS - Stranki demokratične prenove so šele v zadnjih nekaj letih, kot je ocenil **Ciril Baškovič**, dozorele usmeritve za varstvo okolja. Priznal je počasnost pri reševanju ekoloških problemov v preteklosti, vendar je menil, da bo Zelena frakcija kot grupa pritiska znotraj stranke uspela oživiti njeno dejavnost pri varstvu okolja. Obenem bo odprta za sodelovanje z vsemi pri ekoloških programih.

In še nekaj misli iz razprave! Žebljico na glavico je zadel **Tone Strojin**, znani planinski aktivist, ki je postavljanje na pozicijo oziroma v opozicijo primerjal z žaganjem veje pod samim seboj. Zavzel se je za nacionalni program za varstvo okolja, zakon o družbenem varstvu okolja in neodvisno ekološko inšpekcijo. Mlada članica Demokratičnega foruma pa si je za svoj rojstni dan na praznik mladosti zaželela le, da ob vsem potiskanem papirju in izrečenih mnenjih ne bo spet vse ostalo samo pri besedah. Njena želja izraža tudi naše hotenje!

Stojan Saje

Nimajo prostora

Kranjska Gora - Gasilci v Kranjski Gori, ki so lani delali na obnovi gasilskega doma, so v precejšnji stistki s prostorom. Sedanji dom bi radi razširili, vendar je vrt, na katerem bi gradili, last KŽK iz Kranja. Pri denarnih težavah jim kljub lastnim težavam vseeno pomagajo tudi delovne organizacije. Sicer pa gasilci niso poznani le doma; sodelujejo tudi z gasilci iz Maggia v Italiji. Ocenjujejo pa tudi, da je njihovo delo premalo cenjeno in vrednoteno, zato si še posebej želijo boljše sodelovanje s krajevno skupnostjo in organizacijami ter drugimi društvi v kraju. Zaman se na primer tudi trudijo z vodstvom kranjskogorske osnovne šole, da bi ponovno oživili krožek Mladi gasilec. Na letošnjem občnem zboru so za predsednika društva izvolili Mira Kosmača, za poveljnika pa Janeza Pristavca. (lk)

Sporočilo javnosti

PRESTOP DELEGATKE

Predsedstvo Občinske konference Socialistične zveze Škofja Loka je na seji dne 23. 5. 1990 ocenilo predsednikovo sporočilo javnosti z dne 8. 5. 1990 z naslovom Prestop delegatke in spremljajoče dogajanje ter zavzelo naslednje stališče:

»Delegat Socialistične zveze pri svojem delu in oblikovanju stališč in predlogov sodeluje z vsemi strankami, organi, organizacijami in posamezniki, ki lahko prispevajo k napredku in boljšim življenjskim razmeram delovnih ljudi in občanov. O načinu sodelovanja delegat presoja sam in pri tem upošteva program Socialistične zveze.«

Predsedstvo
Občinske konference Socialistične zveze
Škofja Loka

Kakšna bo kranjska vlada

Kranj, maja - V sredo, 30. maja, ob 15. uri se bodo najprej na ločenih sejah sestali vsi trije zbori kranjske občinske skupščine, sprejemali bodo zapisnik prve seje in odločali o predlogu za razrešitev namestnika direktorja Upravne organizacije za družbeni razvoj občine Kranj. Nato pa bodo na skupni seji najprej odločali o predlogu za imenovanje alpinista Toma Česna za častnega občana kranjske občine ter o predlogu za prenos ustanoviteljstva Radia Kranj na kranjsko skupščino in imenovali v.d. direktorja Radia Kranj.

Najbolj zanimiva pa bo vsekakor tretja točka dnevnega reda, delegatom bo ponuden predlog za izvolitev predsednika, podpredsednikov in članov izvršnega sveta, ki ga bo pripravil na prvi seji kranjskega parlamenta izvoljeni kandidat za predsednika kranjske vlade Vladimir Mohorič.

M. V.

Zbor krščanskih demokratov

Kranj, 28. maja - V dvorani kranjske občinske skupščine v četrtek, 31. maja, pripravljajo zbor članov kranjskih krščanskih demokratov. Zbor bo ob 19. uri, vabljeni pa ste tudi vsi, ki bi se želeli vključiti med krščanske demokrate.

V. S.

Množica planincev na Stolu

Žirovnica, 27. maja - Letošnji, 25. spominski pohod na Stol so že drugič zapored organizirali spomladi, vseh 23 prejšnjih pohodov pa je bilo pozimi v spomin na bitko Cankarjeve čete februarja 1942 na pobočjih najvišjega vrha Karavank. Sobotne in nedeljske množične prireditve se je udeležilo blizu dva tisoč pohodnikov, med katerimi so se zbrali ljubitelji planin iz Slovenije in od drugod.

Med zvestimi udeleženci pohoda so bili tudi letos planinci iz občine Svilajnac v Srbiji, ki so jim organizatorji med sobotno svečanostjo podelili spominsko priznanje za dolgoletno sodelovanje in spletanje prijateljskih vezi med planinci obeh republik. Na nedeljski proslavi pred Valvasorjevim domom pod Stolom je udeležencem spregovoril predsednik PZJ Tomaž Banovec, kulturni nastop pa so pripravili škofjeloški kvartet Spev in pevci iz Žirovnice.

Oba dneva so se pohodniki vzpeli na vrh Stola, čeprav je bilo v soboto dokaj slabo vreme. Organizatorji so oba dneva podelili 77 plaket udeležencem, ki so bili desetkrat na pohodu, štirje so prejeli posebno priznanje za udeležbo na 20 pohodih, na vseh dosedanjih pohodih pa sta sodelovala Jože Bernard iz Gozd Martuljka in Stane Škrabar iz Ljubljane.

S. Saje

Ustavno sodišče uveljavilo del radovljiškega odloka

Sodišče na občanovi strani

Radovljica, 28. maja - Ustavno sodišče Republike Slovenije je pobudo krajanov Bleda v postopku za oceno ustavnosti in zakonitosti odločilo, da uveljavi zahteve določbe občinskega odloka o prostorsko ureditvenih pogojih za območje Radovljice. Krajan je dal pobudo za oceno ustavnosti in zakonitosti zato, ker naj bi mu odlok pripovedoval obnovo hiše in nadomestno gradnjo, do leta 2000 pa bi moral odstraniti hišo zaradi ureditve zemljišča za šport in rekreacijo (za golf igrišče).

Ustavno sodišče je na podlagi strokovnega mnenja republiškega komiteja za družbeno planiranje ugotovilo, da območje, ki ga med drugim obravnava občinski odlok, ni opredeljeno v srednjeročnem družbenem načrtu radovljiške občine. Po zakonu o urejanju naselij in drugih posegov v prostor mora občina s srednjeročnim družbenim načrtom sprejeti odločitve o graditvi, širitvi in prenovi naselij. Sodišče je tudi ugotovilo, da srednjeročni družbeni načrt radovljiške občine ni usklajen z dolgoročnim načrtom in z obveznimi izhodišči republiškega načrta.

To je letos že drugi primer, da je ustavno sodišče razveljavilo odlok radovljiške občinske skupščine oz. njegove posamezne določbe.

C. Z.

14. POHOD NA POLJANO
3. junija 1990

Ansambel Lipa pod vodstvom (pevca) Vinka Janežiča: harmonika Milan Capuder, trobenta Rudi Vidic, klarinet Rado Rijavec, kitara Edo Rekanovič, bas kitara in bariton Bojan Batič in pevki Irena Vidic in Lidija Žagar, so med "prelistavanjem" časopisa skrbeli, da ni bilo "dolgčas". Po Novinarskem večeru pa so "vžigali", kot znajo, da so Koprivnikarje in Gorjušce še nekaj ur srbele pete...

Janko Lotrič-Brežanov s Koprivnika (na sliki) je za spremembo nastopil sam; ko pa bo Janko Korošec "popravil" bas, ki so mu ga menda ženske onesposobile, ker so pozimi preveč zakurile v peči, bo trio (Brežan, Korošec in Švebov Alojz) spet skrbel, da na Koprivniku in Gorjušah ne bo dolgčas. - Žrebali pa smo tudi nagrade (slika desno). Srečo sta domačinom v dvorani "delila" Romana Stare in Damjan Gale...

Spodbuda ne le domačinom

Gorjuše, 26. maja - Sobotno srečanje z domačini v krajevni skupnosti Koprivnik - Gorjuše bi pravzaprav lahko primerjali kar s praznikom. Podelitve našega priznanja krajevni skupnosti za uresničene programe in uspehe, ki so jih dosegli ob pomoči občinske oziroma širše skupnosti v zadnjih letih, so se udeležili tudi številni gostje. V veseli, družabni prireditvi so domačini ponovno potrdili, da jim volje in pripravljenosti ne manjka. Zato bi bilo škoda, če tudi v občini z dosedanjimi skupnimi prizadevanji za razvoj ne bi nadaljevali...

Kaže pa, da bodo Koprivnikarji in Gorjušci tudi za naprej lahko z lastnim delom in deležem bogatili širšo pomoč. To so po pogovoru s predsednikom skupščine krajevne skupnosti **Janezom Koroščem** na začetku prireditve med vrsticami potrdili tako mandatar za sestavo nove občinske vlade **Jože Resman**, pa tudi inž. Pavle Ješe iz Vodne skupnosti in pa **Stane Božič**, direktor Zavarovalne skupnosti Triglav v Kranju. Takšna pa je bila tudi skupna misel kar štirih radovljiških županov na večeru; treh dosedanjih, kakor tudi novega, sedanjega predsednika občinske skupščine **inž. Vladimirja Černeta**. Čestitkam ob uspehih in ob zagotovilu, da jih v prihodnje čaka velika skupna — telefonska akcija, pa se je s pismom pridružilo tudi PTT podjetje Kranj.

Jože Resman

Z recitalom pesmi Valentina Vodnika so se pod vodstvom Mojce Medja na prireditvi predstavila dekleta s Koprivnika in Gorjuš...

Janez Korošec

Pavle Ješe

Stane Božič

S fotoaparatom je prireditev spremljal naš fotoreporter Gorazd Šinik...

Sicer pa so tako domačini kot gostje ves večer potrjevali željo in voljo, da jim ni vseeno, kako je bilo doslej in kako v prihodnje. Seveda na trenutke ni manjkalo tudi smeha in po podelitvi priznanja smo na večeru, katerega pokrovitelj je bila Ljubljanska banka-Gorenjska banka d.d. Kranj, izžrebali še nagrade. Tako kot vsi dosedanji na Gorenjskem, je bil tudi to prijeten in nepozaben večer...

A. Žalar

Šola v Bistrici je daleč

Marica Sodja se je v minulih letih v okviru nekdanje Socialistične zveze najbolj zavzela, da bi podružnična šola od prvega do četrtega razreda vendarle ostala na Koprivniku

Marica Sodja je bila predsednica nekdanje krajevne konference SZDL v krajevni skupnosti in dolgo časa se je največ ukvarjala s problemom podružnične šole. Starši želijo, da bi vsaj malčki ostali v domači, podružnični šoli in da se jim ne bi bilo treba voziti tako daleč v matično šolo v Bohinjsko Bistrico.

»V zadnjih letih je število prebivalcev v obeh vaseh upadlo in tako se je znižalo tudi število šoloobveznih otrok. Oddelke osnovne šole na Koprivniku je pred tremi leti obiskovalo 14 učencev, medtem ko jih je bilo pred desetimi leti, denimo, še 25. Takoj se je pojavil problem obstanka oddelkov in podružnične šole z razredi od prvega do četrtega.

V okviru Socialistične zveze smo si prizadevali, da bi problem rešili tako, da bi bilo najbolj koristno. Imeli smo številne pogovore tako na radovljiški občini, v izobraževalni skupnosti in v matični šoli v Bohinjski Bistrici.

V šolskem letu 1988 in 1989 je podružnična šola še nekako obstala, vendar ob manjšem številu otrok le prvi in drugi razred, medtem ko se učenci tretjega in četrtega vozijo v Bohinjsko Bistrico.

Zato želimo, da se problem dokončno reši tako, da se naši malčki ne bodo vozili v Bohinjsko Bistrico in da nižji razredi podružnice ostanejo na Koprivniku, saj kaže, da se bo v prihodnjih letih število otrok vendarle povečalo.«

D. S.

Na Koprivniku šola ostane

Andrej Šilar je ravnatelj Osnovne šole dr. Janeza Mencingerja v Bohinjski Bistrici, šole, ki je bila v minulem obdobju v vseh pogledih ena najboljših šol v slovenskem merilu.

Na novinarskem večeru na Gorjušah pa je seveda obiskovalcem pojasnil tisto, kar jih je najbolj zanimalo. Namreč: kako je in kako bo z njihovo podružnično šolo na Koprivniku?

»Po eni strani se osebno prav čudim, kako to, da je v teh lepih vaseh, v teh lepih krajih do zdaj tako malo ljudi pognalo svoje korenine. Vesel pa sem, da se čuti, da bodo ljudje vendarle ostali na Gorjušah in na Koprivniku.

Povedati moram, da o ukinjanju šole na Koprivniku sploh nikoli ni bilo nobenega govora.

Po sklepih nekdanje izobraževalne skupnosti - zdaj zavoda - šola na Koprivniku vsekakor ostane. Nikoli pač ni bilo niti pomislekov, da bi jo ukinili. Še več: če bo na Gorjušah in na Koprivniku dovolj šoloobveznih otrok, bo lahko tudi štiirazrednica.

D. S.

Občina ima 70 gozdnih parcel

BERNARD TONEJC, ki je pri GG Bled zadolžen za zasebne gozdove, je dejal, da so zaposlitvene možnosti v gozdarstvu kar dobre, prepričan pa je, da bo trdo gozdarsko delo v prihodnje tudi bolje plačano, zato se bo nemara več Koprivnikarjev in Gorjuščev spet odločilo zanj. Na vprašanje, kaj sodi o vračanju po vojni odvzete zemlje in gozdov, je malce šaljivo odgovoril, da bi lažje povedal, kaj misli, če bi vedel, kaj misli nova slovenska vlada. Povedal pa je, da na tem območju ni bilo odvzetih veliko gozdov, gozdni temelj blejskega GG predstavljajo družbeni gozdovi, strnjeni gozdovi Pokljuke, Jelovice in Mežakle. Dodal pa je, da ima približno 70 gozdnih parcel še vedno v lasti radovljiška občina. Gozdarji torej nimajo vseh, spoštujejo pa zahtevo in v teh gozdovih ne sekajo, le toliko, kolikor je potrebno iz varstvenih razlogov.

Kaj gozdarji pričakuje od nove vlade? Bernard Tonejc je dejal, da zakon o gozdovih, o katerem pri nas že dolgo govorimo, glede na sedanje spremembe pa je prepričan, da bo tega prišlo. Pričakuje pa, da bo skupščini ponudila zakon, ki bo zagotovil varnost, stabilnost in zanesljivost gozdov kot narodnega bogastva, racionalno organizacijo organiziranosti v družbenih gozdovih, v zasebnih pa najbolj racionalno in gospodarno obliko, ki bo zagotovila trajnost gozdov, kmetom pa čim večji ekonomski rezultat.

Se bomo jeseni dvignili z dna

FRANC BAJT, direktor blejskega LIP-a, kjer je zaposlenih 26 Gorjuščev in Koprivnikarjev, je na vprašanje, kakšni delavci so, odgovoril, da nima nobenih podatkov, da bi bili slabi delavci in so torej zagotovo dobri. LIP že vrsto let sodi med naše najboljše lesno predelovalne tovarne, vendar jim problemov prav tako ne manjka, Franc Bajt je dejal, da jih je trenutno res veliko, kako bodo razrešeni je težko napovedati, upa pa, da jih bomo preživeli in se jeseni malce dvignili z dna, kamor še padamo.

Od nove slovenske vlade pričakuje predvsem zmanjšanje davkov in prispevkov, saj so eden od vzrokov sedanjih razmer, v preteklih letih, posebno lani so bili inflacijsko izjemno povečani, zdaj pa je prišlo do deflacije, prispevki pa se niso zmanjšali, tako preprosto ne gre več naprej, nekaj bo potrebno storiti.

Včasih je bilo več domačinov

JANEZ POLANEC, vodja GG-jevega Gozdarstva na Pokljuki nam je predstavil svoje delo revirnega gozdarja in povedal, da se gozdarsko delo zelo spremenilo, odkar so cestne povezave z dolino dobre in odkar je mehanizacija prišla tudi v gozdove. Včasih je bilo to sezonsko delo, sekali so poleti, pozimi pa les spravljali v dolino. Zdaj pa sekači delajo tudi pozimi in les odvažajo v dolino. S cestno povezavo pa je seveda precej domačinov poiskalo lažje delo v dolini, včasih je bilo med gozdarji stalno 30 domačinov, zdaj jih je 17. Zato prihajajo od drugod, zlasti iz Bosne, vendar pa skušajo spet pridobiti več domačinov.

Največji dobiček ni najbolj zanesljiv

STANE KOŠNIK, vodja radovljiške enote Gorenjske banke je najprej povedal, da je z letošnjim letom delniška družba, v njej ima več kot 300 delničarjev prek 330 tisoč delnic, varčevalci pa imajo v njej približno 3 milijarde dinarjev, od tega na radovljiškem območju približno 20 odstotkov in po nekaterih podatkih so ljudje celo bolj varčni kot drugod na Gorenjskem.

Povprašali smo ga, kakšna posojila za stanovanjsko gradnjo, kmetijstvo in turizem ponuja Gorenjska banka. Obrestne mere trenutno niso najbolj ugodne, seveda pa se časi, ko je bilo že po treh letih potrebno za odplačilo kredita odšteti toliko kot za zavitek cigaret, seveda ne bodo več vrnili. Vendar pa Stane Košnik pričakuje, da bodo v letni dni obrestne mere padle, saj preprosto ni izdelka, ki bi lahko prenesel 40 odstotne.

Stanovanjsko posojilo je moč dobiti brez težav, na podladi vezave dinarjev ali namenskega varčevanja, za največ 15 let, odplačilno dobo pa izjemoma tudi podaljšajo. Višina kredita je odvisna od kreditne sposobnosti kreditojemalca, če se boste oglasili v banki, vam jo bodo izračunali.

Nekoliko boljši so kreditni pogoji za kmetijstvo, za turizem pa je bančno posojilo moč dobiti že na začetku gradnje, če bo občan to dejavnost opravljal poklicno, če pa le kot dopolnilo k poklicu, šele pri zaključnih delih in nakupu opreme.

Na aktualno vprašanje, kako varen je denar v Gorenjski banki, pa je Stane Košnik odgovoril, da največji dobiček ni tudi najbolj zanesljiv dobiček.

M. Volčjak

Pokljuka, javna greznica

EVGENIJA KOROŠEC s Koprivnika, predsednica odbora za pospeševanje kmetijstva v radovljiški občini.

Je prijetno živeti sredi Pokljuke, sredi Triglavskega narodnega parka?

"Osebno mi je v ponos, če pa bi vprašali sovaščane, pa takega odgovora ne bi dobili. Ideja narodnega parka še ni čisto prodrla med naše ljudi. Stvari se obračajo na bolje in prepričana sem, da bodo vsi vaščani ponosni na življenje tukaj."

Za Pokljuko pravite, da je tempirana ekološka bomba. Zakaj?

"Marsikdo res misli, da tukaj sploh nimamo ekoloških problemov, da je tu fantastično živeti, pa ni tako. Pokljuka in Goreljek sta ekološka bomba. Vsi naši viri pitne vode so na Pokljuki, samo na Koprivniku pa imamo 150 vikendov. Ni nobene kanalizacije, vse odplake gredo v ponikovalnice, v domovih se pere z detergenti, vse gre v podtalnico in to ne ogroža samo nas, ampak vse odteka tudi v Radovno in na Bled. To je večja katastrofa kot onesnaževanje Bohinjskega jezera. To je katastrofa in kdor tega še ni videl, naj pride pogledat."

Voda ima prednost

JANEZ BIZJAK, odgovoren za prostorsko urejanje v Triglavskem narodnem parku.

Kako komentirate besede Evgenije Korošec?

"Dodal bi še kaj hujšega. Ta opozorila niso kaprica. Problem onesnaževanja pitne vode je problem preživetja, kapital 21. stoletja. Kdor bo imel vodo, bo preživel."

Probleme poznamo, pa jih ne rešujemo.

"Nemočni smo proti predpisom, ki jih ni, so slabo napisani ali se ne izvajajo. Kadar gre za križanje interesov, recimo počitniških hiš in domov na Pokljuki z interesi pitne vode, ima naravni vir, voda prednost in je treba vse druge interese podrediti ali ukiniti. To ni nobena kunšt."

Republika je odobrila denar za študijo o razvoju kmetijstva v Triglavskem narodnem parku.

"Denar za raziskovalno nalogo je odobren, izbrali naj bi 30 vzorčnih, primernih kmetij, napisali program, da bi šlo ljudem na kmetijah bolje, da bi bile vzor drugim in bi šlo tudi drugim bolje še."

J. Košnjek

Beseda štirih radovljiških županov

Na novinarski večer smo povabili kar štiri radovljiške župane: tri nekdanje in novega predsednika skupščine občine Radovljica. Pogovarjali smo se s Francem Jeretom, Bernardom Tonejcem, Markom Bezjakom in Vladimirjem Černetom.

Nismo gradili hotelov

»Že četrt stoletja je od tedaj, ko smo zapustili županijo,« je dejal **Franc Jere**, **»Izvoljen sem bil leta 1960, po letu 1966, ko sem odšel, pa sem še naprej delal predvsem pri vodnem gospodarstvu Slovenije in Gorenjske.**

Bilo je veliko dobrega in slabega. Tedaj je bil en sam občinski zbor, vse seje je vodil župan, pomočniki so bili podpredsedniki. Dvakrat letno so bili obvezno zbori volilcev in preko njih je potekalo sodelovanje. Na zborih volilcev se je obravnavala bilanca, zborom volilcev so poročali odborniki in načelniki. Tedaj nismo imeli toliko denarja, da bi veliko gradili: ne moremo se pohvaliti z velikimi hotelskimi silosi, ki so zrasli šele kasneje, tako Golf hotel kot Park. Mi smo le začeli z adaptacijo podvinskega hleva, z rekonstrukcijo hotela Trst na Bledu in z adaptacijo tedanjega Parka, ki ga zdaj že več ni. Začeli pa smo graditi hotel Vogel.

Družba mora več vlagati...

Marko Bezjak je bil preasednik občine zadnji dve leti:

»Mislim, da za razvoj Koprivnika in Gorjuš nimam posebnih zaslug; nikoli pa nisem nasprotoval tedaj, kadar je prišel k meni s svojimi izvirnimi idejami Janez Korošec in sem posredoval, da se je njegova ideja uresničila. Podobno kot Bernard Tonejc sem vedno menil, da mora družba več vlagati v tiste kraje, ki imajo slabše naravne pogoje. Gre za obratno sorazmerje med možnostjo življenja in vlaganji družbe.

Vsem krajem enako pozornost

Bernard Tonejc je kot nekdanji predsednik skupščine občine Radovljice dal prvi pobudo, da naj se iz skladov in proračuna občine nameni več pomoči in denarja za napredek in razvoj odročnejših krajev radovljiške občine:

»V tistem obdobju smo prišli do spoznanja, da je treba vsem krajem zagotoviti enakopraven položaj in skladnejši razvoj. Pobuda ni bila moja, bila je plod vsesplošnega družbenega spoznanja, da se je končno treba zavzeti in nameniti krajem, ki so oddaljeni od središč, več vsesplošne in konkretne pozornosti.

Če krajani Gorjuš in Koprivnika menijo, da se je v tem pogledu kaj na dobro obrnilo, sem tega samo vesel...«

Kar imamo, moramo ohraniti

Vladimir Černe je sedanji predsednik skupščine občine Radovljica. Kako bo skupščina občina v prihodnje spremljala in pomagala pri razvoju krajevnih skupnosti?

»Strinjam se s pogledi nekdanjih radovljiških predsednikov, krajanom Gorjuš in Koprivnika pa čestitam za vse dosedanje, nedvomno velike uspehe pri skladnem razvoju njihove krajevne skupnosti. Vse, kar so povedali o dosedanjih rezultatih, problemih in načrtih, daje nazorno sliko njihove prizadevnost, problemi pa program za prihodnje.

Nedvomno bo treba v prihodnje vso pozornost posvetiti ekologiji, kmetijstvu in pametno ravnati s prostorom. Čas industrializacije je minil, vrniti se moramo k svojim koreninam, tudi h kmetijstvu in turizmu.

Kolikor poznam delegate sedanjega sklica, bodo veliko pozornosti namenili prostoru: kar imamo, moramo na vsak način ohraniti in očuvati. Lahko se vrnemo k mislim našega velikega župnika, ki je služboval na Gorjušah in na Koprivniku in ki je večkrat lepo povedal, kako in kaj je treba.«

L. Bogataj

Vodnik je tu maševal

Da je kultura na Gorjušah in Koprivniku tako živa, je prav gotovo vzrok iskati v koreninah. Tu gori je namreč dve leti živel, maševal in pisal Valentin Vodnik. O njem nam je pripovedoval **Stanko Korošec**, predsednik IZUD - Izobraževalno umetniškega društva. Valentin Vodnik je prišel na Koprivnik 1792. leta. Cerkev je bila takrat zgrajena, župnišče pa še ne, zato je stanoval na Gorjušah, v Cojzovi hiši, ki je danes lovska koča. Zato je bil Valentin Vodnik enako gorjuški kot koprivniški.

Mladi so navdušeni

Mojca Medja je učiteljica, v IZUD pa vodi recitatorsko in dramsko skupino. Včasih sta bila Gorjuše in Koprivnik znana po igrah. V šoli na Gorjušah so imeli v kleti dvorano, vsako leto so vsaj po eno delo naštudirali. Zdaj ta dejavnost spet oživlja. Za začetek so z mladimi pripravili igrico Najlepša beseda, v Bohinjski Bistrici so že gostovali z njo. Za jesen bodo pripravili kaj zahtevnejšega. Mladi so navdušeni. Tokrat pa nas je Mojca zbrane na Gorjušah presenetila z izbranim recitalom Vodnikovih pesmi. Prepričana sem, da jih je takole v celoti le malokdo od nas slišal.«

Čedre, fajfe...

Stanko Lotrič je že naš star znanec. Polno aktovko pip je prinesel tudi na Glasov večer na Gorjušah: veliko lovsko, največjo med njegovimi pipami, kar 60 centimetrov meri v višino, na njej pa je upodobljena vsa najlepša divjad, srnjak, jelen, gams, potem so tu še lovska z rogljem, fajfur, čedra, jurček, odcejalnik, fajfa s škornjem, pa velika čebelarska z matico, trotom in čebelami in kdo ve še kakšna. Ena je lepša kot druga, vsaka zahteva veliko časa in dela. Lepe so že, lepe, pravi tudi Stanko, toda prodajajo se slabo. Kot bi nihče na tem svetu ne imel več denarja. Toda Stanko jih bo delal naprej, se bo že kdaj odprlo. Ta večer sva ugotavljala, da bi vsaj vsak vikend na Gorjušah in tam okrog moral imeti njegovo pipo, tako zaradi lepšega, da bi vsi, ki prihajajo na obisk k vikendašem, vedeli, kakšni mojstri so tu doma, da so tu pipe že vsaj tristoletna tradicija. Beznikov Vinko jih tudi dela, zraven lesenih lustrov, desk za lovske trofeje in lesenih šatulj, Staretov Slavko se jih pa uči izdelovati.

Mladi odhajajo

Anton Arh je predsednik pašne skupnosti in v zadnjih letih so na Pokljuki pašniki izredno lepo urejeni.

»Na pašnike je zdaj napeljana tudi voda, zato ni nobenih problemov. Pašnike redno vzdržujemo, vseh kmetov kooperantov pa je 76. V pašni skupnosti nas je po pet šest v odboru, vsi vaščani sodelujejo tako, da v pašni skupnosti kar dobro delamo.

Pašnike smo urejali večinoma s prostovoljnim delom, dobili nekaj družbene pomoči, namenili denar od poseka lesa... Vse smo uredili tudi s stroji, jih gnojili z mineralnimi gnojili. Napravili smo dvanajst do trinajst čredink, tako da pridejo krave »naokrog«.

Spominjam se, da smo včasih pravili, da je bilo na Gorjušah in na Koprivniku okoli 400 ljudi in 400 glav goveje živine, se pravi, na vsakega vaščana po ena krava, saj je bilo seveda največ krav. Danes je okoli 250 molznic, stalež se nekoliko zmanjšuje.

D. S.

Vedno korak pred...

Inž. Andreja Ropret je zaposlena na kmetijsko zemljiški skupnosti v Radovljici in tako kmetijstvo ter njegove probleme tudi na Gorjušah in na Koprivniku dobro pozna.

Prav zato so vsi kmetje, s katerimi smo se pogovarjali na novinarskem večeru na Gorjušah, pohvalili delo Andreje Ropretove in dejali, da jim je vedno pomagala, kadarkoli so jo le prosili za pomoč.

Andrejo Ropretovo smo vprašali, kakšna sta Gorjuše in Koprivnik v načrtih kmetijsko - zemljiške skupnosti radovljiške občine.

»Gorjuše in Koprivnik spadata med višinska območja, višinska območja pa smo v vseh načrtih zemljiške skupnosti obravnavali kot prednostna območja.

Moram pa povedati, da so Gorjušci in Koprivnikarji zelo aktivni: zgodilo se je tako, da, preden smo mi svoj program napravili, je že Janez svoj program naredil. In pašnike so izredno lepo uredili: še preden smo se mi v Radovljici sploh začeli meniti, so že prišli Gorjušci in Koprivnikarji k nam, v dolino, rekoč: ja, mi imamo že traktor gor, pa buldožer gor in tako zelo se mudi...«

D. S.

Odkup mleka je še zadovoljiv

Franc Stare je predsednik sveta krajevne skupnosti, z njim pa se tokrat nismo pogovarjali o problemih krajevne skupnosti, ki jih prav dobro pozna, temveč smo rekli besedo ali dve o kmetijstvu na Gorjušah in na Koprivniku.

»Sodelovanje kmetov - kooperantov z zadrugo je zadovoljivo, ker zaenkrat prevzamejo še vse mleko; kar pa se ostalega sodelovanja tiče, bi bilo lahko več pomoči. Odkup mleka je še zadovoljiv; kmetje pa lahko pohvalimo predvsem zadružno sodelovanje pri urejanju pašnikov, saj se je v zadnjih treh letih zares intenzivno delalo. Pred kratkim smo imeli sestanek zadružne enote Gorjuše - Koprivnik o novi organiziranosti zadruge in mislimo, da bi nova organiziranost prinesla marsikaj dobrega, lahko bi več iztržili. Ne vemo pa še, kaj bo, kaj nova vlada misli.

Kar pa se tiče dopolnilnih dejavnosti, se tudi pojavljajo predlogi, recimo, kaj bi bilo, če bi se spet v naših vaseh tako kot včasih ukvarjali s sirarstvom. Tudi turizem ima na Pokljuki vse možnosti, kot dopolnilna kmečka dejavnost. Zdaj je v obeh vaseh le deset čistih kmetov, ostali smo polkmetje.

D.S.

Les za dežco

Franc Beznik, Mečnikov s Koprivnika je znan izdelovalec dež. Od enega do petdeset kilogramov velike dela. Iz smrekovega lesa so ponavadi, najboljše pa so iz macesnovega. Pomembno je, da deščice nimajo grč, ali "vej", kot pravijo tod domačini. Pa polna naj bo! Kdor ima zaseko rad, pravi Mečnikov France, naj jo spravi v dežo in pusti stati vsaj dva meseca, da je zrela. Taka je najboljša. In še nekaj. Ne dež z mastjo ali zaseko in klobasami spravljati kam v kakšno vlažno klet ali kamro, na podstreho z njo, kjer je zrak. Pozimi bo trda, poleti pa mehka, a vedno dobra in okusna. V železni deži nikoli ni tako dobra, ker posoda ne diha. Les je vse kaj drugega, najboljše pa je, če še malo po smoli diši. O, o, je povpraševanje za dežami. Največ naredi malih, za en kilogram, kot spominek in za darila največ gredo. Gospodarji pa se odločajo za večje, seveda. Vsaj petsto jih je že naredil in daleč po svetu so šle.

Letos dom

ZDRAVKO SODJA, predsednik Gasilskega društva Koprivnik

Društvo je bilo ustanovljeno leta 1958. Njegov največji uspeh je nov dom, ki je že pod streho. Bo letos dokončan?

"Pod streho je, letos ga nameravamo dograditi, saj mu manjka še fasada. Razen garaže je že urejen in svojemu namenu že služi. Skoraj vso opremo smo že prenesli vanj, ki smo jo pred tem imeli na več mestih, po zasebnih garažah, nekaj pa tudi v starem domu."

Ste zadovoljni z opremo, članstvom?

"Imamo dve motorki, lani smo kupili cisterno, članov je okrog 70, tudi mladih, ki jih vključimo že v osnovni šoli. S tem se lahko pohvalimo."

Gradnja doma terja veliko dela in pomoči. So krajani pomagali? Pravijo, da ste vi sami opravili nad 1000 prostovoljnih delovnih ur.

"Ljudje so veliko pomagali z delom, prispevki. Dejansko so oni sami zgradili dom. Sam sem res naredil toliko ur in doma, kjer imam kmetijo, so mi že rekli, naj še posteljo odnesem v nov dom.

Strah pred strelo

FRANC ZORČ, predsednik Gasilskega društva Gorjuše

Gorjuško društvo bo letos staro 20 let. Boste kaj slavili?

"Čez poldrugi mesec bomo imeli proslavo. Sicer pa ima naše društvo 800 - litrsko črpalko Rosenbauer, 3000 - litrsko cisterno Creina, ki nam pomaga tudi v suši, ko je treba voziti vodo, veliko imamo ročnih gasilnih aparatov, ki jih ima še večina hiš posebej, da lahko preprečijo začetni požar. Žal se mladi vedno manj zanimajo za gasilstvo in prav mlade pogrešamo."

Ste letos kaj gasili?

"Travni požar. Povzročitelj je bil človek. Sicer pa je največja nevarnost strela. 1000 metrov visoko smo, oblaki pridejo blizu in strela strašno bije. V skrbeh smo zaradi tega. Letos udara strele še ni bilo, 25. julija pa bo dve leti, odkar je strela udarila in pogoreli so stanovanjska hiša in dve gospodarski poslopji. To je bila največja katastrofa tega stoletja."

J.Košnjek

Mohant za moško moč

Mohant vedno izzove smeh, kajti vsak, ki ga pozna, ve tudi za trditev, da ta domači sir pomaga možem, da ostajajo pri "moči". **Julka Brežanova** s Koprivnika je bila tako prijazna, da nam je povedala, kako se dela mohant. Izdelovati ga jo je naučila Krucmanova mama še doma, v Podjelju. Diši ravno ne, je pa dober, domačini ga najraje jedo z vročim krompirjem v oblicah...

"Ko pomolzem, mleko posnamem," pripoveduje Brežanova Julka, " ogrejem na 32 stopinj, odstavim, dodam sirišče, zmešam in pustim, da se usiri. Ko je mleko usirjeno, ga spet pomešam in pustim, da se "zleže". Ko se dodobra na dno usede, z rokami naredim kepo, jo dam v lonec, dobro pretlačim, malo posolim in pustim en dan, drugi dan pa ga dam na "poh", da se odteče. En dan ga tako pustim, drugi dan ga pa dam v čeber in stlačim v "platco". Vse luknje zamašim, da ni nikjer zraka, pokrijem s prtom in založim s plohi in kamni, kot zelje. Dva do tri mesece potem mohant zori. Starejši je, boljši in močnejši je.

D. Dolenc

ODMEVI

RUŽV - NEVIDNA NEVARNOST

Pogovor z Marijo Pogačnik, Gorenjski glas, 11. 05. 1990

V svojem intervjuju je Marija Pogačnik večkrat odkrito povedala, da izraža svoje mnenje o Rudniku urana Žirovski vrh. Žal so to nekateri bralci prezrli in soočili smo se s tem, da so njeno mnenje sprejeli za absolutno resnico. Zato se čutimo dolžni, da reagiramo. Istočasno vabimo vse bralce, ki jih zanima ogled Rudnika urana Žirovski vrh, naj nas obiščejo v soboto, 2. 6. 1990. Od 8. do 12. ure bomo odprli vsa vrata za naše obiskovalce, tudi v podzemne rove, in odgovarjali na vaša vprašanja. Nič ne mislimo skrivati, niti vas prepričevati, če drugače mislite. Želimo le prikazati, da delamo strokovno in odgovorno in da dobro poznamo radioaktivnost z vsemi njenimi škodljivimi in koristnimi dejstvi.

Bralcem, ki jih v soboto ne bo k nam na obisk, posredujemo kratka pojasnila le na najbolj sporna mnenja.

Odlagališče hidrometalurške jalovine je zelo urejeno in izvedeno po načrtih, ki so jih predlagale in potrdile inštitucije in inšpekcije. Če bi veljal tako strog nadzor tudi v drugih podjetjih ne bi sedaj Slovenija bila plat zaradi onesnaževanja.

Čistilna naprava, ki deluje od 1987 leta, je močno zmanjšala radioaktivnost v Brbovščici. S svojo efektivnostjo 99,5 odstotka, je pripomogla, da je Brbovščica prešla iz IV. v II. kakovostni razred tekočih voda.

Izpostavljenost okoliških prebivalcev sevanju zaradi obratovanja RUŽV predstavlja le dodatnih 6 odstotkov naravne izpostavljenosti. Zaradi večje koncentracije urana v zemlji in neugodnih meteoroloških pogojev bi prebivalci prejemali preko 94 odstotkov sedanje doze tudi, če rudnika ne bi bilo. Zato ne pričakujemo škodljivih posledic pri prebivalcih zaradi obratovanja RUŽV, ker bi se ta že veliko prej pokazala zaradi radona v hišah.

Skupina delegatov vseh zborov slovenske Skupščine bo na podlagi strokovnih analiz pripravila poročilo o ekonomski upravičenosti RUŽV danes in v prihodnje. Poročilo naj bi bilo končano letos jeseni. Neodgovorno bi bilo odločati o zaprtju RUZV na osnovi mišljenja posameznikov ali celo z referendumom. Proces zapiranja rudnika je dolgotrajen proces podobno kot tudi odpiranje, zato moramo njegov pomen reševati dolgoročno.

Vodja službe za varstvo pred sevanji:
Stane Arh, dipl. ing. fiz.

IME ŠOLE

Žal so taki ljudje v teh časih, ki jim je še in še treba kaj povedati in morda tudi kaj dopovedati o naši NOB.

Leta narodnoosvobodilnega boja so najslavnejša, najbolj častno in najsvetlejše obdobje naše zgodovine. Izročila naše NOB že davno niso več samo last borcev, niti ene same partije, ampak so last vsega slovenskega naroda.

Enakost, bratstvo, svoboda so bila gesla naše NOB. Lani smo se zlasti v vsej Evropi spominjali 200-letnice francoske revolucije in njenih revolucionarnih in naprednih gesel. Mar so ta ista gesla, ki jih je poznala naša NOB, kaj manj vredna? Dojemali smo jih in se borili zanje pač v duhu časa in razmer, ki so nam bile tedaj vsiljene.

Dva naroda je nacifašizem obsodil na smrt. To so bili Judje in Slovenci. Okupator je tudi uresničeval to obsodbo. Zato je razumljivo, da je bila pri nas svoboda med znanimi gesli na prvem mestu. Ker smo z uporom in bojem ohranili svoj narod, našo misel in besedo, rešili literarno zapuščino in izročilo naših pesnikov, pisateljev in znanstvenikov, smo s tem naredili največje kulturno dejanje.

V boju je slovenski narod dokazal svojo enakovrednost z drugimi narodi tudi s tem, ker je v najtežjih razmerah sam ustvaril svojo vojsko. Prvič v zgodovini! Nastali so bataljoni, odredi, brigade, divizije in dva korpusa. S to vojsko smo izgnali okupatorja in zmagali. Častno mesto med temi enotami ima tudi naša 7. slovenska narodoosvobodilna udarna brigada dr. Franceta Prešerna!

V Selški dolini o tej brigadi razmišljamo in pomnimo zelo konkretno. Razvoj dogodkov je tedaj, pred davnimi 47 leti pripeljal do tega, da je bila ustanovljena v Davči 12. julija 1943. V njej so bili borci in starešine tudi številni fantje in možje iz Selške doline. Ljudje so jo vsestransko podpirali tudi materialno, živeli so z njo. Tu so delovale tudi enote Gorenjskega odreda. Tu sta bila ustanovljena Škofjeloški odred in Komanda Gorenjskega vojnega področja. Martinj vrh, Osojnik, Potok, Davča so domicilni kraj okrožnih in pokrajinskih ustanov Gorenjske.

V teh razmerah je v Železnikih in bližnjih vaseh jeseni 1943 nastal pionirski partizanski odred Rdeča roža in kasneje iz njega pionirska partizanska brigada Ratitovec. Samo ponosni so lahko vsi tisti, ki so tedaj bili člani te čudovite pionirske partizanske enote!

Na teh izročilih se danes vnuki borcev in pionirjev učijo in vzgajajo v Osnovni šoli Prešernove brigade Železniki.

Učni program je tisti, ki daje šolskemu pouku svojo vsebino. Nobene ovire ali spotike pa ne more biti pri ohranjanju in prenašanju izročil NOB na mladi rod. Tu ne gre za kako zavoženo ideologijo, pač pa za vzgojo v pravi domovinski zavesti in ljubezni. V taki domovinski zavesti, ki je pripravljena tudi življenje žrtvovati za svobodo in za domovino. Iskrenost, poštenost, tovarištvo, pogum so vrednote, ki jih kot še kako pozitivne upošteva vsaka pedagogika.

Pomniki NOB so naša nedotakljiva svetinja! Vsak od njih, naj bo na pokopališču ali v gozdu, sega človeku v dušo in srce. Na svoj način mu govori o plemenitih naporih in največjih žrtvah za našo osvoboditev. Tudi ob njih se vzgajajo današnji in se bodo vzgajali bodoči rodovi na Slovenskem.

Vemo, tisti, ki se danes spotika ob ime neke šole, se spotika zaradi imena, ampak zaradi pomena naše NOB. Ima pač slab zgodovinski spomin ali pa je še vedno na strani našega okupatorja, ki so mu pač neki nesrečni Slovenci tudi služili. Bog jim pomagaj!

Ciril Zupanc

KDAJ KONEC

Ko sem v Gorenjskem glasu prebral članka borcev Gorenjskega vojnega področja in borcev iz Škofje Loke, se sprašujem kot borec škofjeloškega odreda, kako nizke in sramotne obtožbe nam daje nova vlada s tov. Bučarjem na čelu. Popolnoma sem razočaran. Sprašujem vse odgovorne na Republiškem odboru in predsednika, zakaj tako mirno dopušča vse to in molči.

Ne bi razpravljal in pisal veliko. Poslal sem članek v ljubljanski Dnevnik z mnogimi ugotovitvami o prvem zasedanju nove vlade, vendar ga ni objavil. Tov. Bučar me je razočaral in menim, da ni bil borec vojne šele sedaj, kot je sedaj pokazal, da mu je vse to tuje, pridobitve narodno osvobodilne vojne pa jemlje kot državljansko vojno.

Tudi za mene sprave ni s takimi, ki so se borili ramo ob rami z okupatorjem kot belogardisti.

Kdor je za spravo, je proti vsem pridobitvam narodnoosvobodilnega boja. Sprašujemo vse, kaj bi bilo, če bi nasprotna stran vojno dobila.

Kje bi danes bili Slovenci, verjetno ne na slovenski zemlji, ampak nekje drugje. Prav tako se sprašujem, kako si upa Alenka Potočnik - Lauko ocenjevati in spreminjati imena nekaterih ustanov v Škofji Loki.

To je zame napad na vse, tudi na tiste borce, ki so dali življenja za našo svobodo.

Prosim, da članek objavite.

Franc Gaber
Pungert 3

ČAROVNIŠKA KUHINJA

Pred dnevi je ZSMS - Liberalna stranka (stranka in del mladinskega političnega gibanja obenem, kakor pač piha veter) milostno odstopila deset delegatskih mest na kongresu ZSMJ Mladinskemu svetu Slovenije. Le - ta je velikodušno ponudbo (bojda iz taktičnih razlogov) sprejel in takoj pozval svoje soustanoviteljice k zbiranju imen. Mladi socialdemokrati ne bomo na ta kongres poslali nikogar, razlogov za to je nešteto!

Kot je znano, bo prvi dan kongresa ZSMJ naredila harakiri, drugi dan pa se bo reinkarnirala o v nebo cvetoči Mladinski svet Jugoslavije. Prvič! Nepojmljivo je, da se ideološko obremenjena organizacija okliče za zastopnika celotne mladinske populacije. To je približno tako, kot da bi se partijski CK oklical za državni parlament. Drugič! Mladinski svet Jugoslavije bo, kot kaže, čudno čudna mešanica razno raznih organizacij, še najbolj podobna čarovniškemu zvarku, narejenem po sledečem receptu: vzemi dve ali tri socialistične mladine, dodaj Socialistsocialdemokratsku frakciju (pogledom u lijevo), dobljeno pa začini z Liberalno stranko. Po okusu prideni aromo nacionalnih Mladinskih svetov. V popolnoma pokriti posodi pridno kuhaj in vsake toliko elegantno premešaj. Mladinski svet Jugoslavije bo tako kuhan.

In za konec! Kralj je mrtev! Naj živi kralj!

Ljubljana, 21. maja 1990

Blaž Štrukelj
predstavnik SDM v Mlad. sv. Slovenije

AC AUTOCOMMERCE
TRGOVINA KRANJ, C. JLA 14
POSEBNA PONUDBA
TOMOS ATX 50 ...17.424,40 din
TOMOS BN 50 ...21.787,00 din
del. čas: od 7.30 do 15.30, sobota od 8.00 do 12.00
tel. 23-977, 23-968

SPOŠTOVANI!

V vašem časopisu je rubrika, kjer se bralci oglašajo z mnenji in stališči po navadi zašiljenimi s kritično ostjo. Naj tokrat ost obrnemo v pohvalo: z vašim sodelovanjem in zlasti pomočjo ste prireditvi z naslovom DAN GORENJCEV odločilno pomagali. Predvsem zaradi tega, ker ste ljudi obveščali o vsebini prireditve, ki je požela nesluten odziv - čez 10 tisoč ljudi.

Mnogi na Gorenjskem na povabila k sodelovanju niti odgovorili niso. Le v kranjski Kokri in Gorenjski banki so bili takoj za sodelovanje. Kasneje so se priključili še nekateri pokrovitelji, vsem pa je bilo jasno: gre za manj komercialno prireditev, kot smo jih vajeni (brez vstopnine in parkirnine itd.), bolj za srečanje tistih, ki jim v teh časih zabava sicer ni v ospredju interesov, a včasih tudi mora biti.

Več kot šest ur programa skozi ves dan je naš argument. Tisoči, ki so prišli v Preddvor, so se lahko prepričali, da ta kraj hoče (v turističnem smislu) naprej. Gorenjski glas je pri tem ostal in postal GORENJSKI. Zahvala je torej le rezultat sodelovanja. Mi pa vemo: ob napakah, ki so bile, smo se nekaj naučili, ob uspehu, ki smo ga skupaj poželi, pa spoznali: DAN GORENJCEV BO!

Organizacijski odbor »Dan Gorenjcev 90«
Preddvor, 23. maja 1990

SPOROČILO VOLILCEM!

V torkovem Glasu 22. maja 1990 za delegate ZKS-SDP v DPZ skupščine Kranj Aleksander Ravnikar v sporočilu volilcem deli nekaj naukov demokracije.

Novi kranjski župan Vitomir Gros je o uspehu Demosa (Glas, 18. 5. 1990) odgovoril kratko: kranjski komunisti so hoteli preveč, dobili pa niso nič, hoteli so celo vse. Samo A. R. še ne ve, da so kranjski komunisti člani rdečega bloka (ZKS-prenovitelji, ZSMS-liberalci, SZDL-socialisti, ZZOEO-priseljenci!!)

Zanimivo bi bilo, da A. R. sporoči svojim volilcem, koliko (%) komunistov je v posamezni stranki (opozicije).

Demokracije se bo treba še veliko učiti, tudi v enajsti šoli pod mostom. Komunistom ni v posebno čast, da drugače govorijo, kot mislijo, delajo in živijo.

V času njihove vladavine jim še na misel ni prišlo, da bi ponudili tudi ostalim delitev oblasti (funkcije).

Ni prav, da izsiljujejo, da se izmikajo odgovornosti.

Če so vladali 45 let, bodo še naprej, polno odgovorni, brez zastaranja. Spokorjeno morajo delati, pa čeprav brez funkcij, in odpravljati storjene napake kot svoj revanšizem.

Ni pošteno, da se hočejo skriti, kot tehnološki presežek, za nekaj majhno 80 odstotno plačo. A. R. dobro ve, zakaj je bil aprila sprejet moralno vprašljiv zakon o upravnih delavcih, ki bi si ga želeli tudi delavci tovarn v stečajih. Zakaj tudi tega ne bi A. R. obrazložil svojim volilcem.

24. maja 1990

Mario Pelko
Preska, Tržič

ŠE O IVANU JANU

V prvi in peti številki revije Tribuna bivši soborec »zgodovinarja« Jana opisuje, kako je takratni komisar Kokrškega odreda Ivan Jan zasliševal in mučil Petra Stareta, »neko Milico« iz Kranja in mlado dekle iz Loma, ki jo je mučil in lastnoročno ustrelil. Ker je mučenje vojni zločin, ki ne zastara, zahtevam, da Ivan Jan dokaže — če more — da teh mučenj ni zakrivil, sicer zahtevam, da organizacija Zveze borcev Kranj center, ki ji oba pripadava, Ivana Jana izključi iz članstva. Nočem biti član organizacije, v kateri sedi človek s krvavimi rokami. Če Ivan Jan noče ali ne more dokazati, da ni zakrivil teh zločinov in ga organizacija Zveze borcev Kranj center ne izključi iz članstva, potem bom sam izstopil in članstva Zveze borcev Kranj center.

Kranj, 22. maja 1990

Stane Podlogar

MIHA NAGLIČ

KAR ČLOVEK NE ZMÓRE, BOG POMORE

Pogovor z Viktorijanom Demšarjem, malteškim vitezom iz Komende

K meni so prihajali mladi fantje in prosili za krstni list. »Kaj ti bo, se boš oženil,« sem jih spraševal. »Ne, le v Sodražico grem, pa pravijo, da je treba zaradi kontrole imeti tudi ta list.« Dobro sem vedel, v čem je bila stvar. »Veš, za te reči pa jaz nič ne dajem. Krstnega dam le za poroko, mrliškega pa za sodnijo.« Tako so me lovili, eni in drugi. Enkrat so pripovedovali, kako so partizani eno žensko sežgali. Bila je poštena, delavna, le marala jih ni in sina je imela pri beli gardi. Zato so jo obtožili, da nosi Italijanom razne podatke. Prijeli so jo, odgnali nekam na Travno goro in jo živo sežgali, kot čarovnico. To dejanje jim res ni bilo v čast.

Oni so krivi, da je moja mati umrla vsaj nekaj let prej, kot bi sicer. Ko so me prišli aretirat, je videla, za kaj gre in mi je rekla: »Sin moj, nikoli več se ne bova videla na Zemlji!« - »Mati, kakor je božja volja.« Nato sva se objela in poslovila. In res se nisva videla nikoli več. To je bilo 24. junija 1945, na Šentjanževo, ko je tudi slovesno praznovanje vitezov ivanovcev. Tako pač pride in še dobro se razide: Janez Krstnik je bil obglavljen, jaz le aretiran. Mati ni mogla prenesti bolečine zaradi krivice, ki se je napravila. Vsi, ona in ljudje so dobro vedeli, kakšna je resnica. Če sem mogel storiti kaj dobrega, sem storil, slabega nikomur.

Odpeljali so me v ribniški zapor, v tistega, kamor sem hodil k zaprtim partizanom, jim nesel kak priboljšek, njihovim domačim pa kako sporočilo o njih. Vrgli so me noter, ležal sem na tleh in bolhe redil. Zasliševali so me ponoči in podnevi.

V ribniškem zaporu sem ostal tri tedne. Medtem se je zunaj zgodila velika demonstracija; zbralo se je okrog tisoč žensk in čisto mirno so šle do stavbe, v kateri je bila OZNA, ter prosile, da me izpustijo. Pa so jih ozmerjali, nekaj pretepli in zaprli ter odvlekli na Kočevsko na prisilno delo. Čez nekaj mesecev so bile vse pomiloščene. Mene so, zvezanega z žico na hrbtu, odpeljali v novomeški zapor. Naložili so nas na kamion in peljali smo se čez Kočevski Rog.

Še dobro, da se niste v Rogu ustavili...

Na to smo računali... Že v Kočevju sem imel roke vse črne. Neki podoficir, ki je videl, kako se mučim, je prerezal žico in rekel, naj roke še naprej držim na hrbtu, da poveljnik česa ne opazi. Ljudje so bili silno preplašeni in pomagalo jim je, ker je bil med njimi duhovnik, da jim je vsaj odvezo dal. V Novo mesto so nas pripeljali vse izmučene, nagnali so nas v neko kopalnico ter po dolgem čakanju razparcelirali po celicah. Jaz sem bil sam, kot največji zločinec. Zoper mene je bilo 17 obtožb, a dokazati mi niso mogli ničesar - je bilo vse zlonamerno inscenirano.

Zasliševanja so bila neskončna, ponoči in podnevi. Prihajal je tudi eden z Ljubljane. Ta je bil bolj kulturen. Na mizi je pustil vse papirje in videl sem, kdo vse je ovajal. Nekateri od teh so medtem že dobili svoje. Čas vse ozdravi in vse udari. Za primer: major Kovač, šef novomeškega zapora, me je ob neki priložnosti silovito ozmerjal. "Ti zločinec, kaj vse si storil, koliko družin si uničil!" "Dokažite!" sem zavpil nazaj. "Ravno obratno je res!" Ko me je taisti že pred tem zasliševal v Ribnici, je grozi: "Saj bi te udaril, pa tega nisi vreden. Nikoli več ne bodo ta umazana usta lagala ljudem!" - In prav ta Kovač je že naslednjo zimo (sam sem prišel iz zapora konec septembra, po treh mesecih in treh dneh) naredil samomor. Bog ve, kaj vse ga je preganjalo?!

In še ena nadrobnost iz tistih časov. Ko je takratni novomeški prošt Čerin (brat vojaškega kapelnika dr. Karla Čerina in sin Josipa Čerina, ki je še pred Krekom učiteljeval v Komendi, kamor je prišel z učiteljskega mesta v Žireh) izvedel, kako je z menoj, mi je vsak dan poslal v zapor kosilo. Vedel je tudi, da se moram držati diete, saj sem do takrat prestal že tri operacije. Gospodinja je nosila kosilo na upravo, a do mene ni prišlo niti enkrat! So se "gospodje" pomastili z njim.

Ko sem bil že zunaj, mi je prošt pisal, da ga veseli, ker sem prost in dodal: "Morda Vam je dobro delo tudi vsak dan poslano kosilo." - Jaz pa nič vedel! Pa tako fin gospod je bil in čakal, kdaj se bom zahvalil. Potem sem mu pisal in pri tem dvojno pazil na izraz; da ne bi užalil ne njega ne oblasti, za katero sem vedel, da pisma odpira. To je bila torej Ribnica. Ljudje dobri, časi težki ter polni pasti in zapletov.

Ko ste se vrnili, matere ni bilo več?

Ne, umrla je tistega dne, ko smo prispeli v novomeški zapor. Stražar (ti so bili zelo prijazni do mene) je videl parte v Slovenskem poročevalcu in mi vse povedal. Materi je opešalo srce.

Zdravnik ji je hotel pomagati, a njej ni bilo do tega, da bi še ostala. "Bog naj me reši, da bom lahko v nebesih prosila za sina," je govorila. Bila je prava slovenska mati. "Kar človek ne more, Bog pomore," je bil njen nauk.

Moja mati Helena (Bajtrčkova Alenka, roj. Kopač) je doživela 81 let, na svet je spravila 17 otrok, 12 fantov in 5 deklet. Ko je videla, kako številne novodobne ženske življenje le uživajo in ga obenem izničujejo, ko splavljajo, je izrekla tole: "Kar lahko bom umrla z ozirom na vse to. Moja dolžnost v življenju je bila, da sem delala, da sem spoštovala materinstvo. Težko bojo pa umirale sodobne ženske, ki napačno delajo." Ni jih zmerjala. Le videla je, da napačno delajo, in slutila, da bo to za narod usodno. V svoji slovenski zavednosti je bila podobna bratu Jerneju, ki jo je imel zelo rad in je rad prihajal k nam. Imela je tudi pisateljski in pripovedni dar. Kakšna pisma mi je včasih pisala! Tako mi je žal, da nimam nobenega več, ob selitvah je vse šlo. Tako na kratko je znala zapisati in povedati lepe misli.

Na steni vidim lepo oljno sliko, portret vaše matere in očeta, kakor ju je naslikal slovenski slikar Ivan Vavpotič. Kakšna je "zgodovina" te podobe?

Nastala je v Ribnici, v župnišču. Vavpotič je prišel dol in ju naslikal. Naročil jo je brat Roni, jaz sam nisem imel tolikšnih sredstev.

Še dobro, da ste jo rešili. Omenili ste namreč, da je bilo župnišče med vojno uničeno in da ste se morali preseliti na rob mesta?

Takole je bilo: 6. 1. 1944 so prišli partizani in hoteli vse požgati. V kuhinji je bilo že do stropa slame. Stekel sem ven in klical ljudi, da bi pomagali reševati. Posebno mi je šlo za matične knjige. Ljudje so se odzvali v velikem številu in nosili ven. Kar pride oficir in jim to prepove. Uprl sem se in zahteval komandanta.

Kultura in turizem z roko v roki

TUDI KULTURA GRE V DENAR - KOT VSE DRUGO

Alpski turizem naj bi se razvijal v smeri povezovanja naravnega okolja in človeka v njem: naselitvena, ekonomska in kulturna dediščina so vrednote, ki jih je mogoče razumeti samo v prvotnem okolju, pravijo strokovnjaki. Iz tega vsekakor preprostega dejstva naj bi tako kultura kot turizem znala načrtovati tudi skupne programe.

Naslov bi lahko koga malce zmotil, toda za vse, ki bi jih zveza med kulturo in denarjem v nekakšni namišljeni vzvišenosti lahko motila - samo en pomislek: ali ni vse, kar hodimo z neskončno kulturno pobožnostjo občudovat v Benetke, v Carigrad, Atene in kdo ve, kam še vse, tudi naprodaj. Če smo natančni - naprodaj ravno ne, toda kot nadomestek za možnost občudovanja in uživanja ob kulturnih in naravnih vrednotah kjerkoli na tej obli, pač odštejemo nekaj denarja - veliko ali malo, to ni tako pomembno. Pomembno je pač to ali sodelujemo v tem kulturnem potrošništvu sedanjega sveta; in tudi to je pomembno, na kateri strani smo - kot "potrošniki" ali kot tisti, ki vse skupaj znajo ponuditi.

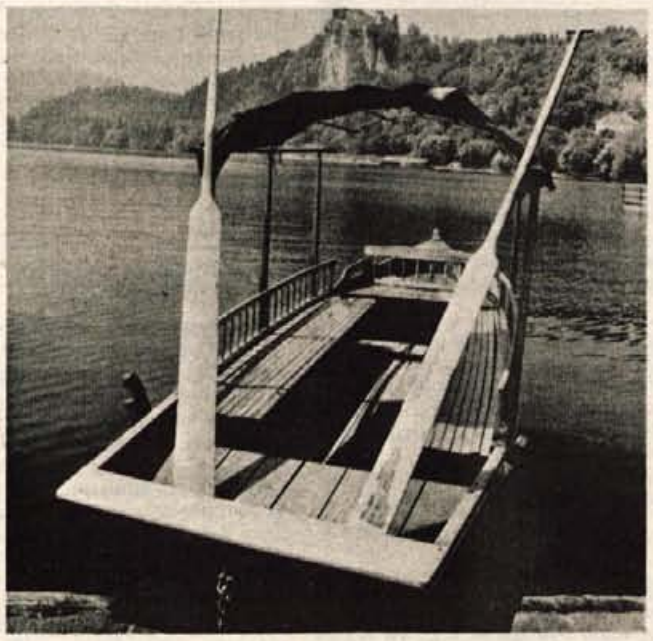

Tega zadnjega - kako vse, kar imamo kulturnega ob naravni dediščini pokazati (sebi) in drugim, se šele učimo. V naše kraje hodijo turisti zaradi naravnih lepot; doklej še, je seveda drugo vprašanje. Pa ne, ker bi se kdo tega naveličal gledati, pač pa ker se kot dediči naravnih danosti okolja obnašamo kot dedič, ki zna v obdobju ene generacije zapraviti prav vse. Prav gotovo je nadvse poučna, obenem pa tudi žalostna zadrega delavcev Triglavskega narodnega parka, ki so pred kratkim sestavljali program ogleda našega nacionalnega parka za uglednega britanskega parkovnega strokovnjaka: kamorkoli bi ga v nacionalnem parku peljali, bi tuji strokovnjak zlahka opazil strahovite rane, ki jih je naravi v bohinjskem koncu zasekalo naše nemarno ravnanje z naravo - Žagarjev graben, široke gozdarske ceste...

Toda v naše kraje bi lahko turisti hodili tudi zaradi kulturnih vrednot, ki so nastajale in še nastajajo v tem alpskem svetu. Prav to temo so načeli na nedavnem posvetu o vključevanju kulturne ponudbe v celovito turistično ponudbo v radovljiški občini, ki ga je sklical Odbor za kulturo pri radovljiškem Zavodu za planiranje skupnih potreb. Da to vprašanje prav Radovljico najbolj zanima, niti ni nenavadno, saj prav ta občina premore ob izjemnih naravnih danostih tudi celo vrsto elementov kulturne dediščine, ki jo je mogoče dojeti in razumeti (tudi ponuditi) samo v povezavi obojega. Razmišljanje o takšni ponudbi kulture sodobnemu turistu ni nekaj novega, vendar pa od razmišljanja kam daleč naprej doslej še ni prišlo. Turistične agencije namreč skupinam še vedno sestavljajo programe, ki sicer vključujejo ogled blejskega gradu in Čebelarskega muzeja, toda tudi izlet v Benetke. Povprečni turist je morda s tako ponudbo tudi zadovoljen, toda drugačne ponudbe niti ne pozna. Če malce odmislimo dejstvo, da niti sami ne poznamo dovolj kulturne dediščine, ki nas vendar identificira na tem prostoru in v tem času, potem vsega in kar počez niso krivi delavci v turizmu, ker pač ne znajo ponuditi vsega, kar tukaj je.

Programov oziroma informacij, ki bi spoznavanja kulturnih vrednot željnih obiskovalcev vodila na Ajdovski gradec, na ogled Studorske hiše, Planšarskega muzeja - to je le primer - namreč skorajda ni. To, kar sicer obstaja, ogledi stari gorenjskih mestnih središč, program po poti kulturne dediščine, je očitno za sodobnega turista sestavljen dokaj neprivlačno. Če se k takemu programu pridružijo še stare bolezni v turizmu - vodiči brez ustreznega znanja, potem s tako ponujeno kulturno dediščino res ni mogoče uspeti. Obenem pa bi se lahko učili že iz sedanjih izkušenj: iz vse Evrope prihajajo obiskovalci v naš nacionalni park - da bi spoznali redka drevesa, redke metulje in podobno. Zakaj ne bi jame pod Babjim zobom ponudili ljubiteljem podzemnih jam na način, ki ga "elektrificiran" obhod Postojnske jame pač ne zmore; zakaj ne bi v nekaterih najbolj obiskanih cerkvah ali kapelah ob opozarjanju na znamenito poslikavo in arhitekturo predvajali tudi glasbe, ki na primer z Gallusom - Petelinom prav gotovo sodi v evropsko glasbeno zakladnico. Prav gotovo je cela vrsta kulturnih posebnosti, ki bi jih bilo brez pomislekov mogoče vključiti v programe za množične obiske ali pa tudi za manjševilne poznavalske skupine za kulturne objekte, ki ne prenesejo množičnega obiska. Ko so na razširjeni seji Odbora za kulturo že samo rahlo odgrinjali možnosti boljšega sodelovanja kulture s turizmom, se je pokazalo ogromno načinov in poti za uspešen skupni nastop. Vsekakor je to stvar, ki bi jo bilo treba zastaviti strokovno. In zakaj ne začeti tudi z majhnimi koraki? Zato so za začetek ustanovili delovno skupino, ki bo za vzorec pripravila nekaj poskusnih programov in jih ponudila turizmu v uporabo. Ni niti tako pomembno, če so drugod, kjer so že zdavnaj končali to začetno šolo, delali tudi na ta način. Kaže pa, da so v Radovljici začeli razmišljati na drugačen način o vlogi kulturne dediščine v sedanjem času: to pa je vsekakor pot do sozvočja kulture in turizma.

Lea Mencinger

Odmevna gledališka ustvarjalnost

ODPRTA POT NA FESTIVALE

Letošnje srečanje gledaliških skupin Slovenije sredi maja v Postojni, je bilo za gorenjske gledališke skupine več kot uspešno.

Gorenjske predstave - Haldol depo v izvedbi Gledališča Tone Čufar Jesenice, so bile v družbi ostalih slovenskih amaterskih gledališč tako zanimive, da se jim zdaj odpirajo vrata na razne festivale in podobne gledališke prireditve doma in v tujini. Ko so konec minulega tedna na ZKOS ocenjevali gledališke dosežke prikazane v Postojni, so gorenjskim gledališkim skupinam odprli tele možne poti na gostovanja: Gledališče Tone Čufar bo s predstavo D. Tepavčevič - B. Kazelić Haldol depo sodelovalo na srečanju amaterskih gledališč z naslovom Večeri bratstva oktobra v Prizrenu.

Obe kranjski gledališki skupini, ki pripadata alterantivnemu gledališču, pa sta bili deležni polnega naročja predlogov za gostovanja. Predstava Mars Gledališča čez cesto je še z dvema mariborskima predstavama kandidat za beograjski Brams v začetku junija. Ista predstava je tudi predlagana za festival amaterskih gledališč v Trebinju, ki bo sredi julija. Tričlanska žirija ZKOS je tudi predlagala predstavo Mars v izbor predstav v Tednu slovenske drame 1991 v Kranju.

Slovensko gledališko ustvarjalnost bo na festivalu v poljskih Katowicah po predlogu ZKOS predstavljala kranjska predstava S. I. Witkiewicza Nuna in norec v izvedbi kranjskega Teatra ante portas. Kranjčani so na tem festivalu amaterskih gledališč vzhodnih držav sodelovali že leta 1983, ko je Gledališče čez cesto Kranj nastopilo z Ionescovo Plešasto pevko.

Dve predstavi - jeseniški Haldol depo in kranjski Mars - je ZKOS predlagala tudi za televizijsko snemanje in s tem za predstavitev najširšemu slovenskemu avditoriju. Toda, če bi sklepali po dosedanji praksi - še noben predlog za televizijsko predstavitev predstav ni bil uresničen - teh dosežkov ljubiteljskih gledališč na TV ne bo videti.

L. M.

Poletne prireditve

GLASBENO OBARVANO POLETJE

Za letošnje radovljiške poletne prireditve, ki jih pripravlja ZKO Radovljica, je značilno, da se ne bodo zvrstile le v mestu Radovljica kot doslej, pač pa tudi po drugih krajih.

Radovljiške prireditve, približno dvajset jih je v programu od junija do septembra, bodo nadaljevanje lani zastavljenih prizadevanj, da poletje ne bi samevalo brez kulturnih prireditev. Že doslej je vsako poletje razgibala Akademija za staro glasbo s svojimi koncerti, zdaj pa se jim vsako leto pridružuje še kopica nastopov, ki jih bodo pripravile radovljiške kulturnoumetniške skupine. Za nastope so na ZKO izbrali najboljše skupine, med njimi največ pevskih. Na koncertih v Radovljici, Boh. Beli, Srednji vasi, Begunjah, Boh. Bistrici in v Lescah bo nastopilo enajst pevskih skupin. Dva koncerta pripravlja Pihalna godba Lesce. Gledališka dejavnost se bo predstavila na petih nastopih, v katere bodo vključili tako otroško gledališko skupino, recital, celovečerno gledališko predstavo in še kaj. Za ljubitelje folklore bosta dve prireditvi.

Večino prireditev radovljiškega poletja bodo pripravile domače skupine, med povabljenimi pa je tudi nastop kranjskih Talijinih ljubiteljev kieselsteinskih, ki bodo nastopili skupaj z Linhartovim odrom. Razlog, da bodo kulturni utrip sestavili z lastnimi močmi, brez gostujočih skupin, je preprost - ni denarja. Stroške poletnih prireditev je sicer ZKO Radovljica načrtovala za letos, Zavod za planiranje skupnih potreb - kultura pa sprejel v finančni program, vendar pa gre le za kritje najnujnejših izdatkov. Skupine so namreč pripravljene zastonj nastopati na prireditvah. Dokler bo mogoče zbrati denar le za tolikšno število nastopov, sponzorstvo za te namene v radovljiški občini pač ni zaživelo, bo radovljiško poletje imelo le tolikšen okvir.

L. M.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Prešernovi hiši razstavlja fotografije ***Herman Pivk.*** V galerijskih prostorih Mestne hiše je na ogled ***razstava ljudske plastike*** na Gorenjskem iz zbirk Gorenjskega muzeja.
V knjižnici Gimnazije bo jutri, v sredo, ob 19. uri ***večer s pesnikom Marijanom Štancarjem - Monosom.***
JESENICE - V Kosovi graščini je na ogled razstava ***Narava v očeh otroka,*** razstava izdelkov predšolskih otrok.
V razstavnem salonu Dolik je na ogled ***razstava likovne ustvarjalnosti*** učencev osnovnih šol.
VRBA - Prešernova hiša je spet odprta vsak dan od 8. do 16. ure.
DOSLOVČE - Finžgarjeva domačija je odprta vsak dan od 9.30 do 16. ure, ob sobotah je zaprta.
RADOVLJICA - V Šivčevi hiši so na ogled dela ***kitajskih grafikov.***
V dvoranici radovljiške knjižnice bo danes, v torek ob 19.30 psiholog ***Janez Svetina*** predaval na temo ***Slovenska šola za novo tisočletje.***
V prostorih Ljubljanske banke razstavlja slike akad. slikarka ***Brigita Požegar - Mulej.***
BLED - V Festivalni dvorani bo jutri, v sredo, ob 21. uri nastopila ***Folklorna skupina Iskra Kranj.***

GOSTOVANJE UKRAJINSKE FOLKLORE

Kranj - Konec tega tedna bo na osemdnevnem gostovanju v Sloveniji štiridesetčlanska folklorna skupina Lionotsvit iz ukrajinskega mesta Žitomir. Ukrajinci s tem vračajo obisk Folklorni skupini Sava Kranj, ki se je pred kratkim mudila na večdnevnem gostovanju v Ukrajini. Gostje bodo najprej nastopili na folklorni prireditvi, ki bo v soboto, 2. junija, ob 20. uri v gradu Kieselstein. Med svojim bivanjem pri nas bodo ukrajinski folkloristi nastopili tudi v Portorožu, v Ljubljani v Domu španskih borcev. V sredo, 6. junija, ob 21. uri pa bodo nastopili v Festivalni dvorani na Bledu.

L. M.

PREDSTAVITEV PESNIŠKE ZBIRKE

Radovljica - V dvoranici radovljiške knjižnice bodo v četrtek, 31. maja, ob 19.30 predstavili pesniško zbirko Ivana Hribovška, ki je pred kratkim izšla pri Cankarjevi založbi. O zamolčanem pesniku, Hribovšek je bil rojen v Radovljici, bo govoril prof. France Pibernik, o zbirki glavni urednik Tone Pavček, izbrane pesmi pa bo bral France Goličič.

L. M.

SREČANJE PESNIKOV IN PISATELJEV

Kamnik - Letošnje območno srečanje pesnikov in pisateljev Gorenjske bo jutri, v sredo, v dvorani Veronike v Kamniku. Na razpis Zveze kulturnih organizacij Slovenije je poslalo svoje prispevke kar 43 ustvarjalcev, ki se na Gorenjskem ukvarjajo z literaturo. Strokovna komisija je iz te množice odbrala deset avtorjev, katerih dela bodo predstavili jutri v literarnem večeru ob 18. uri. Na programu je tudi okrogla miza, na katero so vabljeni tako udeleženci natečaja kot strokovni delavci ZKO, da bi se pogovorili o lepih in težavnih plateh literarnega ustvarjanja.

ZKP RTV Slovenija

KASETNE NOVOSTI

Če smo v zadnjem času pri novostih osrednje slovenske gramofonske in kasetne hiše predvsem omenjali plošče, tokrat nekaj informacij o kasetah. Na tržišče so pred časom prišle posamezne izdaje tako domačega kot licenčnega programa, sicer pa na kratko preletimo najzanimivejše projekte.

Domača glasba je bogatejša za venček novincev - Urša prepeva o "Crazy Baby", Nina o "Beli roži", skupina Veter o "Belem cvetu", Big Benovci pa ne morejo brez "Nancy iz Ljubljane", lahkotne naslovne skladbice, za katero prisegajo, da bo slovenski poletni hit. Nasploh je zadnje čase v tej zvrsti glasbe vse v znamenju beline in slovenstva, naprimer tudi Zoran Cilenšek ("Slovenec sem"). Izven tega kroga omenimo še projekt Iztoka Mlakarja pod naslovom Štorije in baldorije ter posebej šansone Katje Levstik in Igorja Samobora Cet Amour.

Med tujimi rockerji ne moremo mimo Ozzyja Osbourneja (Yust say Ozzy) in ostarelih punkerjev The Stranglers, ki so izdali glasbeni paket naslovljen "10".

Še beseda o klasiki. Šeherezada v izvedbi filharmonikov iz New Yorka pod taktirko Leonarda Bernsteina, pa Hugo Wolf (samospevi, Neven Belamarić - bas in Andrej Jarc - klavir ter godalni kvartet v d - molu - Novi ljubljanski godalni kvartet). Ljubitelji arij pa verjetno ne bodo zamudili nakupa kasete arij Verdija in Puccinija v izvedbi sopranistke Kiri Te Kanawa.

V. B.

POLETNA PLESNA ŠOLA

Ljubljana - ZKOS bo tudi letos organizirala Poletno plesno šolo, plesno izobraževalno obliko seminarskega tipa z desetletno tradicijo. Letos bo potekala od 26. junija do 6. julija v telovadnici OŠ Majde Vrhovnik in v Srednji glasbeni in baletni šoli. Poletna šola je namenjena plesalcem, članom plesnih skupin, mentorjem oziroma plesnim pedagogom, koreografom in drugim, ki se aktivno ukvarjajo s plesom in imajo solidno plesno predznanje. Ob domačih pedagogih bodo udeležence vodili tudi uveljavljeni pedagogi in koreografi iz tujine. Prijave sprejema ZKOS do 31. maja letos.

L. M.

Kava naša vsakdanja/4

Kavni močnik in zabeljeni žganci v kavi

Če pomislimo, koliko kave spijemo v Sloveniji, bi sklepali, da je pri nas razširjena že stoletja. Pa ni tako; leta 1856 so v Novicah sicer poročali, da "sedaj že vse kavo pije", vendar je bila kot pijača znana le med meščani in fevdalno gospodo - od tod tudi izraz "gosposka pijača". Še konec prejšnjega stoletja so jo v hribovskih krajih večinoma pile samo ženske, in sicer z izgovorom, da jo pijejo le za moč, možje pa so še naprej ostajali pri žganju in tobaku. Nemalokrat se je zgodilo, da so bile kmetice razočarane nad njo; ker je niso znale pripraviti, so jo kuhale v zrnih kot bob. Med delavci sta bila v začetku tega stoletja priljubljena kavni močnik in zabeljeni žganci v kavi, vendar so uporabljali kavne nadomestke.

Kava posuši moško seme

Sicer pa najdemo prvi zapis o kavi že v Slavi vojvodine Kranjske, kjer Valvasor navaja razpravo o kavi zdravnika Frančiška Coppinija. Po Coppiniju naj bi kava in čaj vsebovala mnogo škodljivih snovi, med drugimi tudi žveplo, ki bojda posuši moško seme, zaradi česar postane jalovo. To naj bi se zgodilo Perzijcem, ki da že imajo večinoma uničeno seme (škodljive posledice čaja pa naj bi se kazala pri Kitajcih, ki naj bi jih čaj tako izsušil, da še pljuniti ne morejo več.

Ponarejevalci kave

Novice so prvič poročale o kavi leta 1844, celovški Glasnik pa je leta 1858 objavil daljši članek z naslovom Kava, čaj in čokolata - družinska pijača sedanjih dni. V Novicah še večkrat najdemo vestice o kavi, predvsem opozorila kupcem kave v Trstu; tržaški trgovci so bili namreč mojstri v ponarejanju kave; zrna so oblikovali iz gline, iz svežega kruha, mleto kavo so mešali s kostno moko, grahom, ječmenom, ržjo, pšenico, divjim kostanjem, cikorijo in še marsičim.

Rožna vodica, kadila in kava

Popolnoma drugače je bilo v vzhodnih krajih Jugoslavije. Prvo kavarno v Beogradu so baje odprli že leta 1522, v Sarajevu 1591, v Mostarju pa so leta 1634 imeli kar dve kavarni. Tako kot drugod po svetu, tudi tu ni šlo brez težav z oblastjo; da bi obvladale trg s kavo, so turške oblasti uvedle posebne tolkalnice, tahmishane, in prepovedale točenje kave doma. Slikovit opis bosanskega obreda pitja kave v premožnejših družinah sredi 17. stoletja nam je zapustil francoski popotnik Poulet: spoštovanega gosta so poškropili po bradi z rožno vodico, mu jo posušili s kadili, šele nato so mu ponudili kavo.

Kaj bomo kuhali ta teden

Svetuje Jože Zalar, šef kuhinje v hotelu Creina v Kranju

Ponedeljek: segedinska bržola, palačinke z orehi.
Torek: ocvrti lignji s tatarsko omako, paradižnikova solata.
Sreda: telečji frikase, dušen riž z grahom.
Četrtek: pražena jetrca, zelena solata z jajcem.
Petek: sarma, slan krompir, puding s sladoledom.
Sobota: čebulna juha s parmezanom, polnjen pečen piščanec, pražen krompir, solata.
Nedelja: goveja juha z rezanci, svinjska zarebrnica na žaru, pommes frites, kumarična solata.

Segedinska bržola

Za 4 osebe potrebujemo 4 bržole po 15 dag (meso iz govejega hrbta), sol, 2 dag moke, 6 dag olja, noževo konico mlete paprike, 3 dl kostne juhe, 12 dag zelenajve (korenje, zelena, peteršiljeva korenina), 1 dag kaper, 1/2 dl kisle smetane, sok od 1/4 limone, zelen peteršilj.

Bržole potolčemo, posolimo, pomokamo in na vroči maščobi opečemo. Opečene preložimo v drugo posodo in postavimo na toplo, na ostali maščobi pa prepražimo ostanek moke, dodamo mleto papriko, zalijemo s kostno juho, v to položimo bržole in jih dušimo pol ure, nato dodamo vse tri vrste na rezance narezane zelenjave in kapre in dušimo do mehkega.

Nazadnje prilijemo malo vina, kislo smetano in limonin sok, tik pred serviranjem pa potresemo s sesekljanim peteršiljem.

Telečji frikase

Za 4 osebe potrebujemo 40 do 50 dag telečjega plečeta, 10 dag jušne zelenjave, 4 dag šalotke, sol, poper, muškatni orešček, 5 dag olja ali masla, 3 do 4 dag moke, malo limoninega soka ali belega vina, 1 rumenjak, 1 dl kisle smetane.

Teletino zrežemo na koščke, jušno zelenjavo pa na kockice.E

Kostno juho pristavimo, dodamo vanjo meso, zelenjavo, šalotko in več vrst začimb in dišavnic, ki jih zavijemo v majhen robček, povežemo in damo v juho (na koncu vzamemo iz juhe). Medtem ko se kuha, dodamo po okusu sol, poper in nariban muškatni orešček.

Na maščobi prepražimo moko in to prežganje stresemo v jed, nazadnje jed okisamo z belim vinom ali limoninim sokom, smetano pa najprej zmešamo, da je gladka in vlijemo k frikaseju.

DOMUS se je predstavil

Za prijeten kotiček doma

Ljubljanski DOMUS je prejšnji teden pripravil zanimivo razs vo, kako urediti vrt, teraso, balkon za prijeten domači počit Škofjeloški Gradis je pokazal svoje balkonske ograje, bolj manj masivne, lepo oblikovane, Goriške opekarne so predstav svoje keramične ploščice, posebej prirejene za odprte terase, so odporne proti mrazu, Javor Pivka je pokazal svoje najnove stole in sedežne garniture za vrt, tudi servirne mizice, gugalni Novoles Novo mesto pa svoj program Irena iz prosojne plasti - sedežne garniture in večnamenske police, rastlinjake in pod no. Ilirija Vedrog je vrtičkarje spoznala z najnovejšim izdelk Insekticidom 2000, ki uničuje vse vrste insekticidov, hkrati pa strupen. Največ zanimanja pa je brez dvoma zbudila Montaž gradnja Smreka iz Gornjega grada, ki je predstavila svoje mize masivnih brun za vrt, v njenih prospektih pa je obiskovalce znanila še s svojimi ljubkimi lesenimi vrtnimi hišicami.

D.

Kolikor več imate, toliko manj ste.

Karl Marx

TA MESEC NA VRTU

Če ne bomo energično iztrebili slaka in njivske preslic nam bosta postala v vrtu prava nadloga. Vsak presličen poganj v zemlji spodrežemo nekaj centimetrov globoko. To počnem vsaj enkrat na teden, ko pregledamo ves vrt. Mnogo preslice v tu pomeni, da primanjkuje v tleh apna.

Kdo ne pozna nadležnega plevela, ki mu pravimo kur črevca. Odstranjujemo ga že s kompostnega kupa. Kmalu vzniku nastavi mnogo semena, veter pa ga raznaša na vse stra Tudi komposten kup bo z njim okužen. Zato preglejmo vsak k tiček vrta in plevelu preprečimo, da bi semenil. Veter raznaša s me tudi na sosedov vrt.

Še prav posebno ne smemo na vrtu trpeti znanega plevela, mu pravimo francoska zel ali rogovilček, ker je gostitelj pršic (rdečega pajka). Če ga ne bi opazili in zatrli, bi se pršica pojavil na številnih gospodarskih rastlinah (kumare, fižol in drugih), tudi na vrtnicah in drugih okrasnih rastlinah.

Prosimo Janeza in Mojco, ki jima je arhitektka Lesnine - Moderni interieri Darja Fabjan dipl. ing. arch. svetovala v prejšnji številki Gorenjskega glasa, da pošljeta naslov v uredništvo: radi bi jima poslali originalen načrt ureditve kuhinje in dnevne sobe. Tudi za naprej prosimo, naj vsak, ki se na nas obrača za arhitektov nasvet, priloži naslov, kajti škoda je, da načrt, ki je odlično izdelan na velikem formatu, ostane neizkoriščen pri nas.

D. D.

Filmska nagradna uganka

Toma Cruisa nismo vajeni takole dolgolasega in poraščenega,kot je na temle prizoru iz filma **Rojen 4. julija**, ki si ga lahko v naslednjih dneh ogledate na platnu kranjskega Kino podjetja. V tem filmu igra resničnega Rona Kovicha, rojenega 4. julija - na dan ameriškega državnega praznika - ki je odraščal v obdobju po drugi svetovni vojni, vzgojen v gorečem patriotskem duhu. Po govoru Johna Kennedyja, ki je ganil cel narod, ko je rekel: "Ne sprašuj, kaj tvoja dežela lahko naredi zate, pač pa, kaj ti lahko narediš za svojo deželo!" se je prostovoljno javil v vojsko v Vietnam. Ko je odhajal, so njegovi meščani mahali z zastavami, ko se je vrnil, paraliziran od prsi navzdol, so zažigali zastave...

Napišite vsaj tri naslove filmov, v katerih je igral priljubljeni Tom Cruise, odgovore pa pošljite do 7. junija na naslov: ČP Glas, 64000 Kranj, Moše Pijadeja 1 - za uganko Iz šolskih klopi. Nagradili bomo dva odgovora, in sicer s po dvema brezplačnima vstopnicama za ogled kateregakoli filma v katerikoli dvorani Kino podjetja Kranj. Naj vas spomnimo, da ima Kino podjetje dvorane v Kranju (Center, Storžič), na Jesenicah (Železar), v Tržiču in Duplici pri Kamniku.

IZ ŠOLSKIH KLOPI

Smeh

Smeh se na ustnicah rodi
in zaradi smeha trebuh nas boli.
Od smeha se valjamo po tleh
in že najmanjša smešna reč
zopet spravi nas v smeh.
Smeh nikoli ni predolg,
ker od hudih bolečin v trebuhu
možgani ukažejo premolk.

Mina Kunstelj, 7. b r. OŠ bratov Žvan Gorje

Moja najljubša knjiga

Meni so zelo všeč pravljice. Že veliko sem jih prebrala. Nekatere so tudi v debelih knjigah. Zelo všeč so mi bile Tolminske pravljice pa tudi Avstrijske, ki jih berem zdaj.

Marija Habjan, 3. r. OŠ Dražgoše

Noga

Da noga ni bosa,
da je ne zmoči rosa,
si čevelj obuje.
Pa hodi in teče,
pleše in skače,
ovire, zapreke preskakuje.
Ko noga se utrudi,
da napori niso prehudi,
copate obuje.

Rok Ahačič, 4. a r. OŠ heroja Bračiča Tržič

V nedeljo smo se zbrali pred šolo in se odpravili k jezeru. Pri hotelu smo dobili testo, modele in valjarje. Potem smo začeli izdelovati piškote. Ko so prišli starši, smo jim dali piškote. Najbolj so mi bili všeč piškotki.

Miha Krašovec, 1. a r. OŠ Matije Valjavca Preddvor

Kaj je sreča?

- Če imaš dobrega prijatelja in greš z njim na izlet. Damjana
- Če dobiš tisto, kar si že dolgo želiš. Andrej
- Če imaš lepo mladost in nimaš težav v ljubezni. Dominik
- Da se lahko svobodno giblješ in delaš, kar ti je všeč. Sabina

Učenci OŠ Blaža Ostrovrharja Škofja Loka

Uganke

Učiteljica je,
nikogar ne uči,
a razodete v njej
so vse stvari.

Na nosu sedijo
in se z rokami
za ušesa držijo.

Ni ga tu,
ni ga tam,
je izmišljen
in strašan.

Rešitev: knjiga, očala, duh

Blaž Antonič, 4. c r. OŠ Petra Kavčiča Škofja Loka

Mladi svet o "svojih" slikarjih

Ugotavljamo, da šolski časopisi s svojimi tematskimi pristopi postajajo vsebinsko vse bolj izvirni, zanimivi in novinarsko zahtevni. To lahko rečemo tudi za Mladi svet, ki so ga izdali v Osnovni šoli Staneta Žagarja v Kranju. Njegova "rdeča nit" so pogovori oziroma predstavitve nekdanjih učiteljev likovne vzgoje v tej šoli, ki slovijo tudi kot priznani umetniki. To so: Ljubo Ravnikar, Milan Batista, Štefan Simonič, Henrik Marchel, Jože Eržen in Zmago Puhar.

Nabirali smo vršičke

Vsredo zvečer sem šla v shrambo iskat litrski kozarec. prav je bil že pomit, sem ga še enkrat splaknila in ga osušil Vanj sem nasula malo manj kot pol sladkorja in ga presula vrečko, ki sem jo dala v kozarec. To je bila priprava za naraslovni dan.

Najprej smo se v razredu pogovarjali o zdravilnih zeliščih približno ob deveti uri pa smo jo mahnili po Vojaški cesti. Ce mi je bila znana, saj se vsak dan peljem po njej v šolo in dom Med potjo smo se pogovarjali in tovarišica nam je pokazala zlične rastline. Ustavili smo se pri mlinčku na vodo in ga sp spravili v pogon. Slišali smo kukavico in videli dve kanji.

Že smo prišli k smrekam in nabirali vršičke. Vdihavala se svež zrak, poslušala ptičje petje in nabirala čim manjše vršičke, dajejo več soka kot večji. V vrečki je bilo že kar nekaj vršičkov sedaj sta mi pomagala še Peter in Darko, ki sta že napolnila sv vrečki. Pripovedovali smo si smešne dogodke in se smejali. Z ven sta bili tudi Simona in Špela. Čas je minil in odšli smo v lo.

V kozarec sem nasula zadva prsta vršičkov in potresla ravn toliko sladkorja. To sem ponavljala toliko časa, da je bil kozar poln. Ostalo mi je nekaj vršičkov, ki sem jih dala Jasmini, ki mogla nabirati. Kozarec sem pokrila.

Doma bom kozarec postavila v kuhinjo na okensko polic kjer je veliko sonca. Upam, da bo lepo vreme in se bo kmalu redil sirup. Je koristen proti kašlju in tudi zdaj nam bo prav p šel, saj med zimo nismo pojedli veliko vitaminov.

Katarina Tolar, 4. b r. OŠ Prešernove brigade Železn

Pičila me je čebela

Zjutraj sem vstala. Šla sem v kopalnico in sem se preoblek Šla sem nazaj v svojo sobo. Ko sem prišla v sobo, sem videla tleh čebelico. Mislila sem, da ji je ime čebelica Maja. Čebeli sem pustila pri miru. Šla sem k postelji, da bi jo postlala, pa se po nesreči stopila na čebelico, ki je bila še vedno na tleh. Čebe ca se me je ustrašila in me pičila. Mene je malo zabolelo in tak sem malo zacvilila. Pičila me je v nogo. Hitro sem stekla v kuh njo in poklicala mami. Mami mi je takoj dala ledeno kocko in kla, naj grem ven. Šla sem ven in dala ledeno kocko na nog kjer me je pičila čebela. Ko se mi je ledena kocka stopila, je bi vse v redu. Od takrat naprej sem se vedno bala čebele. Še zdaj spomnim, da sem skoraj celo leto po tistem, preden sem šla svojo sobo, pogledala na tla, če je še kakšna čebela, da bi me pičila.

Sara Zorzut, 1. a r. OŠ Janka in Stanka Mlakarja Šenč

Visoke cene v domovih ostarelih

Oskrbnina pobere vso pokojnino

V vseh slovenskih domovih upokojencev so cene visoke - oskrbovanci neredko odštejejo vso pokojnino, mnogim pa morajo doplačati svojci ali socialno skrbstvo.

K razmišljanju o visokih cenah v domovih upokojencev nas ni navedel spisek Elanovih upnikov, med katerimi najdemo tudi tri tovrstne gorenjske ustanove, ko bi lahko posumili o povezavi med cenami in virom v Elan vloženega kapitala. Toda o dragih oskrbninah v domovih tožijo po vsej Sloveniji, tako da so razlogi drugje.

Najsi imamo domove upokojencev za še takšne socialne ustanove, njihove sedanje cene tega niti najmanj ne potrjujejo. Vzemimo le dnevno ceno osnovne oskrbe v tržiškem domu upokojencev (nekje iz srede lestvice več kot ducata različnih cen), ki znaša 114 dinarjev. Za mesec dni bo upokojenec za domsko oskrbo odrinil okoli 3500 dinarjev, za marsikoga pa je to kar vsa pokojnina. V domovih na vprašanje o visokih cenah odgovarjajo s številnimi argumenti: od tega, da sicer veljajo za ustanove družbenega pomena, toda obratujejo po povsem ekonomski logiki, do dejstva, da se iz upokojenskih domov zadnja leta levijo tako rekoč bolnišnice, ker je vse več njihovih oskrbovancev bolnih, stroški se večajo, zdravstvena skupnost pa jim ne odpomore v zadostni meri.

Po drugi strani pa cene niso samo visoke, temveč se med domovi tudi močno razlikujejo, kar je v veliki meri sicer posledica različnega standarda domov, še v večji pa neenotne metodologije, po kateri se oblikujejo cene. Ceno, ki jo mora vsak mesec odriniti oskrbovanec doma upokojecev v tamkajšnjo blagajno (če je ne zmore, mu jo pomagajo pokriti svojci ali pa socialno skrbstvo), sestavlja poleg osnovne tudi cena dodatne, zdravstvene nege. Ta je bila doslej določena v dveh zneskih, izenačena z dodatkoma za pomoč in postrežbo, ki ju sicer izplačuje pokojninska skupnost ob pokojnini, vendar se ta avtomatizem v obračunu ni preveč obnesel.

Morda se prebivalcem v domovih ostarelih in tudi domovom pišejo kaj boljši časi, potem ko bodo začeli z novo metodo izračunavanja domske oskrbe. Vsaj razlike morda ne bodo več tolikšne kot doslej, če bodo postopoma prešli na izračun v treh kategorijah, te pa temelje na zdravstvenem stanju oskrbovancev. Osnovne cene naj bi bile poslej odvisne od ekonomskih stroškov, razlikovale pa bi se le po tem, ali nekdo potrebuje zahtevno zdravstveno nego, manj zahtevno ali sploh nobene.

D. Z. Žlebir

V Sloveniji je 48 socialnih zavodov z okoli 12 tisoč oskrbovanci. 35 odstotkov prebivalcev v domovih upokojencev je starejših od 80 let. 35 odstotkov je pokretnih, 32 odstotkov nepokretnih in ravno toliko delno pokretnih. Več kot tri četrtine jih potrebuje zdravstveno nego. In še podatek o materialnem stanju teh ljudi: večina jih je tako imenovanih samoplačnikov, kar pomeni, da si oskrbnino plačujejo sami ali jim primaknejo svojci. V radovljiškem domu upokojencev je takih 76 odstotkov, v kranjskem celo 82.

Za primerjavo smo povprašali o cenah v štirih gorenjskih domovih upokojencev: v Domu Petra Uzarja v Tržiču, Dr. Franca Bergelja na Jesenicah, Dr. Janka Benedika v Radovljici in Domu upokojencev v Kranju. V Tržiču se osnovne cene gibljejo od 111 do 120 dinarjev, dodatna nega pa je maja veljala 73, oziroma 37 dinarjev na dan. Prispevek za nego bodo junija znižali (čeprav poslušajo očitke, da so nego podcenili) na 68, oziroma 34 dinarjev. Na Jesenicah, kjer skrbijo za 167 ostarelih, so cene od 113 do 187 dinarjev dnevno. Pritožujejo se nad borim zdravstvenim dinarjem, ki jim je v domu močno osiromašil zdravstveno nego, čeprav jo potrebuje vse več oskrbovancev. V Kranju so nam postregli s celo paleto cen, ki veljajo za novo in staro stavbo, za eno in dvoposteljne sobe, za prvo in drugo kategorijo dodatne nege. Osnovna oskrba velja od 97 do 107 dinarjev, z nego vred pa od 139 do 191 dinarjev. V Radovljici pa v enoposteljnih sobah zaračunajo od 126 do 197 dinarjev, v dvoposteljnih od 114 do 185, na bolniških oddelkih pa od 120 do 191 dinarjev. Ta obračun je prikazan že po novem.

Svetovna kampanja o zaščiti žrtev vojne

Rdeči križ na strani trpečih

Ljubljana, 25. maja - Že na zadnji mednarodni konferenci Rdečega križa pred štirimi leti se je svetovna družina, ki jo družijo humanost, nepristranost, nevtralnost, neodvosnost, prostovoljnost, enotnost in univerzalnost, odločila zaščititi žrtve vojn v svetu, oktobra lani pa je sprejela temeljni program za svetovno kampanjo, ki naj zaščiti žrtve vojne.

250 milijonov ljudi z vseh kontinentov je vključenih v svetovno gibanje Rdečega križa, 149 nacionalnih organizacij združujeta znaka Rdečega križa in Rdečega polmeseca. Da je to svetovno gibanje celo univerzalnejše kot članstvo v organizaciji združenih narodov, dokazuje dejstvo, da je kar 167 držav podpisalo ženevsko konvencijo o zaščiti žrtev vojne. Zaradi vsega tega se je ta svetovna nevladna organizacija zavezala razširiti glas o trpljenju ljudi, zlasti žensk in otrok v vojnah in stiskah, ki pretresajo naš planet, in odločneje vplivati na vlade in vladne organizacije držav, da bi več storile za izboljšanje položaja trpečih. Po podatkih iz minulega leta je več kot sto vlad vmešanih v oborožene spopade, 44 držav pa so pretresali notranji nemiri, v katerih je bilo prizadetega 85 odstotkov civilnega prebivalstva - žal med njimi tudi našo. Po svetu tava 15 milijonov beguncev. Od lakote dnevno umre 40.000 ljudi, 500 milijonov jih je podhranjenih. 29 odstotkov ljudi v svetu ne zna brati in pisati. Ob teh srhljivih podatkih, s katerimi so predstavniki Rdečega križa Jugoslavije seznanili na petkovi tiskovni konferenci, pa je zgovornih tudi tisoč milijard dolarjev, ki jih države potrošijo za vojaške namene.

Kampanja svetovne družine Rdečega križa naj bi na te probleme opozorila s koncerti, svetovnim natečajem otroških risb, TV oddajah o humanitarnih vprašanjih, brošurami, filmi, reklamnimi spoti in podobnim. Tudi nacionalnim organizacijam je naloženih kopica nalog: tudi v Jugoslaviji je imenovan odbor za spremljanje aktivnosti ob svetovni kampanju v prid vojnim žrtvam in izdelan program, ki obsega 23 točk. Med njimi omenimo le priročnik, ki ga je izdala JLA o svojem razumevanju Ženevskih konvencij, podobnega pričakujejo tudi od Civilne zaščite. Izšla bo tudi knjižica Ženevskih konvencij v slovenščini, da bo ljudi, ki organizacije Rdečega križa ne poznajo v tej luči, dodobra seznanila z njegovo vlogo pri ohranjanju miru in zaščiti najbolj ranljivih žrtev vojne. Tudi v šolah si lahko obetajo tematske ure o teh vprašanjih, za zdaj se podrobneje o njih seznanjajo le študentje Pravne in Medicinske fakultete, poslej naj bi se vsi od osnovne šole do univerze. Nemara bo takšno prosvetljevanje ljudi tudi pri nas sprožilo pritisk javnosti na vlado, da stori več za svetovni mir, zmanjša sredstva za oborožitev in več denarja namenja mirovni vzgoji (v tem okrilju tudi poznavanju ženevskih konvencij, ki jih je med ostalimi ratificirala tudi naša država).

D. Z. Žlebir

Na časnikarski konferenci so nas predstavniki Rdečega križa Jugoslavije seznanili tudi z udeležbo svoje delegacije na sestanku evropskih društev Rdečega križa, ki bo v začetku prihodnjega meseca v Pragi. Na njem se bodo pogovarjali o enotnejših pooblastilih Rdečega križa v bodoči združeni Evropi.

Rdeči križ Jugoslavije je v sodelovanju z republiškimi in pokrajinskimi organizacijiji RK, za usposabljanje, vajo in preverjanje svojih članov za delovanje v obrambi, do zdaj pripravil 19 pregledov in vaj, dvajseta bo 5. in 6. junija letos v Kranju. Vaja »Gorenjska 90« bo potekala v okrilju tradicionalnega sejma opreme in sredstev Civilne zaščite v Kranju, tokrat pa bodo uprizorili reševanje v rušilnem potresu. Številne organizacije, ne le Rdeči križ, bodo sodelovale v prikazu reševanja izpod ruševin, prve pomoči, evakuacije, transporta, pomoči žrtvam v mobilni bolnišnici, poizvedovalne službe in podobnega. Ob tej priložnosti bo Rdeči križ priredil tudi okroglo mizo.

Obnovljena samopostrežna restavracija

Še vedno najcenejši

Kranj, maja - Čez prvomajske praznike je kranjska samopostrežna restavracija Živil za kinom Center dobila povsem nov videz. Še vedno se tu najceneje je, septembra pa bodo uvedli tudi dietično prehrano.

Kot nam je povedal poslovodja Štefan Klinar, pri njih število gostov narašča, saj so imeli pri istih cenah aprila v primerjavi z marcem občutno večji promet. S prenovitvijo restavracije se izboljšuje tudi struktura gostov. Čez prvomajske praznike so namreč vso restavracijo preuredili, zamenjali inventar, tako da so danes sedeži mehko oblazinjeni, mize so nove, z ložami je prijetno preurejena vsa restavracija. Nove so tudi sanitarije, ki se lahko kosajo z vsakim boljšim hotelom. Vendar ugotavljajo, da bodo morali v straniščih uvesti nadzor, kajti ljudje ne pazijo na inventar, še več, novo pipo na fotocelico je nekdo že hotel kar odviti. Zato prav zdaj iščejo žensko, ki bi pazila na stranišča, da bodo vedno čista, imela bo vse ugodnosti, dober zaslužek, za uporabo stranišča pa bo potreben žeton.

Izbira hrane je res velika. Dopoldne se tu dobe tri vrste standardnih malic, sam pa jih lahko skombiniraš 10, 3 vrste kosil imajo - z malo domiselnosti dobiš vsaj 7 različnih. Prav tako je tudi z večerjami. Enkrat na teden se dobi tudi teletina, divjačina, ribe. Najceneješa malica, enolončnica s pecivom velja 14 din, za 24 din dobiš že mesno enolončnico, kot je makaronovo meso, segedin ali kaj podobnega, za 27 din pa že zrezek s prilogo in solato. Kompletna kosila veljajo od 32 do 50 din; za 50 din imate na krožniku že telečji zrezek. Anketa, ki so jo pred kratkim naredili med gosti, pa je pokazala, da je potrebna tudi dietna prehrana, zato bodo s septembrom uvedli "dietni kotiček", kjer se bodo lahko prehranjevali vsi, ki morajo paziti na prehrano, sladkorni bolniki in podobni. Že vrsto let pa se tu prehranjujejo tudi ljudje, za katerih kosila poskrbi socialno skrbstvo. Saj ni veliko primerov, po eden, dva, se pa najdejo. Včasih so dobivali bone za ves mesec, a se je dogajalo, da so jih enostavno prodali, da so imeli za pijačo, zato zdaj dobe za vsakogar le naročilnico in kosilo ta oseba dobi z osebno izkaznico.

Zdi se, da je s prenovljeno samopostrežno restavracijo kar ves Kranj pridobil na kvaliteti. Mize bodo namreč tudi pogrnjene s prti, da se bodo gostje še bolje počutili, za tiste, ki tega ne bodo želeli, pa bo nekaj miz brez prtov. V restavraciji je sedaj prepovedano tudi kajenje in kot kaže, se gostje novega reda kar disciplinirano držijo.

D. Dolenc

Rdeči križ zbira rabljena oblačila

Kranj, 29. maja - Zadnji majski dan slovenski Rdeči križ prireja že kar tradicionalno akcijo zbiranja rabljenih oblačil, s katerimi potlej oblači tiste, ki si ne morejo kupiti novih. Tudi letos prosi ljudi, da darujejo tisto, česar ne potrebujejo več. Zlasti veseli bodo otroških oblačil in obutve ter posteljnine, pa tudi ostalih oblačil se ne bodo branili, da bodo le čista in zašita. Odpadnega tekstila letos ne bodo zbirali, saj jim prinese več stroškov kot učinka, zato naj darovalci pripravijo le zavoje z uporabnimi oblačili. Te naj torej v **četrtek, 31. maja, do 17. ure** oddajo na zbirna mesta, o katerih se lahko poučijo s plakatov, ki so jih te dni izobesili aktivisti Rdečega križa.

V akcijo se vključujejo tudi občinske organizacije RK na Gorenjskem, razen radovljiške, ki je v zadregi s skladiščem rabljenih oblačil in zaradi tega akcijo prelaga na jesen.

D. Ž.

POMISEL

Pred poroko na tečaj?

Spremembe Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih so pred časom med drugim tudi povzročile, da se je dotedanje obvezno tako imenovano predzakonsko svetovanje v obliki tečajev ukinilo. Je to dobro ali slabo?

Področje partnerskih odnosov je v osnovi povsem zasebna in vsakemu posamezniku zase lastna zadeva. Mnogi ocenjujejo, da današnji življenjski tempo že tako sam po sebi krade vse preveč senzibilne osebnosti in za mnoge prepotrebne intimnosti.

Naša (včerajšnja) družba si je znotraj političnega sistema v celoti podredila tudi ostala področja človekovega življenja in med njimi na področju "socialne politike" tudi skrb za tiste, ki so prisegli na skupno življenje z enim samim partnerjem.

Kar nekaj časa je moralo preteči, da je zakonodajalec tudi pravno uredil zakonsko enakost "koruznikov" in dolgo časa so se v strokovnih krogih odpirale razprave, kako in kaj s tečajem predzakonskega svetovanja. Tisti, ki ste to okusili namreč dobro veste, da je bil eden od potrebnih papirjev za sklenitev zakonske zveze tudi potrdilo s tega tečaja. Ob tem tačas ni bistveno, da se je praksa tečajev v Sloveniji zelo razlikovala (tako po številu ur, obveznosti, strokovnosti...), pač pa bolj dejstvo, da je prenekateri bodoči zakonec vzel tovrstni poseg kot neumestno vmešavanje družbe v njegovo zasebno življenje.

Dejstvo je, da ta družba v vsem času svojega funkcioniranja, kljub dnevnim parolam o neizmerni skrbi za človeka, na področju partnerskih odnosov ni storila kopice prepotrebnih korakov. Zanimivo je namreč izhodišče, da se za poklic, ki ga bomo v najboljšem primeru opravljali 40 let, intenzivno pripravljamo 12, 16 in več let, za življenje pa naj bi se potrebnega naučili na nekaj urah tečajev.

Tematiko in problematiko partnerskih odnosov, medsebojnega komuniciranja in možnih načinov življenja bo pač resnično potrebno vsebinsko vključevati v vse osnovne izobraževalne programe, ki bi jih potem lahko samo plemenitili s pobudami, kot je naprimer uspešna kranjska Posvetovalnica za mlade.

Vendar resnica na področju partnerskih odnosov je takšna, kot je in nujnost današnjega dne postavlja v sila kompromitirajočo luč vse tiste, ki so tako zlahka dvignili roke za ukinitev tečajev predzakonskega svetovanja.

V. Bešter

Vesti

Zbor diabetikov

V sredo, 30. maja, bo ob 17. uri v Osnovni šoli Petra Kavčiča v Škofji Loki občni zbor Društva diabetikov Škofje Loke. Na njem bo med drugim dr. Janez Pevc govoril o sladkorni bolezni in prehrani teh bolnikov.

Bilo je srečanje pod češnjami

Minuli konec tedna, 26. maja, je bilo v Zavodu za usposabljanje invalidne mladine Janka Premrla Vojka v Vipavi Srečanje pod češnjami, prireditev, ki jo je organizirala Zveza društev za cerebralno paralizo Slovenije. Praznika, prvega (upajo) v vrsti tradicionalnih srečanj, so se udeležili mladi s cerebralno paralizo ter njihovi starši in vzgojitelji.

S kolesi do Zbilj

Kolesarska sekcija pri Društvu upokojencev Kranj vabi ljubitelje rekreacije, da se udeležijo kolesarskega izleta. Peljali se bodo iz Kranja proti Škofji Loki, Goričanom, mimo Jeprce do Zbilj in se nato vrnili v Kranj. Prevoziti bo treba okoli 40 kilometrov. Izlet bo v **petek, 1. junija,** z odhodom ob 8. uri izpred zgradbe društva na Tomšičevi 4.

Štipendije višje za desetino

Člani nove slovenske vlade so na četrkovem zasedanju, ko so najprej namenili čas rutinskim zadevam, odločili tudi o povečanju štipendij. Dijaki in študentje bodo z majem prejeli za 10 odstotkov višje kadrovske štipendije in štipendije iz združenih sredstev. Najvišja štipendija iz združenih sredstev bo znašala 2553,50 dinarjev, povprečna 1318,30 dinarjev in najnižja možna štipendija 64,30 dinarjev.

Upokojenci razstavili ročna dela

Kranj, 24. maja - V prostorih kranjskega Društva upokojencev so v četrtek odprli razstavo ročnih del, s katerimi se ukvarjajo marljive upokojenke v posebni sekciji. Ob otvoritvi so pripravili tudi kratek kulturni program. Najprej je o pomenu razstave govoril Zvone Černe, nato je upokojenski pevski zbor pod vodstvom Eda Ošabnika zapel dve pesmi, upokojenka Justi Rakar je recitirala svoje pesmi, učenki kranjske glasbene šole Ana in Nina pa sta pod vodstvom mentorice Mojce Zaplotnik zaigrali na kljunasti flavti. Razstava je bila odprta do sobote.

Neznano podjetje Elan v Nemčiji

Podjetje Elan holding v Muenchenu ni naše, je povedal Vinko Bogataj in zastavlja se seveda vprašanje, čigavo je.

Kakor je bilo moč pričakovati, se je poravnalni senat kranjskega sodišča odločil za začetek postopka prisilne poravnave za begunjski Elan in narok za sklenitev prisilne poravnave določil za 19. september ob 8. uri v razpravni dvorani Temeljnega sodišča v Kranju. Elanovi upniki imajo torej dobre tri mesece časa, da sporočijo, koliko jim je Elan dolžan, nakar lahko računajo, da jim bo v dveh letih povrnil 60 odstotkov dolga. Za preostalih 40 odstotkov po besedah Vinka Bogataja, v.d. predsednika poslovodnega odbora Elana, še naprej ostaja v veljavi delniška ponudba. Seveda pa ni obvezujoča.

Petkov prvi narok je bil namenjen le zaslišanju predstavnikov Elana in kranjskega SDK, poravnalni senat je zastavil veliko vprašanj, slišali smo bolj ali manj znane stvari, nekaj pa je bilo tudi novosti, ki so seveda najbolj ostale v ušesih.

Najprej dvom o pravilnosti lanskega Elanovega zaključnega računa, še bolj, da o Elanovem podjetju v Švici SDK nima podatkov, naravnost senzacionalno pa je dejstvo, ki ga je povedal Vinko Bogataj, da v Nemčiji obstaja podjetje Elan holding, ki ni Elanovo. Čigavo torej je?

Razmislek začnimo pri zaključnem računu za lansko leto, ki je sicer izkazal dobiček, jasno pa je že, da ni pravilen, saj so v njem našli navidezne terjatve in verjetno so bile torej številke rdeče. Dvom seveda poraja tudi dejstvo, da SDK v zadnjih petih letih zaključnega računa matičnega Elana ni pregledala, revizija je bila predvidena lani, vendar je zaradi angažiranosti pri pregledovanju poslovnih bank odpadla, sploh pa so imela prednost problematična podjetja, Elan pa je slovel kot odlično. SDK je nekajkrat pregledala dokumentacijo Elanovih podjetij v tujini, ugotovljene nepravilnosti pa so bile medtem uzakonjene. Priložnost, da stvari razjasnijo, bodo imeli zdaj revizorji, svojega bodo v Elan poslali upniki, izvedenca ekonomsko-finančne stroke bo imenovalo sodišče.

Od matične hiše nas razmišljanje seveda vodi k podjetjem v tujini, begunjski Elan je lastnik holdinga v Avstriji, ta pa je lastnik tovarne smuči v Brnci na Koroškem in trgovskih podjetij v ZDA, Kanadi, na Švedskem, v Švici in 45 odstotni lastnik podjetja v Nemčiji. Avstrijski holding je vreden 150 milijonov šilingov, 700 tisoč dolarjev dobička je lani imelo le ameriško podjetje, ostala nič ali celo izgubo. Nova zakonodaja je naša podjetja v tujini osvobodila vodenja knjigovodstva po naše, Elan pa s tem ni več dolžan njihovih zaključnih računov predlagati SDK. Zato je deloma razumljivo, da SDK nima podatkov o Elanovem podjetju v Švici (posreduje sekretariat za zunanje zadeve), problematično je nedvomno tudi dejstvo, da nima celovite pristojnosti pri izvozu in uvozu kapitala.

Veliko podatkov torej manjka, velik vprašaj je narisan zlasti ob nemškem podjetju Elan holding v Muenchenu, ki po Bogatajevih besedah ni Elanovo in vprašamo se lahko, čemu ga je potemtakem omenil, ko je našteval podjetja v tujini, brez pomena zanesljivo ne.

Dokler stvari ne bodo razjasnjene, se bodo seveda pletle zgodbe in zgodbice, že zdaj pa je moč slutiti, da niso povsem iz trte zvita ugibanja, da je Elanova finančna katastrofa posledica kapitalnih finančnih transakcij v letošnjih mesecih, kar smo slišali v krogih donedavne politične opozicije, ki je zdaj na oblasti. Če se bodo izkazala kot pravilna, bo s tem potrjeno tudi ugibanje, da je imela alternativne vire informacij in ni tako slabo obveščena o razmerah v gospodarstvu, kot se skuša predstaviti zdaj. Pri tem je seveda zanimiva tudi izjemna previdnost Gorenjske banke, ki je kot upnik 24. aprila vpisala na radovljiškem sodišču zastavne pravice na Elanove nepremičnine v Begunjah, Spodnjih Gorjah, Savici in v Ljubljani. Informacije torej tudi pri nas postajajo zlato.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Avstrijci vlagajo v medvoško papirnico

V Tovarni celuloze in papirja Medvode so pred dnevi podpisali pogodbo o sovlaganju z avstrijsko papirno-celulozno družbo Frantschach, ki bo za začetek v posodobitev medvoške papirnice vložila 10 odstotkov vrednosti tovarne. Ustanoviti pa nameravajo mešano delniško družbo, v kateri naj bi imel avstrijski partner 40-odstotni delež.

Tovarna celuloze in papirja Medvode se je decembra lani ločila od celjskega Aera in postala samostojno podjetje, ki je po ekonomskih kazalcih v okviru papirne industrije Slovenije na prvem mestu. Nekaj izkušenj že ima s tujimi partnerji, saj je pred petimi leti firma Andric iz Gradca vložila 6,5 odstotni kapitalski vložek, pri oceni pa je zdaj pomagala novemu sovlagatelju.

Medvoška papirnica posluje s skoraj polovico lastnih sredstev, letno izvozi za skoraj 14 milijonov dolarjev papirja, kar predstavlja 40 odstotkov proizvodnje. Težave pa ima z onesnaževanjem okolja, ekološko sporna je zlasti lužnica, zdaj je predelajo le 20 odstotkov, ostala gre v Soro in naprej v Savo. Obljubljajo, da bodo ta problem s posodobitvijo proizvodnje odpravili, kar je z sovlaganjem avstrijske firme postaja vse bolj realna možnost, seveda pa računajo tudi na pomoč družbe, v obliki ugodnih kreditov ali ekološkega dinarja.

Savski izdelki bodo še cenejši

Markovićeva reforma pritiska na podjetja in marsikje že odkrito povedo, da so doslej z domačimi cenami pokrivali nižje izvozne cene. V kranjski Savi pravijo, da so evropske cene, ki jih morajo seveda spoštovati pri izvozu, od 30 do 40 odstotkov pod ravnjo njihovih stroškov in na domačem trgu doslej pač zaračunavali toliko ali celo več kot toliko. Večina savskih izdelkov je bila na jugoslovanskem trgu od 30 do 80 odstotkov dražja od ustreznih konkurečnih izdelkov na svetovnem trgu. Z novo ekonomsko politiko pa se je seveda položaj na domačem trgu spremenil, saj postaja sestavni del svetovnega trga, zaenkrat pri cenah. S tem se seveda neusmiljeno zastavlja vprašanje zmanjšanja stroškov, na drugi strani pa seveda prevelike obremenitve našega gospodarstva. Le s poceni izdelki, solidne in stalne kakovosti bodo ohranili konkurenčnost. Že zdaj napovedujejo, da bodo morali do konca leta izdelke na domačem trgu poceniti še vsaj za petino, da bi ohranili tržne deleže. Izvoz pa bodo lahko povečali, če bodo izvozne cene znižati za 5 do 15 odstotkov.

BOJAN STARMAN: Prepričan sem, da je pri nas produktivnost moč podvojiti

Zelene zime so Alpini vzele tri četrtine smučarskega programa

Agonija gospodarstva je popolna. Če bo šla v stečaj Alpina, bo to prizadelo 10.000 ljudi.

Žiri, 23. maja - Žirovsko Alpino poleg težkih gospodarskih razmer tepejo še tri zelene zime, ki so ji temeljito oklestile smučarski program. Skoraj 80 odstotkov proizvodnje izvozi, pretežno na zahodni trg, zato toliko bolj občuti posledice tečaja dinarja. Zadolžena ni pretirano, saj več kot 70 odstotkov obratnih sredstev pokriva z lastnimi viri, njeni kratkoročni dolgovi trenutno znašajo 12 milijonov mark, približno toliko ima tudi terjatev, tudi v primerjavi z letošnjo realizacijo, ki naj bi znašala 120 milijonov mark, ni veliko, v zalogah, ki so glede na letni čas normalne, pa imajo za 47 milijonov mark izdelkov. Vendar pa direktor BOJAN STARMAN kljub temu zaskrbljen, saj so razmere na finančnem trgu milo rečeno čudne, sedanji obseg zadolženosti je za Alpino zaradi sezonskih vplivov nujen, v nasprotnem primeru bi se v dveh do treh mesecih znašli pred stečajem.

"Kako je Alpina preživela tri zelene zime?"

"Ni jih še preživela, se vedno se borimo. Vzele so nam skoraj tri četrtine smučarskega programa, ki je včasih predstavljal dve tretjini proizvodnje, pred tremi leti smo prodali približno 900 tisoč parov smučarskih čevljev, zdaj 240 tisoč parov. Trudimo se z novimi, dodatnimi proizvodnimi programi, kar nikakor ni lahko, v drugačno delo smo morali vključiti 500 delavcev."

"Odpustili jih niste?"

"Ne, pri nas pravimo drugače, s sedanjim številom zaposlenih naredimo premalo. V hiši poteka proces prestrukturiranja, ki ima zelo jasne cilje, na kratko lahko rečem, da želimo postati enaki ali boljši kot podobne tovarne za Zahodu. Približati se jim moramo s kvaliteto, pa ne le izdelkov, temveč na vseh področjih, od razvoja do prodaje. Seveda pa to poteka v nemogočih časih, poleg težkih gospodarskih razmer nas je udarila še naravna katastrofa, bistveno okrnjen je smučarski program, v katerega smo v zadnjih desetih letih ogromno vlagali, v razvoj, v blagovno znamko, v distribucijsko mrežo."

"S smučarskim programom ste zelo blizu svetovni kvaliteti?"

"S tekaškim smo dosegli svetovni vrh in naša ponudba je kompletna tako po širini kot kvaliteti. Pri pancerjih pa smo na svetovni lestvici izdelovalcev na petem do osmem mestu."

"Pri pancerjih imate težave s tožbami zaradi patentov, kdo vas toži?"

"Salamon pravi, da kršimo njegove patente, saj ne toži samo nas, temveč vse izdelovalce smučarskih čevljev po vrsti. Salamon je velik gigant, bolj kot drugi se je zaščitil na področju industrijske lastnine, ustanovili so inštitut, v katerem se 50 strokovnjakov ukvarja samo s prijavami patentov in ugotavljanjem, da jim vsi izdelovalci po svetu nekaj kradejo. V bistvu pa je sam vse skupaj nabral, včasih je bil predvsem izdelovalec okovja, pred desetimi leti pa je začel izdelovati tudi smučarske čevlje in zdaj sodi, da je vse pogruntal sam. Prej se v naši branži nismo tožarili. Če smo trčili skupaj, smo opozorili drug drugega in to tudi spoštovali. Zdaj pa je prišel nov lev, ki skuša spodrezati druge in uveljaviti monopol."

"Kako ste reagirali?"

"Mi seveda trdimo, da so naše rešitve drugačne, zato se tožimo in napadov ne sprejemamo. Tožba, ki poteka v ZDA, pa je seveda zelo nehvaležna stvar, traja že skoraj dve leti, morda bo še dve, preden bo prišlo do odločitve, kakšna bo, seveda nikoli ne veš. Ameriški način je pač tak, da se izmenja veliko papirja, na koncu pa naključno izbrana porota odloči, kriv ali ne kriv, pri tem je morda odločilnih le nekaj besed advokata. Poglejte, samo eno zaslišanje obsega 800 strani in postopek seveda zahteva dosti denarja in živcev, če pa se ne braniš, sodišče potrdi zahtevek stranke, ki toži. Tudi v Nemčiji smo imeli tožbo, vendar je tam postopek drugačen, tam smo tožbo takoj dobili, dokazano je bilo, da ne kršimo istih patentov, za katere se v ZDA še vedno prepiramo. Razmere pri zaščiti industrijske lastnine so v svetu različne, lahko rečem kaotične, Salamon je francoska firma, v njegovi državi ni takšne zaščite kot v ZDA, vemo, da je tudi pri nas ni, zato nas tožijo tam, tožijo za stvari, ki so v naši industriji splošno znane in doslej nikomur ni prišlo na pamet, da bi to patentiral. Salamon denimo trdi, da so 'plehci' na sprednjem delu čevlja njegov patent, čeprav jih izdeluje šele deset let, vemo pa, da smo jih mi na gojzerje pribijali že pred vojno."

"Kolikšen je lahko odškodninski zahtevek?"

"Več milijonov dolarjev, ne moreš jih primerjaviti z ničimer, saj toliko čevljev v Ameriko niti prodali nismo."

"Kakšne so lahko posledice, če tožbo izgubite?"

Ne vem, česa nam ne morejo zapleniti, lahko prepovedo prodajo na tamkajšnjem trgu ali kaj podobnega. Sicer pa so težave tudi s podatki, z našim dinarjem in nenehno spreminjajočimi obračuni poslovanja pri nas."

"Koliko prodate na ameriški trg?"

"Ne več veliko, ker so bile tudi tam zime slabe, tudi sicer pa je bilo več tekaške obutve, ki pa je tožba ne zadeva. Konkurečni boj je zdaj hud, to je boj za življenje in smrt, težave imajo tudi drugi izdelovalci, ne samo mi. Nekaterih je ostalo nekaj akumulacije iz preteklih let in bodo morda preživeli ali pa so deležni podpore v obliki dolgoročnih premostitvenih kreditov, da lahko poslujejo naprej."

"So vas kaj udarile Elanove težave, se vam to kaj pozna pri prodaji?

"Trenutno večjih medsebojnih obveznosti nimamo. Na nekaterih tujih trgih prodajamo preko njihove distribucijske mreže, če s tem ne bomo mogli nadaljevati, bomo pač morali poiskati nove distributerje in tako rekoč začeti na novo prodajati, kar bi morali napraviti zlasti v Kanadi in na Švedskem. Razmere pa so takšne, da vodijo v združevanje proizvajalcev po produktni plati, v kompletno ponudbo smučke, čevljev in okovja, po drugi strani pa se koncentrira tudi trgovina, izhod išče v močnejši poziciji.

"Kako pa ocenjujete Elanovo finančno katastrofo?"

"Zdaj so vsi pametni, kaj naj še rečem, že večkrat sem dejal, da obstajata samo dve možnosti, da so tako dobri, da jim mi ne sežemo niti do kolen ali pa je morda še kaj drugega vmes. Rad pa bi ob tem rekel, da je položaj izvoznikov katastrofalno slab in da nikoli ni bil dober, izvoz na Zahod dohodkovno nikoli ni bil priznan, z njim nikoli nismo ustvarjali akumulacije in vedno čakali, da bo državi in nam potreben ta izvoz, da je to normalen proces v svetu, vendar tega še nismo dokačali. Zadnje čase ugotavljamo, da ima država dovolj deviz in vodi takšno politiko, da na Zahod izvažajo samo še tisti, ki druge izbire nimajo, ki so zgradili zmogljivosti in izvoza na Zahod ne morejo ustaviti. Tudi mi ga ne moremo, borimo se na njem, priznali smo mu, da je edini pravi in plačali 'ceho', še vedno jo plačujemo."

"Kaj bi morala zdaj storiti zvezna vlada?"

"Agonija gospodarstva je popolna, prelivanje sredstev iz proizvodnje, kjer nastaja nova vrednost, je bilo preveliko in nerazumno, pripeljalo je v položaj, ko se to preprosto ne more več nadaljevati, brez zelo hitrih ukrepov se lahko v letu dni znajdemo v letu 1947, v centralno planskem gospodarstvu namesto v sodobnem tržnem gospodarstvu, ko za nobeno vlado ne bo več druge možnosti, kot da ukazuje, kaj naj kdo dela, kje naj vzame material itd. Trdim, da pri nas podvojitev produktivnosti, seveda ne le fizične, temveč družbene, ni utopija, seveda pa bi to morale biti ustrezno podprto, denar iz negospodarstva bi morali potegniti nazaj v gospodarstvo, opredeliti lastnino in določiti minimalna merila za oplajanje. Seveda pa nam je v Alpini jasno, da se bomo morali reševati sami, niti denarne niti moralne pomoči družbe tako ali tako nismo bili nikoli deležni. Kljub rezultatom, ki smo jih dosegli na težkem zahodnem trgu, smo bili vedno neperspektivna branža, iz katere je potrebno čimveč pobrati in preliti v perspektivne nacionalne proizvodnje. Od svojega obstoja dajemo in to vsako leto več. Pri tem pa upamo, da bo privilegirani in perspektivni del slovenskega gospodarstva postal tako uspešen in dober, da bo z lahkoto poskrbel za ljudi, ki bodo v nacionalno odpisanih branžah končno brez dela. Bojim se le tega, da situacija ni obratna in da so tisti, ki so vedno dobivali, v še slabši situaciji, kot smo mi, ki vedno le dajemo. Nas so težke razmere namreč prisilile, da 'znamo loviti ribe', tisti, ki so vedno dobivali pa se bojim, da se bodo morali šele 'začeti učiti lovit'. Večkrat sem si že dejal, ko sem se razočaran vrnil v tovarno brez denarja, ki bi ga zelo potrebovali: mar ga ne bi v nekaj mesecih porabili in se znašli v še težjih razmerah."

"Nedavni tekstilno-čevljarski štrajk je opozoril na prevelike obremenitve, zlasti te industrije?"

"Saj pri nas ne znajo drugače izračunati prispevkov in dajatev kot iz BOD-a, doseči bi morali vsaj to, da bi jih plačevali vsi in seveda zmanjšali lani inflacijsko napihnjene stopnje. Če smo cela desetletja znali živeti in graditi šole in domove z 28 odstotno prispevno stopnjo, potem tudi zdaj 47 odstotna ni logična, znani pa so podatki, da je treba bruto osebnih dohodkom dodati še 1,3-krat toliko dajatev. Tega nam v tujini ne plačajo, ne plačajo nam tolikšne družbene režije, ne plačajo nam naše neproduktivnosti, ne plačajo nam nobenih neumnosti in živeti moramo samo s tistim, kar trg prizna. Drastično bi morali znižati davke in prispevke, jim morda zamrniti za nekaj mesece, da se denar prelije v gospodarstvo, saj slišimo, da ne negospodarstvo je. V nasprotnem primeru se lahko zgodi, da bomo morali v sorazmerno kratkem času ustaviti proizvodni proces, kljub temu da smo v zadnjih letih našo zadolženost s 27 milijonov mark znižali na 12 milijonov mark, če bi jih morali zdaj vrniti, na finančnem trgu pa se dogajajo čudne stvari, bi morali ustaviti proizvodnjo, blokirati žiro račun in iti v stečaj."

"Kaj bi pomenil za Žiri?"

"Težko je to reči, zaposlujemo 1.850 ljudi, v kooperaciji jih dela za nas še 600, skupaj torej skoraj 2.500, če prištejemo družine, je na Alpino vezanih 10.000 ljudi. Rekli boste, kaj takega se vendar ne more zgoditi, toda lahko se, če se stvari ne bodo obrnile."

M. Volčjak

V Alpini so se že odločili za selekcijo programov in trgov glede na donosnost, za 25 odstotno povečanje produktivnosti, 20 odstotno zmanjšanje režije, 15 odstoten prihranek pri materialih, 25 odstotnega pri drugih materialnih stroških, ne bo pa nobenih investicij. Do septembra bodo v novo delo vključili 540 delavcev športnega programa ter 200, ki jih zanj dela v kooperaciji. Specialnih strojev športnega programa ne bodo prodali, ustrezno zaščiteni bodo počakali na morebitne boljše čase. Potrebujejo 7 milijonov mark dolgoročnega kredita, da bi lahko nadaljevali delo na razvoju tega programa za naslednje leto in potem znova pognali proizvodnjo. Brez denarja bodo prisiljeni športno proizvodnjo zamenjati z dodelavnimi posli, pri katerih pa ni moč iztržiti več kot 0,84 dinarja za minuto dela, kar komaj pokrije goli zaslužek delavcev v proizvodnji.

Če razmišljate o gradnji, pomislite tudi na soseda

Ker hiša ni na kolesih, je dober sosed zlata vreden

Da lahko začnete graditi, morate seveda najprej imeti zazidljivo zemljišče. Vendar se lahko zgodi, da vas bo, preden boste začeli graditi, kljub denarju minila volja. Lažje je namreč včasih dobiti vsa potrebna dovoljenja, kot pa sosedovo soglasje.

Kranj, maja - Po podatkih ene največjih stanovanjskih zadrug v Sloveniji-Stanovanjske zadruge Kranj zanimanje za gradnjo ne upada. Graditeljev pa bi bilo prav gotovo še več, če bi bila na voljo zemljišča za gradnjo. Vendar, kot pravi upravnik Stanovanjske zadruge Kranj Franci Teran, včasih tudi zemljišče ni vse. Res je, da je zazidljivo zemljišče, če ste ga pred časom kupili, dobro naložen denar, vendar pa lahko postane tudi mrtev kapital.

Neredko se dogaja, da bodoči graditelji začnejo tako rekoč iz nič. Razmišljajo o gradnji in hkrati iščejo zemljišče. Že pri iskanju in nakupu zemljišča pa veljajo nekatera pravila.

"Vsak bodoči graditelj naj bi se, preden se odloči za nakup zemljišča, najprej informiral na ustreznem občinskem komiteju oziroma organu za prostorsko urejanje, če je, oziroma morda bo, to zemljišče zazidljivo," svetuje upravnik Stanovanjske zadruge Kranj **Franci Teran. "Marsikoga zavede, da se na hitro odloči za nakup, ker je zemljišče, ki ga lastnik prodaja, že odmerjeno. Odmerjeno zemljišče pa vendarle še ni nobeno zagotovilo, da bo to zemljišče tudi zazidljivo. Lastnik se namreč lahko iz kakršnegakoli razloga odloči, da "pokliče geometra". Tudi na območju naše Stanovanjske zadruge so znani primeri, ko so ljudje na ta način (z upanjem ali namigom nekoga, da bo zemljišče čez čas zazidljivo) kupovali kmetijska zemljišča, zdaj pa čakajo na morebitno zeleno luč za gradnjo..."**

Drugo pravilo za bodočega graditelja pri nakupu zemljišča, ki je zazidljivo, pa je, ali ni morda za to zemljišče obvezna ponudba občini. Za vsako stavbno zemljišče ima namreč po sedanjih predpisih predkupno pravico občina. Šele, če se le-ta "odpove" nakupu oziroma nima interesa za zemljišče, lastnik lahko proda zemljišče potem kupcu in bo leta postal tudi njegov lastnik. V takšnem primeru potem velja, da se kupec s pomočjo odvetnika lahko odloči za kupoprodajno pogodbo.

Postopek pred začetkom gradnje

Ko je nakup mimo, pa se začne v pripravah na gradnjo postopek za lokacijsko dokumentacijo. Pogosto ljudje mislijo, da je lokacijska dokumentacija že dovolj za začetek gradnje. Vendar je to šele prvi korak do trenutka, da se potem zasadi prva lopata.

Najprej je treba dobiti lokacijsko dokumentacijo. Ko je le-ta pripravljena pa je k vlogi za lokacijsko dovoljenje treba predložiti še nekatera osnovna soglasja (vodovod, elektrika, kanalizacija, ptt, od krajevne skupnosti...). Predvsem so v tem postopku pomembna soglasja vseh sosedov. Če si lastnik zemljišča in bodoči graditelj sam ne preskrbi pri sosedih pismenih soglasij, bo to zanj opravil občinski upravni organ (za urejanje prostora) na ta način, da bo sosede povabil na razgovor, po katerem bodo s podpisom dali soglasje za izdajo lokacijskega dovoljenja bodočemu graditelju. Ali drugače povedano, če si bodoči graditelj sam preskrbi pismene izjave sosedov, bo lahko precej skrajšal ta del postopka pri izdaji lokacijskega dovoljenja. Tu je torej prvi razlog za to, da velja biti s sosedi v dobrih odnosih. Pa tudi kasneje, ko bo hiša že zgrajena, jih velja - dobre odnose namreč, negovati, saj hiša ni na kolesih, da bi jo lahko prepeljali.

Celotno tako zbrano dokumentacijo bodoči graditelj (lastnik zemljišča oziroma imetnik pravice uporabe zemljišča) skupaj z zemljiško - knjižnim izpiskom vloži na občinski upravni organ za urejanje prostora. Ta pa potem poskrbi še za ostala potrebna soglasja (požarno, sanitarno in po potrebi še za druga, odvisno pač od kraja zemljišča).

Po tem pa občinski upravni organ lahko izda lokacijsko dovoljenje in hkrati tudi odločbo o plačilu spremembe namembnosti zemljišča. Običajno je to po nakupu zemljišča tudi drugi večji strošek. Odvisen pa je od kategorije (vrednosti) zemljišča, na katerem bo kasneje stala hiša. Za nadaljevanje postopka pa je potem treba počakati še petnajst dni, da postane dovoljenje pravnomočno. Lahko se namreč zgodi, da se po izdaji odločbe v petnajstih dneh nanjo kdo pritoži (največkrat pa je to lahko prav sosed, ki meji na zemljišče). Če pride do pritožbe, se potem pravnomočnost dovoljenja lahko precej zavleče.

Gradbeno dovoljenje

Po pravnomočnosti lokacijske odločbe pa lastnik zemljišča in bodoči graditelj še vedno ne more začeti z gradnjo. Zdaj lahko šele zaprosi na istem upravnem organu za izdajo gradbenega dovoljenja. Za pridobitev takšnega dovoljenja mora predložiti dva izvoda glavnega projekta in potrdilo o plačilu spremembe namembnosti zemljiča, na katerem namerava graditi. Potrebna pa so ponovno tudi vsa že v prvem postopku dana soglasja (tokrat za projekt oziroma objekt, ki bo stal na zemljišča) in sicer elektro, vodovod, komunala (kadar je pri gradnji potreben kanalizacijski priključek), ptt, zaraven sodi še izjava o nadzoru gradnje in seveda spet vsa soglasja sosedov. Običajno je h glavnemu projektu treba predložiti 10 do 14 različnih listin. Če je bodočemu graditelju uspelo pridobiti vse potrebne listine (oziroma, ko mu jih je), pa upravni organ lahko izda odločbo oziroma gradbeno dovoljenje. Tudi pri tem mora poteči 15 dni, da je dovoljenje pravnomočno.

nadaljevanje na strani 13

GRADITE?

Gradite z nami!

Inles je največji proizvajalec stavbnega pohištva v Jugoslaviji. Dolgoletna tradicija, celotna ponudba, visoka kakovost in konkurenčne cene so naše jamstvo.

Naša standardna ponudba zajema:
- INO-M okna, balkonska vrata in fiksne stene (nestekljena, zastekljena z dvojnim ali s trojnim izolacijskim steklom)
- INO-M drsna balkonska vrata (panoramska)
- GN gibljiva polkna
- IROS izolacijske omarice z roleto
- strešna okna
- zaščitne mreže proti insektom
- vezana sobna vrata (surova, furnirana in finalizirana)
- masivna sobna vrata (lužena in lakirana)
- vhodna in garažna vrata sendvič konstrukcije
- masivna vhodna in garažna vrata

inles®

- dvižna garažna vrata z daljinskim upravljanjem
- okvirje nadsvetlob in stranskih svetlob za vhodna vrata
- stropne, zložljive stopnice
- spojne in zaključne letve ter okenske police iz masivnega lesa

Po posebnem dogovoru in naročilu izdobavljamo:
- INO-M okna, balkonska vrata in fiksne stene različnih oblik (obla, polkrožna, trikotna, ...) in raznih dimenzij (po želji)
- okrasne lesene mreže za okna, balkonska vrata in fiksne stene (prečke, šprosne) in sicer montažne ali vgrajene

Svetujemo vam, da nas obiščete in da se prepričate v našo kakovost in cene. Direktne informacije lahko dobite tudi po telefonu: (061) 861-212.

inles
Industrija stavbnega pohištva
61310 Ribnica, Prodajno skladišče, Kolodvorska 22
tel. (061)861-212

Če ste zainteresirani za našo ponudbo, pišite nam. Poslali vam bomo prospekte!

NASVIDENJE V RIBNICI

Globus

V veleblagovnici GLOBUS oddelek dekorativnih tkanin

UGODNO

itisoni - sintetika od 153,00 do 285,00 din/m²

dekorativno blago za oblazinjeno pohištvo od 155,00 do 321,00

posebna ugodnost: brezplačna dostava do 30 km

GRADITE HITRO,
GRADITE SODOBNO,
GRADITE POCENI —
GRADITE Z NAMI

lesnina

Trgovina z gradbenim materialom — Kranj — Primskovo

- Cement, apno, salonit, betonski izdelki vseh vrst
- najsodobnejša strešna kritina iz pravih kanadskih bitumenskih skodel TEGOLA CANADESE
- strešniki vseh vrst
- izolacijski materiali - lendapor, novoterm, perlit, stiropor, tervol, bitumen, ibitol in drugi
- zaščitni premazi vseh vrst
- keramične ploščice najboljših jugoslovanskih proizvajalcev in uvožene, sanitarna keramika
- fasade razne - opaž in furnirane stenske in stropne obloge
- ladijski pod - parketi in talne obloge
- stavbno pohištvo - gradbene opažne plošče - okenske marmorne police in ploščice
- betonski mešalci, samokolnice in drugo zidarsko orodje
- reprodukcijski material za lesno obrt (vse vrste furnirjev lesa, plošč)
- NOVO - velika izbira melanit in konal plošč in italijanske keramike.

Informacije: po telefonu 26-076 ali 23-949
Pri nakupu vam pomagamo z nasveti.
Delovni čas: vsak dan od 7. do 19. ure, ob sobotah pa od 7. do 13. ure.

GRADIS

LESNA INDUSTRIJA IN OBJEKTI p.o.
ŠKOFJA LOKA
Tel.: (064) 632-181, Telex: 34694 GRALIO, Telefax: 631-114

NOVO

HOBBY PROGRAM

Vse višji stroški gradnje pogojujejo vedno bolj racionalno dimenzioniranje in izvedbo nosilnih konstrukcijskih elementov. Predalčne konstrukcije so bile od nekdaj tipičen primer za to. Z novimi veznimi sredstvi (ježevkami) so se možnosti racionalne izdelave le še povečale.

Predstavljamo vam naš novi program front - prednjih ličnic omar.
Izdelujemo jih v treh različnih tipih in različnih dimenzijah.
Fronte so izdelane iz masivnega smrekovega lesa.

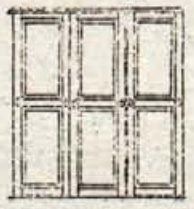

Se priporočamo!
Obiščite nas vsak delovnik od 6. do 14. ure.

lesna
slovenj gradec

Iz našega programa vam nudimo:

- SUMO - suhomontažna vrata in podboji
- IZOLIR - okna in senčila
- PAMO - stenske in stropne obloge
- iverne plošče
- HOBY program
- oblazinjeno pohištvo
- vzmetnice in ležišča

Vse naše proizvode lahko kupite v vseh večjih prodajalnah stavbnega pohištva ali v lastnih prodajalnah LESNE Slovenj Gradec v Pamečah pri Slovenj Gradcu, telefon: 0602/41-420 ali 41-481
v Kranju pri Trgovskem podjetju Lesnine Kranj
podjetje AZUR pri Kranju telefon: 061/832-875
predstavništvo Ljubljana telefon: 061/224-109
Vabimo vse graditelje k sodelovanju - informacije Poslovni inženiring Lesna, telefon: 0602/42-511 ali 42-571!
SE PRIPOROČAMO!

lesna
slovenj gradec
TO JE Partner

UGODNE CENE - POPUSTI - UGODNE CENE - POPUSTI - UGODNE CENE - POPUSTI - UGODNE CENE - POPUSTI - UGODNE

murka

SALON POHIŠTVA IN DEKORATIVE
Lesce

dnevne sobe
otroške sobe
spalnice
predsobe
kuhinje
svetila
vrtne garniture
zavese
dekorativno blago
preproge
posteljnina
talne obloge

Pohištvo iz uvoza po ugodnih cenah

Možnost obročnega odplačevanja
Odprto do 9. do 19. ure
sobota od 8 do 13. ure.
Vse dodatne informacije dobite po tel. 75-261 in 74-094.

POPUSTI -UGODNE CENE - POPUSTI - UGODNE

Lahko pa se tudi v tem delu zaradi pritožbe zaplete oziroma pravnomočnost zavleče. Kot rečeno, so pogosto razlog, da se zadeva vleče v nedogled prav pritožbe sosedov. Le-ti se namreč v celotnem postopku, od začetka (po nakupu zemljišča) do začetka pravnomočnosti gradbenega dovoljenja, lahko pritožijo štirikrat. Zato ni čudno, da se zadeva za graditelja včasih vleče nekaj let in nazadnje se zgodi, da volja in želja po gradnji na izbranem kraju in zemljišču lastnika zemljišča mineta.

Sicer pa običajni postpek za pridobitev gradbenega dovoljenja traja najmanj 60 dni, lahko pa tudi pol leta. Franci Teran pravi, da ljudje, ko se prvič lotevajo teh postopkov oziroma pridobivanja dovoljenj, običajno niso ne dobro seznanjeni s potekom, ne poznajo pa pogosto tudi preprosto povedano izrazoslovja na tem področju. Zato prihaja do napačnih ralag, nesporazumov in nazadnje do neupravičenih očitkov na upravni organ oziroma uslužbence v njem; pa tudi na ostale službe, ki "sodelujejo" pri teh postopkih o izdajanju soglasij oziroma potrebnih listin.

"V naši zadrugi velja pravilo, da vso potrebno dokumentacijo za člane zadruge preskrbimo za zemljišča, na katerih ima zadruga pravico uporabe."

GRADIMO

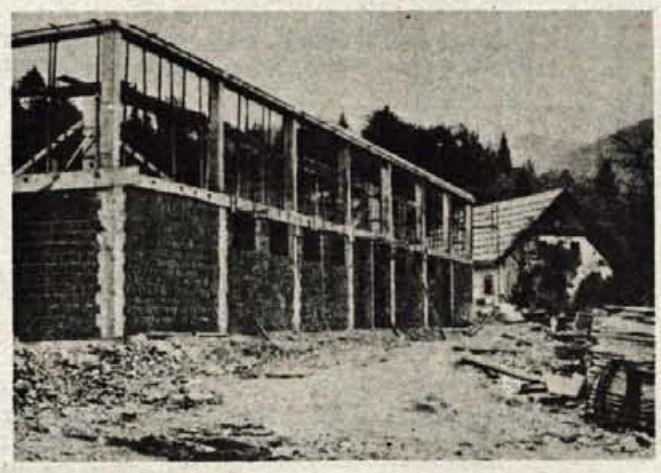

GRADIMO

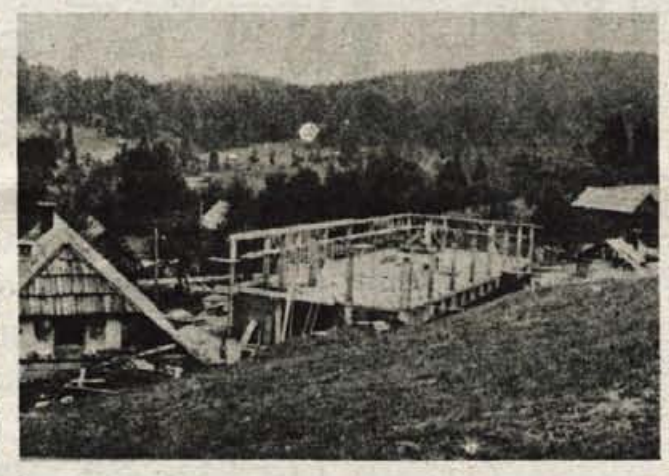

Parcele

Vsakdo, ki razmišlja o gradnji in nima parcele, mora biti pripravljen, da bo za zemljišče (od 500 do 700 kvadratnih metrov) moral odšteti okrog 300 tisoč dinarjev. Kot rečeno, pa danes parcel ni na izbiro. Občina jih običajno potrebuje za nadomestne gradnje. Zadruga pa ima le tiste, ko se graditelji odpovedo že začeti gradnji na parceli. V takšnih primerih potem zadruga išče novega graditelja oziroma kupca, ki pa mora biti pripravljen, da bo prejšnjemu lastniku oziroma graditelju najprej poravnal celoten delež oziroma vlaganja. Stanovanjska zadruga Kranj ima danes okrog 2000 lastnih parcel in prek 10 tisoč članov in je tako med največjimi v Sloveniji. Edina pa je, ki ob tolikšnem številu parcel tudi ureja celotno potrebno dokumentacijo. Sicer pa so na Gorenjskem poleg kranjske še Stanovanjska zadruga Sora Škofja Loka, Železar Jesenice in Dom Radovljica.

Posebnost, ki postaja v kranjski zadrugi zadnje čase vse bolj že tudi praksa, pa je gradnja do prve plošče ali do tretje gradbene faze s sodelovanjem SGP Gradbinca oziroma SGP Tržič. Ugotavljajo, da stroški gradnje na ta način, v primerjavi z organizacijo in časom, niso nič dražji, kot če se bodoči lastnik gradnje hiše loti sam.

Stroški

Ko smo ob pripravljanju tega pregleda in neke vrste nasveta za bodoče graditelje skušali zvedeti tudi vse stroške, ki jih ima graditelj, še preden prvič zasadi lopato, smo prišli do zaključka, da je glavni strošek pravzaprav parcela oziroma zemljišče. Različno je od občine do občine in glede na kategorijo zemljišča plačilo spremembe namembnosti. Vse potrebne listine in soglasja seveda tudi nekaj stanejo, vendar v primerjavi s parcelo skorajda niso vsako posamezno omembne vredni. Seveda, ko jih bodoči graditelj sešteje skupaj, končni znesek spet ni tako majhen. Velja pa tudi pri stroških še ena precej natančna primerjava. Stroški pred začetkom gradnje, do prve lopate, znašajo v blokovni gradnji v primerjavi z vrednostjo celotnega objekta 3 do 4 odstotke (v posameznih primerih do 6), v zasebni gradnji pa do 10 odstotkov. Tako pred, kot med samo gradnjo pa je običajno zelo pomemben strošek tudi čas.

A. Žalar

ZAT
salon pohištva
prodaja ★ inženiring

OBIŠČITE SALON POHIŠTVA DETELJICA

- razprodaja masivnega pohištva (opuščeni programi, vzorci)
- skladiščna prodaja sedežnih garnitur
- pohištvo za opremo dnevnih sob, otroških sob, kuhinj, jedilnic, predsob
- **ugodni prodajni pogoji - znižane cene od 15 do 40 %**
- brezplačna dostava
- po želji kupca pohištvo tudi sestavimo
- strokovni nasvet arhitekta
- opremljamo počitniške hišice, poslovne prostore, apartmaje za kmečki turizem

Informacije po tel. 50-795
Odprto: Po-Pe 8.30 - 19.00
Sobota 8.00 - 13.00

TRGOVINA DOM V ŽABNICI

GRADITELJI POZOR!

nudimo po konkurenčnih cenah gradbeni material od temeljev do strehe.

Posebno ugodne cene:

Cement: vreča **50,00 din + p.d.**
Apno: vreča **32,00 din + p.d.** Modularni blok: kos **5,80 din + p.d.**

Informacije po tel.: 44-539
Priporočamo se za obisk!

MERKUR KRANJ

VSE ZA GRADNJO VAŠEGA DOMA

BOGATA PONUDBA OBROČNO ODPLAČEVANJE

PRODAJNI PROGRAM

Cement, apno
Opečni izdelki (zidaki, modularni židaki, strešna opeka)
Shiedel dimniki
Armaturne mreže in betonsko železo
Kanalizacijske, odtočne in drenažne cevi
Salonit plošče in cevi
Izolacijski materiali (tervol, stiropor, kombi plošče)
Solarna tehnika (kolektorji, bojlerji)
Elektroinštalacijski materiali
Vodoinštalacijski materiali (cevi, fitingi, ventili, pipe)
Peči, inštalacijski materiali in oprema za centralno ogrevanje
Keramične ploščice, sanitarna keramika in oprema
Betonski mešalci, samokolnice, sejalne mreže, gradbeno in zidarsko orodje
Hidroizolacijski materiali (bitumenske smole, ibitol, izotekt, strešna lepenka)

PRODAJALNE

- Gradbinka - Kranj
- Dom - Naklo
- Železnina - Radovljica
- Železnina - Bled
- Kovina - Lesce
- Universal - Jesenice
- Kašman - Škofja Loka
- Plevna - Škofja Loka
- Železnina - Gorenja vas
- Železnina - Ljubljana (Tržaška cesta)
- Kladivar - Ljubljana (Zaloška cesta)
- Okovje - Šentvid
- Gradbeni material - Litija
- Gradbeni material - Pivka - Petelinje

UGODEN NAKUP KERAMIČNIH PLOŠČIC

KERAMIX

Industrija keramičnih izdelkov p.o.

65293 VOLČJA DRAGA
Volčja draga 43/b
(Nova Gorica)

vam nudi v svoji maloprodajni trgovini keramične ploščice »KERAMIX«

- v I. razredu od 86,00 din/m²
- na kredit
- odporne na zmrzovanje, obrabo - trošenje - pokanje glazure, nagle spremembe temperature, kemične vplive

Informacije v maloprodajni trgovini »KERAMIX« po telefonu 065-53-111

ETP KRANJ

ELEKTROTEHNIŠKO PODJETJE KRANJ p. o.
KOROŠKA c. 53 c p.p. 108

•PROJEKTIRA •SERVISIRA
•IZDELUJE •PRODAJA
•INSTALIRA •SVETUJE

- Izvajamo **GARANCIJSKA** popravila za vse elektroakustične, TV in video aparate naslednjih proizvajalcev: GRUNDIG, ISKRA, EI, RUDI ČAJEVEC.
- **Izven GARANCIJSKEGA roka** popravljamo in servisiramo TV in video aparate, HI-FI komponente, prenosne radiokasetofone, avtoradijske sprejemnike, ojačevalce in druge elektroakustične naprave vseh vrst in proizvajalcev.
- **REGENERIRAMO** ali menjamo oslabele TV črnobele in barvne **EKRANE.**
- **Izvajamo MERITVE TV signalov, projektiramo in montiramo antene za klasični ali za sprejem s SATELITA.**

-V ČASU TRAJANJA SVETOVNEGA NOGOMETNEGA PRVENSTVA BOMO POPRAVILA IZVAJALI ŠE POSEBEJ HITRO IN TO Z 10 % POPUSTOM!

SE PRIPOROČAMO!

JELOVICA 35

Mizarstvo, žaga in profiliranje lesa

OVSENIK ALOJZ
Jezerska cesta 108/c
Tel.: 064-35-770

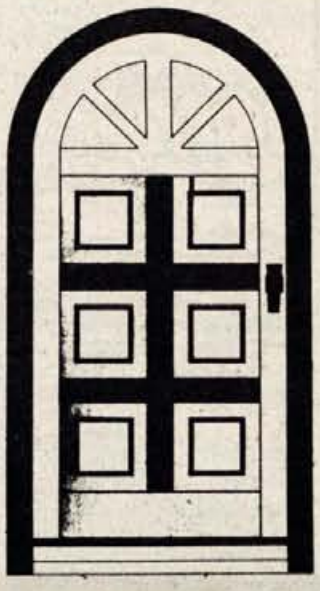

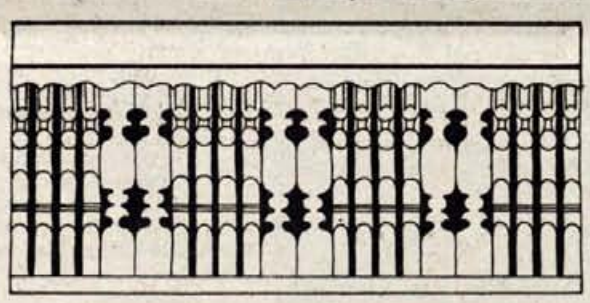

- **Ko gradite in opremljate dom, vam priporočamo, da se odločite za našo opremo balkonov in vhodnih vrat.**
- **Poleg tega nudimo: sobna vrata, talne, zaključne in okrasne letve.**
- **Vsi naši izdelki so iz masivnega lesa, ki vam jih izdelamo po vaših merah.**
- **Obiščite nas in si oglejte vzorce v našem razstavnem prostoru.**
- **Naša žaga vam hitro razreže tudi vašo hlodovino v vseh dimenzijah.**

IZBIRA

Mercator - Izbira Kranj

Trgovsko podjetje, d.o.o., Kranj
KRANJ, Maistrov trg 7,

● Mercator trgovsko podjetje IZBIRA, Kranj vam v svojih poslovalnicah v STRAŽIŠČU in v HRASTJU pri Kranju nudi po izredno ugodnih cenah vse vrste gradbenega materiala.
● Med drugim: modularne bloke, armaturne mreže, barvne kovine, rezani les, vse vrste inštalacij, izolacijski material, maltit...
● Vse kupljeno blago vam dostavimo na vašo gradbišče.
● Oglasite se v naših poslovalnicah ali pokličite za informacije po telefonu 36-462 ali 21-140.
● Priporočamo se za nakup -

MERCATOR trgovsko podjetje IZBIRA, Kranj.

TEHNIK

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE ŠKOFJA LOKA

vas vabi k nakupu standardnih in specialnih izdelkov ter uslug v svojo novo trgovino na Stari cesti 2. Naše usluge, kot so betoniranje plošče, pozidave etaž, opaženje, armiranje, ometi, ostrešja, kleparska, ključavničarska, vodovodna dela itd. že poznate in so vam lahko zopet dobrodošle. Če se morda zanimate za nakup stanovanja ali poslovne površine v mirni soseski Škofje Loke, ste našli pravi naslov.

Priporoča se SGP Tehnik
tel. 064/620-371

ALI STE OPAZILI

DA VAŠA KONKURENCA OBJAVLJA OGLASE V GORENJSKEM GLASU?

(ONI ŽE VEDO, ZAKAJ!)

KAJ PA VI?

POKLIČITE ANDREJA, TOMAŽA ALI SERGEJO PO TEL. 28-463 IN OBISKALI VAS BOMO

GRADITELJI IN KMETIJSKI PROIZVAJALCI!

KMETIJSKA ZADRUGA ŠKOFJA LOKA

V svojih trgovinah z reprodukcijskim materialom v POLJANSKI in SELŠKI dolini ter v ŠKOFJI LOKI in na TRATI nudi prodajo vseh vrst gradbenega materiala z dostavo na dom - gradbišče z našim prevozom.
Prodaja kmetijske mehanizacije in vseh vrst reprodukcijskega materiala za kmetijstvo v VSEH NAŠIH POSLOVALNICAH, večjo izbiro inštalacijskega materiala in opreme pa Vam nudimo v poslovalnicah Poljane, Selca, Trata na Spodnjem trgu v Škofji Loki.

CENE KONKURENČNE

PRODAJA TUDI NA KREDIT, nudimo vam tudi druge ugodne pogoje, nakup v dogovoru s stanovanjskimi zadrugami.
Kupcem nudimo tudi strokovni nasvet za uporabo semen, gnojil in zaščitnih sredstev.
ENOTA AVTO PARK nudi ceneni in hiter prevoz.
Nudimo vam tudi mlečne proizvode (sir EDAMEC, SKUTO, SMETANO N KONZUMNO MLEKO iz lastne mlekarne).
VSE INFORMACIJE DOBITE V KOMERCIALNEM ODDELKU ZADRUGE po tel. 620-749.

Lojze Kalinšek, kmet s Spodnjega Brnika:

Podružbljanje zemljišč je bila utopija

"Za letališko ograjo je ostalo 16 hektarov gozda: šest hektarov so ga razlastili, za pet hektarov smo dobili odškodnino, za preostalo pa štiri hektare nekdanjega cerkvenega gozda. Očetu niso pravili zaman, da je "desetar" brniškega letališča".

Spodnji Brnik, 24. maja - "Do 1965. leta je bilo za zasebno kmetijstvo strašno: kmetom so pretili, grozili, jih skušali onemogočiti. Z gospodarsko reformo, ki se je začela sredi šestdesetih let, so se razmere v kmetijstvu spremenile. Oblast je spoznala, da model, ki ga je Kardelj iz Sovjetske zveze "presadil" k nam, ni dober in primeren za slovenskega kmeta, ki je bil desetletja in stoletja navezan na svojo zemljo, zato je odstopila od kolektivizacije in od stalinističnega podružbljanja zemljišč. Nekateri sistemski predstavniki se dolgo niso mogli posloviti od Kardeljevega modela in so še pred leti poudarjali podružbljanje zemljišč za vsako ceno. Tudi kmetijske zemljiške skupnosti, ki naj bi skrbele predvsem za pravilno politiko s kmetijsko zemljo, so morale to "pravilnost" razumeti predvsem kot podružbljanje," je dejal Alojz Kalinšek, kmet s Spodnjega Brnika in nekdanji strokovni delavec kranjske kmetijske zemljiške skupnosti.

V obdelovalno zadrugo ali na Skadarsko jezero

Povojni oblastniški boljševizem je dobro skusil tudi Lojzetov oče. Čeprav je bil med vojno v partizanih, so ga skupaj s še dvema kmetoma z Brnika zaprli, ker ni hotel takoj podpisati in se včlaniti v kmetijsko-obdelovalno zadrugo. Oblast je imela lepe načrte: najprej spraviti v zadrugo velike kmete, ki so bili med vojno na njeni strani, potem pa tudi z ostalimi ne bo težav. Lojzetov oče je bil v Kranju zaprt tri tedne. Ker so mu grozili z delom ob Skadarskem jezeru, je podpisal in vstopil v zadrugo. Delal je kot prej, veliko pridelal in tudi največ zaslužil. V kolektivu se je pojavila nevoščljivost, padali so očitki, češ "prej je imel veliko, zdaj ima še več". Oče je kmalu spoznal, pripoveduje Lojze, da kmetijske obdelovalne zadruge niso za slovenskega kmeta in da se na silo ne da delati, zato je predlagal, da bi jo razpustili. To je bilo novo, bogokletno dejanje... Kmalu je tudi oblast ugotovila, da kmeta, ki je bil desetletja in stoletja navezan na svojo zemljo, ni mogoče spreobrniti in je tudi sama predlagala ukinitev obdelovalnih zadrug.

"Ko smo se kmetje ob tretji širitvi letališča 1978. leta uprli, da poleti ne bomo sekali lesa, ker bi povzročili gospodarsko škodo, so me "vlačili" po časopisih, obiskala me je udba in me zasliševala, zakaj nasprotujem, ljudje so me spraševali, ali me še niso zaprli, z republike so me opozorili, da bodo z buldožerjem les in mene porinili v grapo, če se bom upiral... Potem sem se zamislil: pri nas je vse mogoče. Kmetje nismo hoteli sekati pa so poslali vojake, ki so pustili visoke štore in zmetali les brez reda podolgem in počez."

"Oče je bil zelo navezan na zemljo. Po vojni, ko so bili davki veliki, je sinove, ki smo že zaslužili, prosil, da naj bi, če bi bilo treba, tudi s svojimi zaslužki pomagali obdržati kmetijo. Tako je bilo tudi na številnih drugih kmetijah. Oblast je namreč namenoma navila davke in si celo želela, da bi jih kmetje plačevali z zemljo. Deloma ji je to tudi uspelo, dobila je nekaj zemlje in jo vključila v družbena zemljišča," je dejal Alojz in poudaril, da so na kmetiji po vojni več kot dve desetletji delali samo zato, da so obdržali kmetijo.

"Desetar" brniškega letališča

Drugi udarec, ki ga je morala preboleti Kalinškova kmetija, je bil odvzem gozda za brniško letališče. Za letališko ograjo ga je ostalo šestnajst hektarov. Prvič so jim ga vzeli šest hektarov. Ker je šlo za razlastitev brez plačila, bo Lojze zahteval, da se jim dodeli drug, nadomestni gozd ali da se jim plača vsaj primerna odškodnina. Ko se je letališče drugič širilo, so jim ga vzeli še pet hektarov. Tokrat so jim ga sicer plačali, vendar je bila odškodnina skromna: z denarjem, ki so ga prejeli, so lahko plačali davke za poldrugo leto. Ko so je letališče še tretjič širilo, so bili še ob preostali gozd, za katerega so dobili zamenjavo - štiri hektare zunaj letališkega območja. To je zdaj tudi edini gozd na Kalinškovi kmetiji.

"Očetu so večkrat rekli, da je "desetar" brniškega letališča, ker naj bi dal desetino vseh gozdov na letališkem območju; obljubljali so mu tudi, da se bo lahko peljal z letalom. Ne sedem v letalo, ne peljem se z vami, je dejal predstavnikom letališča, upravičeno užaljen, ker so mu od šestnajstih hektarov gozda ostali le štirje," se spominja Lojze in dodaja: "Ker je bil gozd, ki so ga nam dodelili, nekdaj cerkvena lastnina, tudi ni povsem gotovo, ali nam bo ostal ali ga bo nova vlada, ki se bo verjetno odločila za popravljanj starih krivic, dala prejšnjim lastnikom ali ne."

Alojz, ki dobro pozna povojno kmetijsko in zemljiško politiko in vse boljševistične zmote, priznava, da popravljanje povojnih krivic ne bo preprosto - tudi zato ne, ker gre za številne različne primere in za prepletanje nacionalizacije, agrarne reforme, arondacije, zaplembe; na podeželju pa je od tedaj do danes prišlo do velikega razslojevanja in so številni, tudi takšni, ki so dobili zemljo zastonj od velikih kmetov, opustili kmetovanje... Čeprav ne bo preprosto, pa je krivice mogoče popraviti.

C. Zaplotnik

Kmetijski upniki

Podatki o Elanovih upnikih, o katerih je pred kratkim zvedela tudi javnost, so razkrili marsikaj - ne samo o Elanu, ampak tudi o tistih, ki so mu zaupali. Med upniki so dobra, uspešna podjetja, podjetja, ki so varčevala denar za naložbe, pa tudi nekatere organizacije s področja družbenih dejavnosti, ki so sicer rade tarnale, kako mačehovska je družba.

Da sta med gorenjskimi Elanovimi upniki le dve kmetijski organizaciji z domala nepomembnimi zneski (Gozdarsko-kmetijska zadruga Srednja vas-Bohinj z vsega 24.594 dinarji in Živinorejsko-veterinarski zavod Gorenjske s 57.037 dinarji), v slovenskem merilu pa le ena z večjim zneskom (kmetijska, predelovalna, trgovska in gostinska organizacija Hmezad Žalec z 9.695.000 dinarji), ni mogoče pripisati temu, da so bili finančniki in direktorji, ki delajo v kmetijstvu, pametnejši od ostalih in da zato niso nasedli razvpiti Elanovi gospodarski in finančni moči. V organizacijah, ki se ukvarjajo s pridelovanjem hrane, namreč ni bilo ostanka dohodka ali ostanek vsaj ni bil takšen, da bi ga lahko posojale še drugim. Da je to res, je dokaz že to, da na Gorenjskem v zadnjih dveh letih ni bilo pomembnejše kmetijske naložbe in da je šlo pri vlaganjih le za politiko majhnih korakov.

Elanova izkušnja je tudi pokazala, kako pomembno je, da ima kmetijstvo ob hranilno-kreditnih službah in internih bankah tudi svojo kmečko banko, za katero je mogoče vsaj zdaj, ko je šele začela poslovati in nima dvomljivih naložb iz preteklosti, reči, da ima zdrave temelje.

C. Zaplotnik

Aleksandra Debevc, skladiščnica v škofjeloški mlekarni

S trgovino proti zalogam

Škofja Loka, 22. maja - V mlekarni škofjeloške kmetijske zadruge so pred nedavnim predvsem na željo kupcev odprli trgovino, v kateri so mlečni izdelki in mleko 20 do 30 odstotkov cenejši kot v maloprodaji.

"V trgovini prodajamo samo izdelke iz naše mlekarne: smetano, sir, skuto in mleko. Konzumno mleko je po šest dinarjev, smetana po 27,70 dinarja, pakirana skuta po 22,90 dinarja, nepakirana po 20,20 dinarja, sir edamec pa po 58,40 dinarja," je dejala Aleksandra Debevc, ki je v mlekarni kmetijske zadruge Škofja Loka zaposlena kot skladiščnica. "Čeprav si želimo, da bi kupci prihajali predvsem tedaj, ko je trgovina odprta, pa ni v naši navadi, da bi koga odslovili in ga pustili oditi praznih rok. Zanimanje za prodajo v zadružni trgovini se povečuje, ljudje gledajo na vsak dinar, sicer pa pri nas kupujejo tudi lastniki pizzerij in slaščičarji. Za našo skuto pravijo, da je ena najboljših v Sloveniji..."

V škofjeloški kmetijski zadrugi si ne želijo, da bi v mlekarni nastale velike zaloge mlečnih izdelkov in da bi morali razmišljati celo o omejevanju odkupa mleka. Na razne načine poskušajo razširiti trg in povečati zanimanje za prodajo. Akcijska prodaja sirov po tovarnah je prvi korak, odprtje zadružne trgovine drugi, po vzoru kranjske mlekarne razmišljajo tudi o prodajni akciji "sir za mleko"...

Kmetijstvo v Triglavskem narodnem parku

Ljudje so pomembnejši od načrtov in denarja

Bled, 25. maja - Republiški komite za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je Triglavskemu narodnemu parku (TNP) odobril denar za študijo o razvoju podeželja (v parku). Da bi se dogovorili o tem, kako pripraviti študijo in čemu dati poudarek, je TNP v petek sklical sestanek s predstavniki kmetijskih zadrug in kmetijskih zemljiških skupnosti z območja parka, Zadružne zveze Slovenije, republiškega komiteja za kmetijstvo in Gozdnega gospodarstva Bled. Kot je že na začetku dejal Miha Marenče iz TNP, kmetovanje v parku ne more temeljiti samo na tržnih načelih, ampak tudi na naravovarstvenih in da bi prav zato kmet moral biti plačan na enoto površine, ki jo obdeluje, neguje in ohranja, ne pa samo od litrov mleka in kilogramov mesa. Študija naj bi odgovorila na vprašanje, koliko kmetije "izgubljajo" zaradi naravovarstvenih omejitev in katere dopolnilne dejavnosti naj bi razvijale.

Ivan Kulovec je dejal, da bi vlaganja v dopolnilne dejavnosti morala postati enakovredna naložbam v hleve in v druge gospodarske objekte. Za park bi bila pomembna tržna prednost, če bi uspel dobiti zaščitno znamko kot območje pridelovanja "bio-hrane"; možnosti pa ima tudi za čebelarstvo, nabiranje zdravilnih zelišč in žlahtnih gob, za domačo in umetno obrt, ribogojstvo, za majhne vodne elektrarne in sirarne, za kmečki turizem in turizem na kmetijah... Ljudem, ki živijo na območju parka in bodo zaradi odvečne delovne sile v industriji in v drugih dejavnostih ostali brez dela, bi morali pomagati. Ne bi jih smeli samo navdušiti, ampak jim tudi zagotoviti trg in zaslužek.

Andreja Ropret, referentka za kmetijstvo SO Radovljica, je menila, da se morajo v izdelavo študije za razvoj podeželja vključiti predstavniki krajevnih skupnosti, ki najbolje poznajo razmere v vaseh in ljudi. Za razvoj dopolnilnih dejavnosti so bolj kot načrti in denar pomembni ljudje. Odkar tudi v industriji ni več rožnato, je poraslo zanimanje za kmetovanje in "zaposlovanje" v dopolnilnih dejavnostih. Na nekaterih kmetijah je glavna ovira za napredek neurejeno dedovanje: že ostareli kmetje ne prepustijo kmetij mladim in jim ne dovolijo, da bi delali "po svoje". Ropretova je predlagala, da bi v študijo zajeli vasi Koprivnik in Gorjuše in da bi jo izdelal Center za pospeševanje kmetijstva pri Zadružni zvezi Slovenije v sodelovanju s strokovnjaki z območja parka. V občini so že pripravili načrte za nekatere dopolnilne dejavnosti na kmetijah: za sirarstvo, za rejo plemenskih svinj, za "kmetijo odprtih vrat", sicer pa ocenjujejo, da so v parku tudi velike možnosti za dodatno delo in zaslužek v gozdarstvu.

Nataša Torkar, referentka za kmetijstvo SO Jesenice, je dejala, da so v jeseniški občini doslej pomagali kmetom predvsem pri velikih naložbah (kot so gradnje hlevov in drugih gospodarskih objektov) in da imajo letos v programu tudi vlaganja v dopolnilne dejavnosti. Tudi v občini so že delali nekatere študije, vendar pa je nazadnje pomembno samo to, kaj kmetija pridobi. Zelo dobre možnosti za dopolnilne dejavnosti ima Radovna.

Tone Robič iz Zadružne zveze Slovenije je opozoril, da je treba kmetije na območju parka najprej usposobiti za to, da bodo čimbolj razvile kmetijstvo in gozdarstvo. Če sta osnovni dejavnosti zanemarjeni, je tudi vlaganje v dopolnilne dejavnosti nesmiselno. Ker je bilo na območju parka narejenih že precej študij, je predlagal, da bi bila nova študija zelo konkretna. Na oddaljenih kmetijah je, denimo, možnost za predelavo mleka v sir in za neposredno vključevanje v trg. Na Tolminskem se je lani tečaja za sirarjenje udeležilo 30 ljudi, letos 26.

Albin Debevc z republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je povedal, da so v Zvezni republiki Nemčiji ugotovili, da le še 27 odstotkov kmetov veže na zemljo in na kmetijo tradicija, vse ostale pa ekonomska računica. Odkar komite zagotavlja nepovratna sredstva tudi za dopolnilne dejavnosti, predvsem za kmečki turizem, je zanimanje preseglo razumne meje. Ker so nekateri skušali izigrati "pravila igre", je komite moral sprejeti nova in določnejša merila. "V stroki se izogibamo pojma "bio-hrana", ker menimo, da mora biti vsaka hrana zdrava. Kaj sploh je "bio-hrana", smo zaprosili za odgovor Biotehniško fakulteto," je dejal Albin Debevc in poudaril, da se vsak tudi ne more ukvarjati s kmečkim turizmom in da morajo tudi za sirarstvo na kmetijah veljati določena pravila.

C. Zaplotnik

Vaška opravljivka

V Škofji Loki pripravljajo razstavo fotografij o športnih in delovnih konjih. Pobudniki razstave so se oglasili tudi v našem uredništvu in nas vprašali, ali imamo v bogatem arhivu kakšno posebej zanimivo fotografijo s konjskim motivom. Takole jim sporočamo: nekaj "konjskih slik" imamo, med njimi eno, ki je še posebej zanimiva. Gre za mladega, vitalnega in hitro vzburljivega konjiča, ki je na eni od prodajnih razstav na prireditvenem prostoru Gorenjskega sejma v Kranju pokazal žrebicam in že izkušenim kobilam (in kajpak tudi cenjemu občinstvu) vse svoje bogastvo. No, slike tedaj nismo objavili, ker smo ocenili, da bi vznemirjala javnost (to po novinarskem kodeksu ni dovoljeno) in spodbudila različna ugibanja in primerjave!

V ABC Pomurka Loka razmišljajo, da bi hotel Jelen v Kranju oddali v najem zasebniku.

Lepa novica! So v ABC že posumili, da bi jim "Jelen" morda ušel tja, kjer je nekdaj že bil? V zadružne roke! Po novem zveznem zakonu o zadrugah imajo zadruge možnost, da se gospodarsko okrepijo in da dobijo nazaj odvzeto premoženje. Jelen je nekdaj bil zadružna last, v njem je bil celo sedež poslovne zadružne zveze.

No, tudi v kranjski "komunali" so spoznali, da se jim lahko zmuzne iz rok parcela v Bobovku, pa so pohiteli in dali oglas v časopis, da jo prodajo. Oglasilo se je več kupcev, zasebnikov, oglasil pa se je kajpak tudi kmet, nekdanji lastnik parcele, ki je - razumljivo! - vzrojil: zemlja mu je bila brezplačno odvzeta, dana "komunali", zdaj pa naj bi za denar prešla nazaj v zasebne roke!

Dr. Jović na novosadskem kmetijskem sejmu

Novi program vsebuje dolgoročne rešitve

Novi Sad, 24. maja - Danes so v Novem Sadu zaprli 57. mednarodni kmetijski sejem, na katerem je sodelovalo 1680 razstavljalcev iz domala tridesetih držav Evrope in sveta. Dr. Borisav Jović, novi predsednik predsedstva SFRJ, ki je sejem odprl in se pogovarjal tudi z nekaterimi gospodarstveniki, je ob tej priložnosti dejal, da je bilo kmetijstvo pri nas predolgo zapostavljeno in da je to tudi razlog za številna neskladja in nestabilnost. Država se je opredelila, je dejal dr. Jović, da bo tudi v razmerah hude gospodarske krize s precejšnjimi sredstvi iz proračuna podpirala kmetijsko pridelavo in da kmetijstvu veliko pomenijo tudi manjše davčne obveznosti, nižje obrestne mere in uvozne dajatve. Novi program kmetijske politike, ki ga je zvezna skupščina sprejela in obravnavala prejšnji mesec, pa po besedah dr. Jovića vsebuje dolgoročne rešitve za razvoj jugoslovanskega kmetijstva.

MEŠETAR

Trgovina, ki je odprta vsak dan (od 8. do 17. ure) in tudi ob nedeljah (od 8. do 12. ure) - to je trgovina nove in rabljene kmetijske mehanizacije Alojza Laha na Klancu pri Komendi. Prodajajo Pottingerjeve, Sipove in druge kmetijske stroje, pri rabljenih zaračunavajo na ceno, ki jo določi lastnik, samo 2-odstotne stroške. Pri strojih iz programa SIP je mogoča tudi menjava staro za novo, opravljajo pa tudi servis in prodajajo nadomestne dele. "Za pokušino" pa nekaj njihovih cen za nove kmetijske stroje in priključke!

vrsta stroja	cena (v din)
silokombajn SK 80	19.000,00
silokombajn SK 80 E	20.000,00
traktor IMT 539 (s kabino)	73.400,00
nakladalnik za seno SIP 17	54.900,00
nakladalnik za seno SIP 20	58.000,00
pajek (obračalnik) 340	21.100,00
pajek (obračalnik) 230	15.200,00
pajek (obračalnik) 460	27.980,00
pajek (obračalnik) 460 H	32.300,00
obračalnik 200	11.400,00
obračalnik 220	12.400,00
zvezda zgrabljalnik 310	19.970,00

V Goričah slovesen sprejem za svetovna kegljaška prvaka in svetovnega rekorderja

Pritrkavanje za Borisa in Bineta

Tako kot pred dvema letoma, po svetovnem kegljaškem prvenstvu v Budimpešti, s katerega se je Boris Urbanc vrnil s tremi kolajnami, so tudi v nedeljo v Goričah, kjer je doma novi svetovni kegljaški rekorder Boris Urbanc, priredili slovesen sprejem. Pritrkavanje z vaškega zvonika je naznanilo prihod Borisa in Albina Juvančiča, kegljačev, ki sta tudi svetovna prvaka v dvojicah.

Goriče, 27. maja - "Pravijo, da se zgodovina ne ponavlja, pa se. Pred dvema letoma ste mi pripravili tako veličasten sprejem po vrnitvi iz Budimpešte, sedaj ste mi ga pa spet. Ganjen sem in težko vam kaj povem," je dejal na odru pred Zadružnim domom v Goričah Boris Urbanc, svetovni rekorder in svetovni soprvak v kegljanju svojim sokrajanom in prijateljem, ki so v nedeljo pripravili njemu in sotekmovalcu iz reprezentance Albinu Juvančiču sprejem po vrnitvi s svetovnega prvenstva v Innsbrucku v Avstriji. Boris in Bine sta svetovna prvaka v dvojicah, Boris pa povrhu še novi svetovni rekorder.

Boris je na oder povabil Albina, nato predsednika Kegljaške zveze Jugoslavije in Slovenije Avgusta Likovnika, svojega trenerja Francija Belcijana in predstavnika sponzorja, zasebne firme TKI Globoko pri Brežicah, Vinka Kranjčiča in Franca Žnidaršiča, brez katere naši kegljači ne bi odšli na prvenstvo v Innsbruck. Boris in Bine sta Goričane temeljito namočila s šampanjcem, Franc Ajdovec pa je v imenu sošolcev oziroma letnika 1957 izročil Borisu in Albinu velik kifeljc in zmagovalno srce. Goričani so svoja junaka pričakali že na Mlaki in jih na koleslju pripeljali na prireditveni prostor, zvonovi so pritrkavali, vmes pa se je oglašala sirena goriškega gasilskega avtomobila. Sprejem pred domom se je spremenil v veselico. Slišali smo, da bo tako tudi čez dve leti, ko bo svetovno kegljaško prvenstvo v Celju, z njega pa se bosta, vsaj tako pravijo v Goričah, Boris in Albin zanesljivo vrnila s kolajnama. Tudi mi želimo tako.

Avgust Likovnik, prvi mož jugoslovanskega in slovenskega kegljanja je ob čestitkah kegljačema zagrenjeno povedal, da je državi vedno manj mar za šport, ki že desetletja dosega take uspehe, in da se moramo predvsem zasebnim firmam zahvaliti, da so kegljači sploh lahko šli na prvenstvo, saj je jugoslovanska ZTKO prispevala samo desetino potrebnega denarja. **Franc Belcijan, trener Borisa in Albina**, človek, ki magično vpliva na Borisa pri doseganju vrhunskih rezultatov, je bil jedrnat. Goričanom je dejal, da je lahko biti trener takšnega športnika, kot je Boris. Boris je več kot 100 odstotno izpolnil program treninga, Boris veruje v mene, jaz pa vanj, je dejal Belcijan. Njegov nastop bi ocenil: fantastično. Jaz sem zadovoljen z njegovo igro. Tudi Juvančič je igral zelo dobro, njega sem premalo treniral, ker sem trener žensk SCT v Ljubljani, oba pa sta pri Gradisu. Albin bi moral več trenirati pri meni, in bi bil njegov rezultat boljši. Oba sta borca. **Albin Juvančič** je star 31 let, doma je s Podreče, stanuje pa sedaj v Škofji Loki, vendar se utegne še konec tega leta preseliti v hišo, ki jo gradi na Podreči, je dejal, da pred svetovnim prvenstvom ambicij za kolajno sploh ni imel, posebej zato, ker se je uvrstil kot sedmi igralec v reprezentanco. Več o kegljaških šampionih v petkovem Gorenjskem glasu.

J. Košnjek

Deveto srečanje strelcev Amberga in Kranja

Trojna zmaga Amberga

Začetnika sodelovanja leta 1966 sta bila vodja amberških strelcev Josef Donhauser in Alojz Lakner, sedanji častni predsednik Občinske strelske zveze Kranj.

Strelci obeh mest so se doslej srečali že osemkrat, štirikrat pa so pripravili dopisno tekmovanje. Zadnje, deveto srečanje je bilo med 17. in 20. majem v Ambergu. V bavarsko mesto je odpotovalo 13 kranjskih strelcev pod vodstvom Alojza Laknerja, bili so prijateljsko sprejeti, na sprejem pa jih je povabil tudi amberški nadžupan Wolfgang Dandorfer. Gostitelji so jim pokazali mesto, mestni muzej in novo moderno rekreacijsko kopališče. Dvoboj je bil v znamenju premoči strelcev iz Amberga, ki so zmagali z malokalibrsko puško in zračno puško pri članih, boljši pa so bili tudi njihovi mladinci v tekmovanju z zračno puško. Svečanega zaključka dvoboja se je razen strelcev udeležilo nad 50 ljubiteljev streljanja, vodja amberških strelcev gospod Josef Donhauser pa se je zahvalil za sodelovanje sedanjemu predsedniku kranjskih strelcev Antonu Rešku, ki se srečanja ni mogel udeležiti, obenem pa je zaželel, da bi novo kranjsko občinsko vodstvo z županom Vitomirjem Grosom omogočalo takšna srečanja tudi v prihodnje. Vodja kranjske odprave pa je amberške strelce čez dve leti povabil v Kranj. Povabilo je bilo sprejeto z veseljem.

Ekipa kranjskih strelcev pred začetkom tekmovanja v Ambergu. - Foto: B. Malovrh

REZULTATI - malokalibrska puška člani ekipno: Amberg 1664 krogov, Kranj 1480 krogov; zračna puška člani: Amberg 2945 krogov, Kranj 2809 krogov; zračna puška mladinci: Amberg 1098 krogov, Kranj 1044 krogov; malokalibrska puška člani posamezno: 1. Robert Seel (Amberg) 564, 4. Alfonz Kern (Kranj) 498, 5. Jani Umnik (Kranj) 494, 6. Vinko Peternel (Kranj) 488; zračna puška člani posamezno: 1. Robert Seel (Amberg) 388, 6. Darinka Smrtnik (Kranj) 366, 9. Jani Umnik (Kranj) 356, 10. Jure Frelih (Kranj) 356; zračna puška mladinci: 1. Tanja Donhauser (Amberg) 376, 3. Andreja Malovrh (Kranj) 360, 5. Bernarda Lokar (Kranj) 349, 6. Matej Malovrh (Kranj) 335.

B. Malovrh

Srečanje kranjskih himalajcev

Priznanje za Toma Česna

Brdo, 25. maja - Na srečanju ekspedicionistov, ki ga je minulo sredo pripravilo na Brdu Planinsko društvo Kranj, je bil gotovo osrednja osebnost plezalec Tomo Česen. Za svoje dosežke je prejel Zlati častni znak Planinske zveze Slovenije, kot izgleda, pa bo kmalu imenovan tudi za častnega prebivalca občine Kranj.

Člani alpinističnega odseka Planinskega društva Kranj so od leta 1963 sodelovali kar na 24 odpravah v tuja gorstva. Pri tem ni pomembno samo njihovo sodelovanje s številnimi udeleženci, ampak tudi znaten prispevek posameznikov k uspehu odprav. Razen s kolektivnimi odpravami pa so se v zgodovino jugoslovanskega in svetovnega alpinizma zadnji dve leti zapisali predvsem s samostojnima vzponoma njihovega člana Toma Česna na himalajska vrhova Jannu in Lotse.

Prav slednji dogodek je bil osnovni razlog za srečanje z alpinističnim junakom Česnom, ki je po ogledu nekdanje Titove rezidence na Brdu minilo ob krajši svečanosti. Med njo je predsednik PD Kranj Fran Ekar izročil Tomu Česnu v z hvalo za njegov najnovejši d sežek spominsko darilo društv ter mu obenem predal Zlati č stni znak PZS za njegove dos danje zasluge v alpinizmu. K je med drugim naglasil pre sednik kranjske občine Vitom Gros, naši ljudje ob takih d sežkih niso ravnodušni, za bodo predlagali na prvi s skupščine imenovanje Tom Česna za častnega občana. N vi predsednik republiškega k miteja za vzgojo in izobraže nje Peter Vencelj pa je obljub da se bo ob temeljnih nalog zavzemal tudi za razvoj špor Česnovi zahvali za sprejem darilo je sledilo sproščen kramljanje v vedrem plani skem vzdušju.

Peter Vencelj: "Šport je sestavni del vsakega kulturnega bivanja!" - Foto: G. Šinik

S. S

Pridobitev za alpiniste

Plezalna stena v Tržiču

Bistrica pri Tržiču, 26. maja - V Tržiču ima alpinizem dolgoletno tradicijo. Tudi mladi rod ji navdušeno sledi, ob čemer se ogreva predvsem za novejše usmeritve v plezanju. Odslej bo imel še več možnosti za uveljavitev, saj so v bistriški osnovni šoli odprli umetno plezalno steno. Športno zabavna prireditev je privabila številne obiskovalce.

Na sobotni prireditvi v Osnovni šoli Heroj Bračič v Bistrici pri Tržiču, med katero so predali namenu novo umetno plezalno steno v telovadnici šole, se je zbralo mlado in staro iz Tržiča in okolice ter sosednjih gorenjskih mest. Svečanost je začela tržiška plezalka Nuša Romihova, ki je predala spominsko darilo Jožetu Rozmanu za pomoč domačih alpinistov pri postavitvi stene. Da se je moč po njej imenitno vzpenjati, je kar takoj dokazalo 15 mladih plezalcev in plezalk, osnovnošolcev iz Tržiča in Kranja, med katerimi je bil najuspešnejši Domačin Jože Gros. Zatem so se v hitrostnem plezanju pomerili mladinski pari; med njimi je končni zmagovalec postal Aljaž Anderle iz Tržiča. Posebno doživetje za male tekmovalce so bile sladk nagrade iz rok znanega plez ca Toma Česna, vsi gostje so bili razen športnih užitk deležni tudi razvedrila ob p skočni glasbi in plesu skup Arabesk in Miš-maš.

Zamisel o umetni steni se že lani porodila med tržiški alpinisti, kot nas je v kratke pogovoru seznanil načeln AO Tržič Janez Primožič, ure ničili pa so jo letošnjo pomla Razen ZTKO Tržič so jim pomoč priskočile nekatere varne in podjetniki, steno pa v dobrih treh dneh postav starejši tržiški alpinisti. Ste bo velika pridobitev za več k 22 članov odseka, med kate mi se zlasti mlajši navdušuje za športno plezanje in tekm vanja na umetnih stenah.

Besedilo in slika: S. S

Zmagovalci tržiške rekreacijske košarkarske lige - Ekipa Gentlemanov (na sliki) je zmagovalec letošnje tržiške občinske rekreacijske lige v košarki, v kateri je sodelovalo 14 moštev. Osem jih je sodelovalo v A ligi, šest pa v B. V vseh moštvih je bilo okrog 150 košarkarjev, tekmovanje pa je odlično izpeljalo Športno društvo Loka pod predsedstvom Boštjana Ahačiča. Ligi sta bili kakovostni, borbeni, vendar v mejah športnega obnašanja. V A ligi je vrstni red naslednji: Gentlemani 14, ŠD Loka 12, Karantanci 12, TVD Partizan Križe 11, Bistro Polžek 10, Mortadela 9, Vibratorji 7 in Šuštarčki 6 (-3). V B ligi pa naslednji: ŠD Sebenje 10, Krasotci 9, BPT 8, Cimper 6, ŠD Brezje 6 in Omega 5 (-1). Šuštarčki gredo v prihodnji sezoni v B, Sebenje pa v A ligo. V A ligi je bil najboljši strelec Škrjanc (Gentlemani) s 76 koši pred Boldinom (Loka) 74 in Sajovcem (Gentlemani) 69, v B ligi pa Bohinc 65 pred Jazbecem 60 (oba Sebenje), ter Marinškom (Krasotci). Trojke sta najbolje metala Jazbec (Sebenje) in Seliškar (Karantanci). -

J. Kikel

Začela se je gorenjska teniška liga

Kranj, 20. maja - Pred desetimi dnevi se je pričelo tekmovanje v dveh gorenjskih teniških ligah. V prvi so ekipe Triglav veterani, Storžič, Jesenice, Tržič, »Klub« Zaka in Tržič veterani. V drugi pa nastopajo Sava, Zarica, Kurja vas, Železar, Škofja Loka ter Radovljica.

Glavni favoriti za prvaka so veterani Triglava, ki so bili že lansko sezono zmagovalci prve lige. Konec maja bo organizirano tudi posamično prvenstvo Gorenjske za rekreativce.

D. H.

Avtomoto šport

Zmagi Pintarja in Tometa

Kranj, 25. maja - Preteklo soboto je bila v Slovenskih Ko cah druga dirka za republiško pionirsko prvenstvo v motokro V kategoriji do 80 ccm z menjalnikom je zmagal Rok Tome, č AMD Tržič, njegov klubski tovariš Aleš Rozman pa je bil med dirkači deseti. V Radencih pa je bila dirka za republiško prv stvo v motokrosu za kategoriji 80 in 125 ccm. V prvi je To Zapret, član AMD Tržič, v zadnjem krogu tretje vožnje pade si zlomil roko, vendar je dirko kljub temu končal na 17. mestu kategoriji do 125 ccm je bil 6. Aleš Kunčič (AMD Tržič), tek valci AMD Kranj Matjaž Perčič, Andrej Ahačič in Roman stenjak pa so dirko končali na 16., 18. in 21. mestu med 30 di či.

Prva **dirka za državno prvenstvo motociklistov** pa je bila v vem Sadu. V kategoriji do 80. ccm je zmagal Janez Pintar iz K nja, član AMD Domžale. Zmaga se mu je nasmihala tudi v k goriji do 125 ccm. Skoraj do konca je vodilm nato pa je pa vendar je dirko nadaljeval in bil četrti. V tej kategoriji je sta tudi član AMD Kranj Albin Štern. Dirke ni končal, ker mu je blokiral motor. V kategoriji superbike je bil Brane Lipnik iz M pri Žirovnici, član AMD Domžale, 11., član AMD Tržič Da Katrašnik pa zaradi okvare dirke ni končal.

M. Jenk

UNI
BREZ ALKOHOLA

V četrtek v Lescah

Sodniki igralci

Lesce, 29. maja - Medobčinska zveza nogometnih sodnikov Gorenjske prireja v četrtek, 31. maja, ob 18. uri na nogometnem igrišču v Lescah zanimivo nogometno tekmo. Igrali bosta moštvi nogometnih sodnikov iz Kranja in Radovljice. Vabljeni.

Ligaška izid

Slovenska rokometna liga, m ški - Rokometaši škofjeloške Šeširja so že v sredo igrali ekipo Jadrana in izgubili z zultatom 20 : 18. Tako so li končali z 22 točkami in na stem mestu, kar je slabše, ko kazalo na začetku spomlad skega dela tekmovanja. Skof loški rokometaši so namreč povedovali celo boj za vrh stvice. V II. zvezno ligo - se pa se je uvrstila ekipa Slov Gradca, ki je s 34 točkami vojila prvo mesto v prvi slove ski ligi.

Slovenska rokometna li ženske - Rokometašice Alpl so gostovale pri ekipi Fuži ja v Ravnah. Po izenačeni povprečni igri so zmagale kometašice Alplesa z rezul tom 23 : 25 (9 : 12).

Kolesarska dirka "Po ulicah Škofje Loke '90"

Med člani zmaga Pagonu, med mladinci Pilarju

Na tretji kolesarski dirki "Po ulicah Škofje Loke" se je zbralo več kot dvesto kolesarjev iz devetnajstih klubov, med njimi tudi po dva iz Avstrije in Italije. Dirka, ki prvič sodi tudi v točkovanje v kriteriju slovenskih mest, je prinesla največ uspeha ekipi kolesarjev kranjske Save.

Škofja Loka, 25. maja - Prizadevni športni delavci iz Škofje Loke so skupaj s kolesarskim klubom Sava iz Kranja in kolesarskim klubom Janez Peternelj iz Škoje Loke, ter s pomočjo škofjeloške ZSMS - liberalne stranke, minuli petek pripravili kriterijsko kolesarsko dirko, ki je štela za točkovanje v kriteriju slovenskih mest. Dirko si je, kljub spreminjajočemu vremenu z občasnimi padavinami, ogledalo veliko Ločanov, pa tudi obiskovalcev od drugod. Proga je bila razgibana, začela pa se je pred Namo in vodila okrog Novega sveta.

Številni gledalci so navdušeno spodbujali najmlajše kolesarje, ki so prvi začeli dirko. Sedem krogov po 700 metrov je prvi prevozil Sašo Berce, član KK Sava Kranj, ki je za progo porabil 8 minut in 20 sekund. Na drugo mesto se je uvrstil Miha Macele iz KK Krka Novo Mesto, na tretje pa Matej Stare iz KK Sava Kranj. Pionirji A so vozili deset krogov, čas zmagovalca, Zorana Klemenčiča iz KK Rog Ljubljana, pa je bil 11 minut in 5 sekund. Drugi je bil Simon Torner iz KK Tropovci, tretji pa Mitja Mohorič iz KK Ptuj.

Franci Pilar, zmagovalec med mladinci

Franc Mohorič - Mihol je pobudnik dirke "Po ulicah Škofje Loke".

Rezultati mlajših, starejših mladincev in članov pa so šteli tudi za kriterij slovenskih mest. Med mlajšimi mladinci je po dvajsetih krogih zmagal Peter Wrolich iz RLM Coca cola (19 točk), drugi je bil Uroš Kosmač iz KK Sava Kranj, tretji pa Boštjan Felc iz KK Sloga Idrija. Vožnjo starejših mladincev je že začel ovirati dež, tako da je bilo kar nekaj padcev. Ob bučnem spodbujanju navijačev je dirko dobil Franci Pilar iz KK Sava Kranj (29 točk). Drugi je bil Boštjan Mervar, tretji pa Gorazd Štangel, oba KK Krka Novo Mesto. **Po tekmi je zmagovalec, Franci Pilar povedal: "Tekma je bila težka, saj so bili krogi zahtevni. Bila pa je atraktivna. Forma se mi izboljšuje in zmage sem zelo vesel. Še posebej vesel sem je tudi zato, ker je moj klub, KK Sava, tudi soorganizator tekme. Sedaj me čaka nastop z reprezentanco na dirki na Češkem, državno prvenstvo, če bo dosti denarja pa tudi svetovno."**

Po zanimivem obračunu med člani, kjer je moralo precej tekmovalcev zaradi padcev tudi odstopiti (tudi Ločana Janez Lampič in Igor Bertoncelj) **je zmagal favorit Aleš Pagon (57 točk) iz KK Sava Kranj,** edini domačin, ki je zdržal do konca dirke, pa je bil Aleš Galof, ki se je uvrstil na šesto mesto.

Zanimive obračune med kolesarji si je ogledalo veliko Ločanov in ljubiteljev kolesarstva.

Na mokri cesti je bilo veliko padcev, med drugimi je nesrečno padel tudi eden loških favoritov, Igor Bertoncelj.

Franc Mohorič - Mihol, pobudnik dirk po ulicah Škofje Loke: "Mislim, da dirka za Škofjo Loko veliko pomeni, saj se ob progi zbere ogromno ljudi. Tudi danes jih je veliko, saj se v Loki redko kaj dogaja. Dirka je fantastična, veliko razumevanja pri organizaciji tekmovanja pa so pokazali škofjeloški zasebniki, ki prispevali lepe nagrade za tekmovalce."

Ob progi je bil tudi novi škofjeloški župan Peter Hawlina: "Razen smučarske prireditve za pokal Loke je to edina prireditev, ki vzbuja veliko zanimanja Ločanov. Če bodo dirko naslednje leto, kot organizatorji obljubljajo, popestrili še s tekmovanjem ženske ekipe, pa bo gotovo še bolj zanimiva. Vse prireditve, ki imajo namen popestriti življenje v Škofji Loki, pa bomo v prihodnje podpirali tudi na občini."

V. Stanovnik
slike: G. Šinik

Tenisači Triglava v II. zvezni ligi

Za začetek dve zmagi

Kranj, 26. maja - Minuli konec tedna se je začela II. zvezna teniška liga, v kateri nastopa tudi ekipa TK Kranj. Kranjski tenisači so že v prvih dveh srečanjih z ekipo Petra Drapšina iz Banjaluke in ekipo Trešnjevke dokazali, da njihovi načrti za osvojitev prvega mesta v ligi temeljijo na dobrem delu in pripravljenosti vse ekipe.

Kranjski tenisači so v soboto odigrali doma prvo tekmo z ekipo TK Petar Drapšin in zmagali z najvišjim možnim rezultatom 9 : 0. Edino Marko Kavčič je imel težko delo z Meridom Zahirovićem, saj je po treh setih zmagal z najmanjšo možno razliko.

Rezultati: Marko Por : Bojan Vujič (6:1, 6:0), Žiga Janškovec : Vanja Škrbić (6:2, 6:0), Damjan Klevišar : Dejan Vojčić (6:3, 6:3), Primož Starc : Bojan Ilisić (6:0, 6:1), Borut Urh : Milan Gerdijan (6:2, 6:3), Marko Kavčič : Merid Zahirović (6:7, 6:4, 7:6). Dvojice: Por,Janškovec : Vujič,Gerdijan (6:1, 6:1), Starc, Mulej : Škrbić, Ilišić (6:1, 6:3), Pivk, Klevišar : Vojič, Zahirović (6:3, 7:6)

Tekma je bila zelo borbena, igralci TK Triglav pa so jo odigrali zelo resno. Kot je po tekmi povedal Mirko Janškovec, tehnični vodja ekipe, tenisači iz Banjaluke niso tako dobra ekipa, kot so pričakovali, čeprav so lani igrali v prvi zvezni ligi. Domači tenisači pa so igrali odgovorno in borbeno, tako da so v klubu zelo zadovoljni z njihovo igro in pristopom do igre.

Začetek tekmovanja v II. zvezni ligi so tako Kranjčani odlično opravili in potrdili napovedi in pričakovanja o možnosti za zmago v ligi in uvrstitev v I. zvezno teniško ligo. To so potrdili tudi v drugi tekmi v Zagrebu z ekipo TK Trešnjevka, ko so v nedeljo, 27. maja, zmagali z rezultatom 8 : 1.

Rezultati: Davor Nogić : Darko Por (0:6, 2:6), Drago Stupar : Žiga Janškovec (2:6, 1:6), Roman Gilg : Damjan Klevišar (0:6, 3:6), Ozren Divič : Primož Starc (3:6, 1:6), Srdjan Škare : Borut Urh (2:6,6:3,3:6), Milan Kovačevič : Boštjan Mulej (5:7, 3:6). Dvojice : Nogić, Divić : Por, Janškovec (2:6, 4:6), Stupar, Kovačević : Mulej, Starc (1:6, 2:6), Glig, Škare : Pivk, Kavčič (6:4, 6:4).

Po do sedaj odigranih srečanjih kaže, da bo najhujši boj za zmagovalca v ligi med tenisači Slovana, Olimpije in Triglava.

Liga se nadaljuje čez 14 dni, ta konec tedna pa članska ekipa Triglava igra nas republiškem prvenstvu v Velenju, kjer sta med kandidati za republiškega prvaka tudi Kranjčana Marko Por in Žiga Janškovec.

Konec tedna je bila tudi prva republiška teniška liga, v kateri so igralci Triglava igrali z Medvodami in Portorožem, obe tekmi pa so izgubili, saj je bila ekipa oslabljena, ker so boljši igralci igrali v II. zvezni ligi.

V. Stanovnik

Občni zbor TVD Partizan Tržič

Razvejana dejavnost

Društvo upravlja tudi s številnimi pomembnimi športno-rekreativnimi objekti. Telovadni dom je bil v tem obdobju rednc vzdrževan. V njem je potekala vsa redna telovadna dejavnost, organiziranih pa je bilo tudi nekaj družabnih prireditev. Letno kopališče upravlja poseben odbor, ki skrbi za ta objekt že 30 let. Kopališče je bilo tudi v preteklih dveh letih lepo vzdrževano, uspešno vodeno in med najlepšimi daleč naokrog. Največji napredek je bil v preteklih dveh letih narejen na drsališču, kjer je bil s pomočjo družbenih sredstev in sredstev Peka urejen pravi mali stadion s spremljajočimi objekti. Objekt Za virjem služi svojemu osnovnemu pomenu pozimi, poleti pa se na njem odvijajo tudi druge kulturne prireditve. Kegljišče pod avtobusno postajo je last Živil, vendar pa so ga kegljači v preteklih letih uspodobili v pravo tekmovalno kegljišče, na katerem se vsakodnevno odvija zelo priljubljena rekreacija.

Sprejeli so tudi spremembo pravil, društva ter imena, tako da se od občnega zbora dalje društvo imenuje **Splošno telesno kulturno društvo Tržič.** Izvolili so tudi nov izvršilni odbor, na čelu katerega bo tudi v prihodnje dosedanji dolgoletni predsednik Janez Kališnik.

J. Kikel

OD TEKME DO TEKME

Končana škofjeloška namiznoteniška liga - S podelitvijo pokalov in priznanj se je v Škofji Loki končala občinska namiznoteniška liga. Presenetljivo, vendar zasluženo je v A skupini zmagala Jelovica pred lanskim prvakom LTH - OL, najboljši igralec pa je bil Jano Rant iz ekipe LTH - OL. V B skupini, kjer je bilo nekaj spodrsljajev, je zmagala ekipa Poljan pred Gorenjskimi slavčki, v ligi članic pa je zmagal Karlovc. Zanimanje za namizni tenis v Škofji Loki narašča, denarja za razvoj te panoge pa je premalo. Vrstni red - A liga: Jelovica I, LTH - OL, Iskra I, Kondor I, Iskra II itd.; B liga: Poljane, Obrtno združenje, Gorenjski slavčki, Kondor III, Partizan I itd.; članice: Karlovc, Partizan I, Partizan II, Jelovica, Občina, Partizan III itd.

Partizan Škofja Loka pa je organiziral članski selekcijski turnir najboljših. Zmagal je najboljši igralec lige Jano Rant (LTH - OL) pred Janezom Starmanom in Petrom Bertoncljem (oba Kondor). J. Starman

Športni dan Peka - Sindikalna organizacija Peka je organizirala tradicionalni športno rekreativni dan Peka. Sodelovalo je 110 moštev iz vseh delov tovarne, tekmovali pa so v tenisu, namiznem tenisu, odbojki, kegljanju in streljanju, moški pa dodatno še v malem nogometu, balinanju in šahu. Med ženskami in moškimi je zmagala Obutev II. J.Kikel

Uspešen nastop slovenske lokostrelske reprezentance v Avstriji - Slovenska lokostrelska reprezentanca se je udeležila 11, mednarodnega FITA turnirja v Avstriji, ki je štel tudi za Alpe Adria Fita Cup 1990. Tekmovali so lokostrelci, nad 100, iz Avstrije, Italije, obeh Nemčij, Madžarske in Jugoslavije. Na 11. Fita turnirju je Vrbančič (Maribor) zasedel (8. mesto, Jemec in Maradin (oba kamnik) pa sta bila 19. in 20. Vsi trije so bili dobri tudi v seštevku Fita Cupa. Jeseničanka Marija Tomazin je bila na turnirju osma, na cupu pa tretja, Irena Rosa iz Ankarana pa je bila za mesto nižje. Pionir Požar iz Postojne je bil v obeh konkurencah prvi, prav tako pa je bil najboljši v obeh tekmovanjih tudi Jeseničan Tomazin pri veteranih. Slovenija je bila v postavi Urbančič, Maradin, Jemec in Tomazin tretja v skupno razvrstitvi.

J. Rabič

Tržiški šolarji za mali in veliki atletski pionirski pokal Slovenije - Odbor za telesno kulturo je skupaj s ŠŠD Polet z Osnovne šole heroja Bračiča vzorno organiziral tekmovanje, na katerem je sodelovalo okrog 200 najboljših atletov s tržiških osnovnih šol oziroma ŠŠD Polet, Storžič in Kokrški odred. V malem pokalu sta bila na 60 metrov najhitrejša Prelog (Polet) in Kramarič (Storžič), na 300 metrov Beno Prelog (Polet) in Linda Perko (Polet), na 600 metrov Andrej Jerman (Polet) in Maja Meglič (Kokrški odred), v daljini Anže Lavsegar in Monika Šepetavc (oba Polet), v višini Blaž Konič in Tina Jerkič (oba Kokrški odred ter Elvira Mehič (Polet) ter v metu žogice Janez Zupan (Kokrški odred) in Polona Peteh (Polet). V velikem atletskem pokalu so zmagali: 60 metrov Anže Rener in Urška Eržen (Kokrški odred), na 300 metrov Marko Meglič (Storžič) in Karmen Brumen (Kokrški odred), na 1000 metrov ponovno Anže Rener in Urška Eržen, v skoku v višino Aljoša Krohne, Biljana Bučič (oba Kokrški odred) ter Aleksandra Draškovič (Storžič), v skoku v daljino Andrej Ješe in Maja Krašovec (oba Kokrški odred), v metu krogle Igor Veršnik (Storžič) in Barbara Draginc (Kokrški odred), ki sta bila najboljša tudi v metu žogice, Storžič pa je imel najhitrejšo štafeto 4 krat 100 metrov.

J. Kikel

Lokostrelstvo

Prvič nad 500 krogov

Tolmin, 25. maja - V Tolminu je bil lokostrelski Arrowhead turnir, ki se ga je udeležilo 32 lokostrelcev iz Slovenije in Furlanije Julijske Krajine. Udeležba je bila skromna, rezultati pa izvrstni. Turnir je bil v prijetnem okolju ob sedanjem hotelu Paradizo, organiziral pa ga je Lokostrelski klub Tolmin. Na turnirju sta prvič dva lokostrelca v instinktivnem slogu v Jugoslaviji presegla magično mejo 500 krogov in dosegla Fita Arrowhead znački. Turnir, ki je bil pod pokroviteljstvom MIP Tolmin prvič organiziran po novih pravilih, je prinesel novost. Prej so bile podeljene Fita značke samo za prosti stil, sedaj pa tudi za instinktivno in compound neomejeno. In prav v Tolminu je bila v teh dveh kategorijah presežena meja 500 krogov in podeljeni sta bili prvi Fita arrowhead znački. Dosegla sta jih Miha Kosec iz Kamnika in Maks Maznik iz Tolmina, ki sta med člani instinktivno dosegala 507 in 500 krogov, tretji pa je bil Branko Ljubič iz Postojne s 447 krogi. Med člani prosto sta zmagala člana tržaškega kluba ASCAT Luka Bosi s 514 in Radivoj Lenardon s 466 krogi, tretji pa je bil Janez Ocepek iz Postojne s 377 krogi. Med članicami instiktivno je zmagala Jelka Povše iz kamnika z 274 krogi, med mladinci instiktivno Boris Rebula iz Postojne s 343 krogi, v compound neomejeno pa je bil najboljši Janez Škofic iz Domžal.

M. Podržaj

Turnir dobili Štajerci

V telovadnici CSUI so člani aktiva invalidov Železarne Jesenice organizirali tradicionalni košarkarski turnir paraplegikov, ki je letos štel tudi za slovensko prvenstvo. Nastopile so ekipe petih regij. Za uvod so organizatorji pripravili kulturni program. Udeležence so s Prešernovo Zdravljico pozdravili člani pevskega zbora Vintgar z Blejske Dobrave in predsednik aktiva invalidov Železarne Franc Nadižar.

Čeprav priklenjeni na invalidski voziček so se udeleženci v pravem športnem duhu borili pod koši. Med njimi so tudi takšni mojstri, kot je Marjan Trdina iz Kranja, ki dosega trojke. Ta igralec je eden najboljših pri nas, pa tudi v mednarodnem merilu.

Tradicionalni turnir v počastitev dneva mladosti na Jesenicah so letos združili s slovenskim prvenstvom paraplegikov v košarki predvsem zaradi pomanjkanja denarja.

Predsednik paraplegikov gorenjske regije Peter Robnik je izročil priznanje aktivu invalidov in konferenci sindikata Železarne Jesenice za 10-kratno pokroviteljstvo nad majskim turnirjem. Letos so pri izvedbi priskočili na pomoč tudi člani občinskega sveta Zveze sindikatov Jesenice. Člani ekipe gorenjske regije pa so tudi izrazili javno zahvalo zasebniku Emilu Rihtaršiču s Hrušice za pomoč pri nabavi trenirk.

Vrstni red: 1. Maribor, 2. Gorenjska, 3. Novo mesto, 4. Celje, 5. Ljubljana.

J. Rabič

ODMEVI

O TERMOPOLU ŠE Z DRUGE PLATI

Spoštovana urednica

Osebno so me močno prizadele izjave, napisane v članku »V Termopolu nezaupnica direktorju?«, ki je bil objavljen v Glasu dne 25. 5. 1990. Zato zahtevam, da v smislu določil ustreznih zakonov o informiranju, na istem mestu, kot ste objavili komentar vašega novinarja D. Ž., objavite naslednji odgovor:

Nepreverjeno pisanje vašega novinarja D. Ž., ki svoj komentar skriva za izjavo predsednika škofjeloškega sindikata Sandija Bartola, mi je prizadejalo veliko osebno škodo. Ker je direktor v podjetniškem sistemu poklic, katerega vestno opravljanje zagotavlja ljudem, ki v tem poklicu delajo, eksistenco (njegovim delodajalcem mora zagotavljati profit), lahko nepreverjene informacije, posredovane v javnost, povzročijo tudi trajno moralno in materialno škodo tako neposredno prizadeti osebi kot tudi krogu njegove družine in znancev.

Dovolite, da skušam posredovati prehitro pišočemu novinarju D. Ž. nekaj pojasnil, ki bi jih za objektivnost informiranja in v izogib škodi, ki jo je s pisanjem povzročil, lahko dobil pri bolj kompetentnih ljudeh, kot je tozadevno preslabo informirani predsednik občinskega sindikata.

— Delavci Termopola so zaradi znižanja osebnega dohodka dne 16. 5. prekinili delo in mi na zboru 18. 5. izrekli nezaupnico.

— O okoliščinah in stanju, v kakršnem mi je bila v podjetju izrečena nezaupnica, lahko preberete iz zapisnika DS in zbora delavcev, če se pred oddajo članka v tisk zapeljete v Sovodenj. Pri tem vam svetujem, da hkrati vsaj tako pozorno, kot ste hitro napisali prvi komentar, pregledate tudi določila ustreznih samoupravnih aktov, zakonov in vsaj bežno proučite pravno prakso, da kolektivu Termopola in, če smem pripomniti, tudi meni, morda pa tudi vam, spoštovani novinar D. Ž., ne boste povzročili škode, kot ste jo s svojo premalo premišljeno objavo dne 25. 5. 1990.

— Prave razloge za celotno dogajanje boste morda dobili, če se skušate informirati pri ljudeh, ki so izdelali scenarij dogodkov v času od 16. do 18. maja in če se obenem informirate tudi o dogajanjih in zaostritvi odnosov na relaciji direktor - vodja proizvodnje.

— Osebni dogodki so bili v aprili za 9 % nižji kot prejšnji mesec, saj nam zakon o zamrznitvi osebnih dohodkov trenutno ne dovoljuje izvesti višjega izplačila.

— Podjetje je v prvih treh mesecih s 134 zaposlenimi (izračunano po urah - glej bilanco AOP 963) ustvarilo 1.363.000 din dobička, ki ga neposredno izkazuje v bilanci, pomemben del dobička pa lahko najdete še v podcenjenih zalogah proizvodov in polproizvodov, ki so v celoti kurantne, saj so vsi artikli narejeni na osnovi posebnih naročil znanih kupcev. Na navedenih podatkih bi delovna organizacija Termopol, brez bilančnih težav in očitkov, da preko osebnih dohodkov neupravičeno izničuje družbeni kapital, lahko namenila za osebne dohodke dodatnih 650.000 din (potrebna sredstva za izplačilo mesečnega BOD so cca. 800.000 din), če bi delavci (DS) oz. podjetje v tem trenutku takšno odločitev pri razporeditvi dobička po trimesečnem obračunu lahko operativno izpeljali.

K zgoraj navedenim rezultatom poslovanja velja zaradi objektivnejše slike poslovanja podjetja pripomniti, da je iz podatkov, ki jih o periodičnih računih objavlja SDK razvidno, da je poslovni rezultat trimesečnega poslovanja Termopola v letošnjem letu bistveno boljši od rezultatov večine podjetij v občini (vzemite za primerjavo npr. kazalec akumulacija na delavca). Pri tem je, ob realnem upoštevanju enormnega porasta prispevnih stopenj v zadnjih letih, trimesečni poslovni rezultat verjetno realno najboljši v dosedanji zgodovini poslovanja Termopola. Podjetje, ki si zagotavlja delo izključno z naročniško, proizvodnjo za znanega kupca, je v letošnjem letu zaradi pametne komercialne politike, ki je bila vodena do 18. 5. 90, in kljub splošni tržni recesiji zasuto z naročili tako, da se srečuje z ogromnimi notranjimi problemi povezanimi s pravočasno izdelavo naročenih artiklov in obvladovanjem notranjih stroškov dela. Podjetje je za zagotavljanje tekočega poslovanja prisiljeno iskati zunanja likvidnostna sredstva, vendar do danes likvidnostni položaj še nikoli ni kritično posegel v kakršnokoli izplačilo. Poslovni partnerji podjetju zaupajo, saj smo do sedaj vse vrste dogovorjenih finančnih obveznosti do vsakega poslovnega partnerja redno izpolnili.

— Iz Termopola se do danes v nobeno zasebno podjetje ni prelil niti dinarja družbenega premoženja. Glede na dejstvo, da Termopol še ni soustanovil nobenega mešanega podjetja, tudi deleža akumuliranega družbenega kapitala nujno potrebnega za soustanovitveni delež, ni nikamor vložil ali celo odtujil. Najbolj izničena in Termopolu odtujena družbena sredstva so zaenkrat tista, ki jih po zakonu združujemo in plasiramo nerazvitim in odvajamo kot prispevke za vse neproduktivne dejavnosti državne in družbene nadgradnje.

— Termopol ima zaradi zagnanega dela posameznikov realno ponudbo za ustanovitev mešanega podjetja v sodelovanju s tujim partnerjem. Osnutek pogodbe, ki je bil pripravljen na naši strani, je bil obravnavan po postopku, kot je za takšno vrsto dokumenta določeno v naših aktih, za delo pri usklajevanju pa je bila s strani delavskega sveta imenovana tudi posebna komisija. Informiranje vseh delavcev Termopola, ki so za izvedbo usklajevanja izhodišč ustanovitvene pogodbe pristojni, je zagotovljeno, poglobljenost njihovega osebnega sodelovanja pa je stvar njihovega odnosa do resnosti pri opravljanju naloge, ki jim je bila s sklepom DS o imenovanju v komisijo zaupana. Pri tem želim poudariti, da pri postopku usklajevanja vsebine pogodbe, (ta mora biti, skladno z določili naših samoupravnih aktov in zakona v obliki predloga preko javne razprave posredovana v sprejem ustreznemu organu upravljanja) ni nobene potrebe (s strani tujega partnerja pa tudi ni nobenega interesa), da se pri vmesnem usklajevanju povsem poslovnih in strokovnih vsebin pogodbe v delo, poleg tistih, ki jih je pooblaščeni organ Termopola imenoval, stalno vmešava tudi zadnji nezaupljivi, javnega komentiranja željnih samoupravljalcev. Za poslovni svet je ena najpomembnejših vrednot poslovnega sodelovanja zaupanje. Dejstvo je, da nobeno sklepanje poslovnega sodelovanja ni čenčarija, o kateri bi se govorilo za vsakim vogalom, ampak je kot strokovna podlaga za uspešnejše doseganje ciljev podjetja lahko tudi poslovna tajna.

Na koncu tega sestavka bi kot človek, ki že več let opravljam direktorske posle, želel opozoriti na skrajno žaljiv odnos in omalovaževanje vloge direktorja, ki smo ga lahko zasledili iz propagandnih sporočil, ki so jih uporabili sindikalni delavci (SSS) pri nabiranju članstva ob ustanavljanju novih sindikatov. Ta način in lahkota ocene poslovanja podjetja ter sklepanje o odtujevanju družbenega premoženja, ki jo lahko neposredno za tisk podaja kar predsednik občinskega sindikata, me navajata k razmišljanju, da na tem mestu predlagam svojim stanovskim (direktorskim) kolegom, da si zamislijo: Kateri sindikat nas bo ščitil pred sindikatom, ki brez argumentov javno omalovažuje naše delo in je aktiven le pri postavljanju zahtev po višjih plačah, takrat ko pride do zaostritve odnosov v podjetju, ki rezultira iz zahtev trga po znižanju cen, po dvigu storilnosti, po zmanjšanju škarta in po obračunu s pravimi generatorji slabših rezultatov poslovanja ter po izplačilu res samo zasluženega osebnega dohodka (ne visokega izplačila osebnih dohodkov na račun trajnega izničenja družbenega kapitala), pa ne zna ločiti zrnja od plevela.

Ker se po prvi informaciji običajno trajno usmerijo vetrovi (mnenja javnosti), bi želel, da si vsaj njegovo divjanje, ki je bilo potencirano z nepopolno informacijo v Glasu, čimprej korigira na potrebno moč in v koristno smer. Na tej osnovi bi želel, da moje delo v Termopolu, ki je zasnovano na doslej nepopularni politiki, ki pravi, naj razdelimo samo toliko kot realno ustvarimo, javno ocenijo občinski varuhi družbenega kapitala (občinski upravni organi) in moji stanovski kolegi.

S spoštovanjem

Škofja Loka, 25. maja 1990

Ivo Berčič

Alpetour
podjetje za obnavljanje avtoplaščev p.o.
64220 Škofja Loka
Kidričeva 8

Alpetour - podjetje za obnavljanje avtoplaščev, p.o., Škofja Loka, Kidričeva 8, razpisuje po sklepu delavskega sveta z dne 17. 5. 1990 in v skladu s statutom prosta dela in naloge

DIREKTORJA PODJETJA za dobo štirih let.

Pogoji:
— visoka strokovna izobrazba tehniške ali ekonomske smeri
— najmanj 5 let delovnih izkušenj pri vodenju podjetja
— potrebne organizacijske in vodstvene sposobnosti
— aktivno znanje tujega jezika.

Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati posredujejo na naslov:
Alpetour, Podjetje za obnavljanje avtoplaščev, p.o., Škofja Loka, Kidričeva 8, s pripisom »ZA RAZPISNO KOMISJO« v 8 dneh od dneva objave.
Kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po sprejetju sklepa o izbiri.

INŠTITUT ZORAN RANT, p. o.
64220 ŠKOFJA LOKA — JUGOSLAVIJA

Razpisna komisija Inštituta Zoran Rant p.o. Škofja Loka razpisuje prosta dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA
(ni reelekcija)

Imenovan je lahko kandidat, ki izpolnjuje poleg zahtev, predpisanih v 511. členu Zakona o združenem delu in Družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v občini Škofja Loka, še naslednje pogoje:
— da ima najmanj visoko strokovno izobrazbo ekonomske ali tehniške smeri,
— da je vsaj 5 let uspešno opravljal odgovorna dela in naloge,
— da ob prijavi predloži program dela za sledeče mandatno obdobje,
— aktivno znanje enega svetovnega jezika.

Kandidat bo imenovan za 4 leta.
Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v zaprti ovojnici najkasneje v 15 dneh po objavi na naslov: Inštitut Zoran Rant p.o., 64220 Škofja Loka, Kidričeva 66 a - za razpisno komisijo.
Sklep o izbiri kandidata bomo izrekli v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.
O izbiri bomo kandidate obvestili v osmih dneh po sprejemu sklepa o izbiri.
Smo manjše fleksibilno podjetje z velikimi izkušnjami pri raziskavah, razvoju in proizvodnji hladilnih naprav, klimatskih naprav, sušilnih naprav in kriogenih naprav. Želimo se moderno organizirati in se čimprej prilagoditi tržnim pogojem gospodarjenja.

PRODAJA NA 6-MESEČNI KREDIT
UGODNE CENE - KAKOVOSTNA PONUDBA

GOLD STAR VIDEOREKORDER GHV 1296 P - **6.600,00 din**
— 4 snemanja (enoletno programiranje timerja)
— QTR (timer za hitro snemanje)
— 32 programov za TV kanale
— 83 kanalov s kanali za kabelsko TV
— stoječa slika (pauza) in nadaljevanje gledanja filma sliko za sliko
— SOFT TOUCH tipke
— avtomatsko previjanje ob koncu kasete
— daljinsko upravljanje

IMPEKS
Import Export, d.o.o., Tržič
Koroška 26, 64290 Tržič
tel.: 064 50 348
fax.: 064 52-079
Mini Market
Trg svobode 18, 64290 Tržič
tel.: 064 52-378

GOLD STAR VIDEO PLAYER VCP 4300 P - **5.000,00 din**
— hitro iskanje s sliko
— stoječa slika
— avtomatsko previjanje ob koncu kaset
— možnost priključka na 220 V ali na 12 V
— SOFT TOUCH tipke
— daljinsko upravljanje

NORDMENDE HI FI: dvojni kasetofon 1.890,00 din
enojni kasetofon 1.590,00 in
WALKMANI MEMOREX od 299,00 din do 1.300,00 din
BATERIJSKI VLOŽKI ZA POLNJENJE, BATERIJSKI POLNILCI

POSEBNA PONUDBA
GORSKA KOLESA PULSAIR 18 PR. - 7.610,00 din
MESTNA KOLESA BOTTECHIA 18 PR. - 7.000,00 din

Goldstar Loewe HI FI NORDMENDE MEMOREX Bottecchia CASIO
OBIŠČITE NAS!

GORENJSKI TISK p.o., Kranj

Vse kandidate, zainteresirane za nadaljevanje šolanja na IV. in V. stopnji izobraževanja grafične smeri, obveščamo naj do 31. 5. 1990 v kadrovsko službo vložijo prošnje za odobritev šolanja s strani podjetja.

Namere bomo posredovali SŠTP v Ljubljani, ker je od števila prijavljenih odvisno ali bo v šolskem letu 1990/91 organizirano šolanje ob delu.

Razpisni rok velja tudi za vse zainteresirane kandidate za študij na VI. in VII. stopnji izobraževanja grafične, ostalih naravoslovno tehničnih in ekonomske smeri.

Kranj Mlekarna NA darovi gorenjskih planin

TEKSTILINDUS KRANJ

Gorenjesavska 12
64001 Kranj

Tekstilindus Kranj, p.o., Gorenjesavska 12 - Kranj objavlja pisno zbiranje ponudb za prodajo rabljenih osnovnih sredstev

— **OSEBNI AVTO Z 750 SE**, letnik 1981, orientacijska cena 12.000,00 din
— **KOMBI IMV 1600 BR**, letnik 1983, orientacijska cena 15.000,00 din
— **TOVORNO VOZILO FAP 1314 S**, letnik 1978, orientacijska cena 80.000,00 din.

Ogled je možen v petek, 1. 6. 1990, od 8. do 12. ure na pokritem parkirišču na Gorenjesavski 12.
Dodatne informacije po telefonu št. 22-481, int. 335 in na dan ogleda pri tov. Kozjeku!
Pisne ponudbe lahko pošljejo pravne in fizične osebe do vključno 7. 6. 1990 v zapečateni ovojnici. O najugodnejšem ponudniku bodo udeleženci obveščeni do 12. 6. 1990.
Davčne obveznosti plača kupec, blago pa je potrebno plačati in prevzeti v 5 dneh po prejemu obvestila o izboru najugodnejšega ponudnika.

ALPETOUR RIC
Računalniško informacijski center p.o.
Titov trg 4, 64220 Škofja Loka

Alpetour - Računalniško informacijski center Škofja Loka razpisuje na podlagi sklepa zbora delavcev dela oz. naloge

DIREKTORJA

Poleg splošnih zakonskih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:
— da imajo VII. ali VI. stopnjo strokovne izobrazbe organizacijske, tehniške ali ekonomske smeri,
— da imajo 5 let delovnih izkušenj na področju obdelave podatkov in vodenja,
— da imajo potrebne organizacijske in vodstvene sposobnosti,
— da nimajo zadržkov po 59. členu Zakona o podjetjih.

Za opravljanje razpisanih del bo kandidat imenovan za 4 leta z možnostjo ponovnega kandidiranja.
Pisne ponudbe o dosedanjih delovnih izkušnjah in dokazilih o izpolnjevanju drugih pogojev naj kandidati dostavijo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: ALPETOUR - RIC ŠKOFJA LOKA, Titov trg 4 b, z oznako »za razpisno komisijo«.
Zbor delavcev bo o izbiri direktorja odločil v 30 dneh po preteku razpisnega roka. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.

TEMA TEDNA

INVENTURA

Potem so šli pa vsi na morje...

Tako nekako se vidi današnje zatišje na slovenski politični sceni, seveda po prvih demokratičnih, neposrednih in pravih volitvah. Prej so strankarski veljaki delali tak hrup, da so te bolela ušesa, danes pa vlada tako oglušujoča tišina, da nam je že rahlo neugodno.

Po svetu politikov nima nihče tako zelo rad, da bi jih pogrešal. Pri nas pa že od pamtiveka budno spremljamo sleherni korak oblastnikov, da ja ne bi česa zamudili. Kaj češ: štirideset in toliko let avatgardne oblasti je pač tako izurilo ta narod, da napne ušesa ob vsakem migljaju in bistro presodi, kaj se nam PA SPET ZDAJ piše. Povsem razumljivo, kajti ob sleherni novotariji je zanesljivo kdo nastradal. Ljudstvo je v teh rečeh dovolj izkušeno, razumno in previdno, zato ga nihče več ne more vleči za nos. Saj so zadnje volitve ne nazadnje tudi potrdile besede nekdanjega ameriškega predsednika Loncolna, namreč: lahko farbaš vse ljudi nekaj časa, lahko farbaš nekaj ljudi ves čas, ne moreš pa farbati vseh ljudi ves čas.

Zdaj, ko nova oblast dela baje INVENTURO in se spoprijema z zapuščino, ki je - jasno! - beda od vseh bed, smo volilci kar malce užaloščeni in osamljeni, saj se zdi, da nas živ krst več ne povoha. Pred volitvami so vsi dirkali gor in dol po Sloveniji, tako da so komaj jemali ovinke, zdaj pa tak mir in tihota. Nihče, z izjemo predsednika vlade, ki je ljudskim nezgodam in tegobam velikodušno odprl telefon, ne nastopa v javnosti, ne pove, kaj misli, ne obznani, kaj se nam obeta. Kot da so se novi ministri »zabunkali« v svoje resorje, kjer omedlevajo nad poraznimi inventurnimi rezultati in z grozo ugotavljajo, KAM SO SPLOH PADLI. Primer: gospodarski minister je že javno izjavil, da se mu še sanjalo ni, kako da je gospodarstvo v resnici na psu in da se že počuti kot generalni direktor zavoženega nacionalnega gospodarstva.

Njemu in še nekaterim ministrom je razmeroma lahko. Lahko zato, ker nikoli ne bodo imeli moralnega mačka, saj so opravili inventurni popis čisti kot solza. Nikoli namreč niso NEPOSREDNO sodelovali in kreirali odločitev v resorjih, ki so jih zdaj prevzeli.

Težje bo drugim ministrom in ministricam, ki so deset in več let delali natančno na področjih, ki jim načeljujejo. In imeli vpliv, čeprav samo minimalen. Kdo da so, vas zanima? Eh, to so tisti, ki so se takoj po izvolitvi skupaj z drugimi predstavili s programi. Od ostalih, ki so res čisti novinci, se razlikujejo po tem, da so nagovor začeli nekako takole: »Nikakor ni bilo v preteklosti VSE narobe...«

Če hočeš zlesti v njihovo kožo, bi bila asociacija nekako naslednja. Recimo, da vi na svobodnih, demokratičnih in neposrednih volitvah izvolite MOJO listo, na kateri mojega imena sicer sploh ni, stranka pa me naknadno le prerine do kakšnega občinskega stolčka. Če mi je firma totalna neznanka, bomo inventurne zadeve nemudoma odkljukali. In potem ob božji pomoči morda prosperirali... Če pa smo že prej drugovali in po možnosti malce hondlali in družno poležavali v udobnem perju dogovorne ekonomije, pri inventuri ne bo šlo brez sentimentalnih zadreg: to ja, to ne, to ven, tega noter...

Kot vidite, oblastna inventura ni kakšna »leva« zadeva kot v vaši firmi, ko v petih minutah prekljukate vse tiste mize in stole pa - zdraaavo! Inventura oblasti traja in traaaaja. Bodimo potrpežljivi, saj je potrpljenje božja mast. Tja do jeseni se bo iz inventure že kaj izcimilo. Sicer pa se tako ali tako ve: začenjamo od začetka, tako da bomo čez pet let tam, kjer smo zdaj ali tam, kjer ni muh...

D. Sedej

PRIJAZEN gorenjski NASMEH

SLOVENIJA, PRIJAZNA DEŽELA NA SONČNI STRANI ALP? NE VEDNO

IRENA DRAKSLAR

Kako srečne so lahko mame, katerih otroci že od malega vedo, kaj bodo v življenju, razmišljam včasih. Odločijo se, tisto postanejo in pika. Tako je bilo z Ireno. Ko je bila še čisto majhna punčka, je vsakomur, kdor je le želel vedeti, povedala, da bo, ko bo velika, prodajalka. In danes je že enajst let prodajalka, skoraj ves čas v Elitini "Lastovki" na Koroški cesti v Kranju, trgovinici med Petričevim Jeans klubom in Kokrino Mojco, tam, kjer imajo v Kranju drugo največjo izbiro nogavic in kjer bomo zagotovo za svojega otroka našli kaj po posebno ugodni ceni. Srečna je v svojem poklicu in kdor ima svoj poklic rad, ga tudi dobro opravlja. Gotovo vas je že stregla, vedno takoj pripravljena pokazati vse, kar ima na policah, pri nogavicah ali na drugi strani, pri otroški trikotaži. Kaj potem, če še pol ure za vami zlaga pižamice, majice, oblekce. Zadovoljna je, da vam je ustregla, čeprav niste ničesar kupili. Boste pač prišli drugič, ko bo tu tako blago, kot ga želite, in če le more, ga napove, kajti njena poslovodkinja bo zagotovo poskrbela, da bo želeno blago, ki ga stranka ni našla danes, vsaj čez nekaj dni v trgovini. Najbolj pa je vesela, kadar se napove kakšno cenejše blago, po katerem stranke vse bolj povprašujejo.

"Veliko težje je danes prodajati," razmišlja Irena, "kajti draginja in nizki osebni dohodki so naredili svoje. Vsak trikrat obrne dinar, preden ga zakupi. Trudimo se, da imamo vedno kakšno posebno ponudbo in čim več cenejšega blaga. Tele majice iz čistega bombaža po 59 din so resnično ugodne. Danes je cena skorajda najbolj pomembna. Zelo ugodno in kvalitetno otroško trikotažo dobimo od Medžimurske trikotaže Čakovec, mamice jo dobro poznajo. Naš prvi prodajni artikel pa so nogavice. Polzela je že nekoliko pocenila svoje izdelke, junija pa upamo še na nove pocenitve. Morali bi poceniti, saj take cene res nikamor ne vodijo."

D. Dolenc

ČVEK

Brigitte Bardot je odklonila

Brigitte Bardot, nekdanjo francosko filmsko igralko in seks - simbol so organizatorji festivala v Cannesu prosili, naj svečano odpre letošnji festival. Prezirljivo jim je odgovorila: »Že sedemnajst let sploh nisem snemala filmov in ne vidim nobenega razloga, da sem sploh navzoča na kakšnem filmskem festivalu.«

Film je ponaredek

Video posnetek o poslednjih trenutkih življenja Elene in njenega moža Ceausescua, ki so ga prikazali na vseh televizijskih postajah, je ponaredek - tako trdi patolog, sicer zaposlen v kriminalističnem laboratoriju francoske policije in eden najbolj uglednih strokovnjakov v svoji stroki.

Pravi, da je zelo pazljivo gledal posnetek in ugotovil, da sta bila zakonca mrtva že veliko prej. Ko se je na posnetku videlo, da zdravnik pregleduje ustreljena, sta bila že v takem stanju, da ugledni patolog pravi, da sta bila ustreljena najmanj štiri ure prej.

Zadavil papagaja

Na letališču v Braziliji se je zgodil dokaj neobičajni incident. Iraški diplomat se je silno razjezil, ker cariniki niso spoštovali njegove diplomatske imunitete in ga niso pustili skozi carino. Vzrok: v roki je imel kletko z dvema papagajema, sicer zelo redke in zelo cenjene vrste. Ker so bili cariniki nepopustljivi, se je »častno« izvlekel tako, da je lastnoročno in pred očmi stroge carine hladnokrvno zadavil obe nesrečni ptici.

Noriega govori, da ne ponori

Bivši predsednik Paname Noriega je v ameriškem zaporu, v samici in pričakuje sojenje pod obtožbo, da je bil vpleten v trgovino z drogo.

Ameriške oblasti so nepopustljive: z njim se ne sme pogovarjati nihče in tudi, ko se sprehaja, ga nihče ne spremlja. Mislijo, da ga bodo na ta način zlomili. Vendar je Noriegova samoobramba taka, da nenehno sam s seboj govori, da se mu ne bi zmešalo. Sicer pa so mu upoštevali eno samo željo: nosijo mu vegetarijansko hrano, kajti Noriega je strastni vegetarijanec.

Z dežja pod kap

Kdor se v teh dneh v zgodnjih jutranjih urah vozi po cesti od Kranjske gore proti Kranju in Ljubljani, naj se na pot poda vsaj pol ure prej.

V Lescah, nedaleč od odseka proti Bledu popravljajo most in gradbišče je semaforizirano. Zjutraj se pred semaforjem nabere dolga kolona, saj se na cesto priključuje tudi promet z blejske in bohinjske smeri.

Iznajdljivi vozniki pravočasno zavijejo proti Lescam, da bi se izognili zamašku. A glej ga zlomka: pred železniškim prehodom so spuščene zapornice, vlakci se sprehajajo sem in tja... Z dežja pod kap!

In nauk: na gorenjskih cestah nimaš nič »profitirati«. Kamorkoli se že obrneš, povsod neumorna dela, zapornice in zastoji...

Kranjskogorska razglednica - Da v Kranjski gori ni vedno prav vse narobe, zanič in zanemarjeno, kaže tudi tale lepa tabla, kažipot, ki jo je postavilo hotelsko podjetje Gorenjka pred hotelom Bor, ob cesti v Jasno. S cvetočimi rožami opozarjajo in vabijo na obisk hotela Erike. - Foto: D. Sedej

Male gorenjske vasi

Zapuže

Piše: D. Dolenc

Krivice, ki jih nikoli ne bo moč popraviti

Pri Zapužah res ne morem mimo Alojza Kristana, nekdanjega lastnika Sukna Zapuže. Njegovo ime je bilo tako tesno povezano s partizanstvom okrog Begunj, z ilegalnim delom. Vedno mi gre na smeh, kadar se spomnim pripovedi partizana Planinca, kako je vodil Kristanovega konja v štab na Primorsko. Kristan je namreč imel konja posebne sorte, belega z velikimi rjavimi lisami, neke angleške pasme, in ko so ga poprosili, da bi ga dal za partizanski štab, je bil takoj pripravljen. Tako čudnega konja je moral Planinc peš vlačiti čez Jelovico in škofjeloške hribe na Primorsko. Med potjo so ga spraševali, kje je vendar dobil tako čudnega konja. Ko mu je bilo že vsega zadosti, jim je tvezil, da so ga Angleži s padalom dol vrgli, pa v vato so ga zavili, da se ni polomil... Debelo so gledali, a verjeli, kajti pri Angležih in avionih je bilo tedaj vse mogoče. On pa se je smejal in smejali so se potem v štabu...

Toda, morda je to edina vesela zgodbica, povezana s Kristanom. Vse ostalo je resno, preresno, na koncu celo tragično.

Sreča je bila, da v Begunjah in njegovi okolici ni bilo izdajalcev, da so v sami graščini med Nemci bili ljudje v pravem pomenu besede. Kaj vse je šlo iz Kristanove hiše za partizane! Bale in bale blaga in vsega drugega. Minka Peraičeva iz Tržiča mi je pripovedovala, da se je, ko je ušla od dela na graščinskem vrtu, zatekla najprej h Kristanovim. V hudo zagato ga je spravila, a tudi njej je pomagal zateči se v pravo smer. Verjetno nikoli ne bo povedano vse, kar so Kristanovi naredili za narodnoosvobodilnim bojem. Zato ni bilo nič čudnega, da so po koncu vojne, ko so mu nacionalizirali tovarnico, onemele vse Begunje. Toda še hujše je prišlo: sina Alojza Kristana so obdolžili, da je angleški vohun. Pa ni storil nič drugega, kot silno se je navduševal za avione. Odvzem tovarne in krivična sinova smrt sta tega dobrega in poštenega moža dotolkla. Drugi Kristanov sin Janezu pa je znani kemijski strokovnjak na Inštitutu Jožefa Štefana v Ljubljani.

Danes imajo Zapuže daleč po svetu znano tovarno Sukno - nastala je iz nekdanje Kristanove in Boletove suknarne v Zapužah, pridali pa so ji tudi stroje Kolmanove suknarne iz Begunj - kjer delajo najboljše volneno blago, z njimi zalagajo domače in tuje konfekcijske hiše. Kar nekaj najvišjih priznanj s sejmov mode doma in po svetu so že prejeli. Zelo pa so znani tudi po svojih odličnih mehkih, lahkih volnenih odejah.

Begunjskega župnika se manjka

Zapuže so danes dokaj urejena vas. Praktično imajo vse, vsaka hiša ima telefon, skozi vas je položen asfalt, vodo imajo dobro, le malo preveč apna vsebuje, pravijo, gasilsko društvo je tu naredilo bazen stari graben, po katerem je nekoč tekla voda na Valantov oziroma danes Resmanov mlin, je zasut. Pred leti so v Suknu rabili več vode za proizvodnjo, pa so jo usmerili tja, potem pa se je še v Begunjščici moralo nekaj premakniti in vode je bilo v strugi vedno manj. Pred kakšnimi petnajstimi leti je voda tu še tekla, še gnala mlin, zasuli so jo pa pred kakšnimi šestimi, sedmimi leti, se spominja Erženov Stanko.

Edina večja želja vaščanov je asfaltirana pot, ki bi povezovala Zapuže z Dvorsko vasjo. Vsega 150 metrov bi je bilo treba urediti, a kar ni prave volje v vasi. Če bi imeli organizatorja, kot je begujski župnik, bi bilo hitro narejeno, pravi Stanko. Gostilna je v vasi, toda je na koncu vasi in kar noče biti pravo središče vasi. Včasih so imeli v vasi gostilno sredi vasi, pri Stroju, kjer je bila tudi lesna trgovina, a so hišo partizani 1944. zminirali in požgali, ker so tu hoteli narediti belogardistično postojanko. Tik ob cesti je stala, kjer je zdaj samopostrežna trgovina; ta cesta je nekoč povezovala Dunaj in Trst. Tu skozi je šla na Podvin.

DAHNILI SO DA:

V Škofji Loki: Jerneja Kavčič in Viktor Čadež iz Žirov; Dominika Oblak in Janez Jereb iz Lučin; Ivanka Kukec in Milan Tomažič iz Škofje Loke; Ema Kavčič in Roman Golob iz Železnikov; Marija Krajnik in Ivan Jugovic z Godešiča; Suzana Zemljič in Anton Jereb iz Žirov; Vera Malek in Jože Malovrh iz Škofje Loke; Mojca Ješelnik in Tone Kostelec iz Stare cerkve; Jožica Rupar in Nikolaj Markelj s Hlavčih njiv.
Čestitamo!

Vremenski pregovori za maj

Če je majnika lepo,
je dobro za kruh in seno.

Če se Urbanu sonca zahoče,
bo tudi poletje suho in vroče.

Meseca maja dosti dežja,
v jeseni bo dosti vsega blaga...

Kranj Mlekarna darovi gorenjskih planin

STANOVANJSKI SKLAD DELAVCEV
V SAMOSTOJNEM OSEBNEM DELU
V OBČINI KRANJ
TRG REVOLUCIJE 3, KRANJ

RAZPIS

ZA PRIDOBITEV PRAVICE DO POSOJILA ZA NAKUP, GRADITEV TER PRENOVO STANOVANJA

I. SPLOŠNI POGOJI

1. člen

1. Razpisna vrednost posojil predstavlja načrtovana razpoložljiva sredstva, ki so se, oziroma se bodo natekla po zaključnem računu STANOVANJSKEGA SKLADA v letu 1990 do konca meseca avgusta 1990.

in sicer za:

— dodelitev posojil za novogradnjo
— dodelitev posojil za adaptacijo, rekonstrukcije in revitalizacijo
— dodelitev posojil za nakup etažnega stanovanja

Dodelitev 1.500.000. din razpoložljivih sredstev se izvede ob izdelavi predloga prednostnih list.

2. Družbena najemna stanovanja se ne razpišejo, do realizacije nakupa dveh manjših ali enega večjega, po potrjeni prednostni listi iz razpisa v aprilu 1989 leta.

2. člen

Razpisa za posojilo se lahko udeležijo naslednji delavci v samostojnem osebnem delu občine Kranj (v nadaljnjem besedilu delavci):

1. obrtnik, pri katerem SO zaposleni tekoče združuje sredstva po določeni stopnji za leto 1990 IN DA IMAJO PORAVNANE OBVEZNOSTI za leto 1989,

2. so sami ali njihovi zakonci lastniki ali solastniki objekta, za katerega se potrebuje posojilo,

3. niso sami ali njihovi družinski člani lastniki primernega stanovanja, stanovanjske hiše ali počitniške hiše, ki presega 50 kvadratnih metrov uporabne tlorisne površine,

4. da bo stanovanje oziroma stanovanjsko hišo, za katerega potrebuje posojilo, uporabljal za stalno bivanje,

5. uporabijo kupnino prodane lastne stanovanjske enote za nakup ali graditev stanovanjske enote, za katero potrebuje posojilo,

6. da pri nakupu stanovanjskih enot zagotovi lastna sredstva v obsegu predvidenih s tem pravilnikom.

3. člen

Delavci iz 1. člena lahko uporabljajo posojilo za graditev, nakup, adaptacije, rekonstrukcije in prenovo stanovanj in stanovanjskih hiš na območju občine Kranj. Posojilo lahko uporabljajo tudi izven teh območij, pod pogojem, da se dnevno vozijo oziroma, da se bodo vozili na delo iz kraja, kjer gradijo, kupujejo, adaptirajo, rekonstruirajo ali prenavljajo stanovanjsko enoto.

4. člen

Delavci morajo poleg splošnih izpolnjevati tudi naslednje posebne pogoje za pridobitev pravice do posojila iz sredstev sklada:

1. pri gradnji veljavno gradbeno dovoljenje, ki ni starejše od 10 let,

2. pri adaptacijah ali rekonstrukcijah in prenovah gradbeno dovoljenje ali priglasitev del potrdilo, da le-to ni potrebno (samo za objekte starejše od 10 let),

3. pri nakupu stanovanja ali stanovanjske hiše sklenjeno kupno oziroma soinvestitorsko pogodbo.

4. pri nakupu montažne hiše pogodbo o nakupu montažne hiše (skladno z gradbenim dovoljenjem),

5. pri gradnji stanovanjske hiše mora biti dokončana prva plošča (ne upošteva se nabavljeni material, razen pri gradnji montažne hiše),

6. pri adaptacijah, rekonstrukcijah in prenovah se upošteva vsa dela, s katerimi se poveča stanovanjska površina oziroma število stanovanjskih prostorov, kakor tudi dela, s katerimi se izboljšajo stanovanjske razmere z ureditvijo ali posodobitvijo sanitarne ali ogrevalne opreme in dela, s katerimi se izboljša zvočna, toplotna ali hidro izolacija stanovanj in stanovanjskih hiš ter obnova ali zamenjava gradbenih konstrukcij.

Če je delavec sam ali njegov družinski član že lastnik stanovanja ali stanovanjske hiše dobi posojilo le za razliko v KVADRATNIH METRIH standardne stanovanjske površine.

5. člen

Delavci, ki imajo družbeno stanovanje, lahko dobijo posojilo iz sredstev sklada, če se zavežejo, da bodo po vselitvi v nov ali prenovljen objekt izpraznili družbeno stanovanje.

6. člen

Pri dodeljevanju posojil delavcem za nakup stanovanja, adaptacijo, rekonstrukcijo in prenovo se upošteva največ 90 kvadratnih metrov stanovanjske površine.

Delavcu pripada posojilo za standardno površino do 70 kvadratnih metrov, ne glede na to, da trenutno šteje družina manj kot štiri člane ali je delavec sam.

7. člen

Maksimalna vsota vseh posojil, ki jih dobi delavec pri nakupu etažnega stanovanja ali gradnji montažne hiše je 80 %, pri zadružni gradnji je 75 %, pri ostalih vrstah gradnje pa 60 % in pri adaptacijah, rekonstrukcijah in prenovah 50 % od predračunske vrednosti oziroma končne cene po kupoprodajni pogodbi, upoštevaje standardno stanovanjsko površino. Posojila iz namenskega varčevanja in posojila do višine vezanih sredstev so izvzeta iz maksimalne vsote posojil.

8. člen

Upoštevaje načelo, da mora delavec pri gradnji, adaptaciji, rekonstrukciji in prenovi izkoristiti vse možne načine pridobivanja posojil, se iz sredstev sklada kreditira največ 70 % maksimalne vsote vseh posojil, upoštevaje ekonomski in socialni položaj.

Delavec lahko dobi posojilo upoštevaje prvi odstavek v naslednji višini:

Povprečni mesečni dohodek na člana družine v primerjavi s povprečnim OD na zaposlenega delavca v RS za obdobje december 89-februar 1990, ki znaša 4.023,00 din

		Možno posojilo
do 50 %	do 2.012,00 din	70 %
do 70 %	do 2.816,00 din	60 %
do 100 %	do 4.023,00 din	50 %
nad 100 %	nad 4.024,00 din	40 %

V kolikor sta zakonca oz. partnerja z dalj časa trajajočo življenjsko skupnostjo oba delavca na področju samostojnega osebnega dela v občini Kranj, se možno posojilo poveča za 40 %.

9. člen

Osnova za izračun višine posojila je pri nakupu cena na prodajni oziroma soinvestitorski pogodbi, pri graditvi in prenovi pa 16.000,00 din za kvadratni meter standardne stanovanjske površine.

Najnižja višina posojila, katerega delavec še dobi z upoštevanjem tega razpisa, je 16.000,00 din. Celotno posojilo se upravičencem praviloma dodeli v dveh razpisih.

Posojilo se ne dodeli, če je stanovanjska komisija ugotovila na osnovi dokumentacije in ogleda, da vrednost del, ki še niso opravljena na osnovi prijave, ne presega vrednosti TREH kvadratnih metrov stanovanjske površine.

10. člen

Gradnja, adaptacija in prenova se morata izvajati v skladu z gradbenim dovoljenjem ali priglasitvijo del oziroma potrdilom, da le to ni potrebno.

11. člen

Pri adaptaciji, rekonstrukciji in prenovi se poleg obstoječih kriterijev upošteva:

a) potreben obseg del in materialov kot za novogradnjo, tako da se ugotovi manjkajoče v primerjalnem odstotku,

b) upošteva se faktor težavnosti
— revitalizacija starega mestnega jedra — faktor 1,5
— objekt starejši kot 40 let — faktor 1,3
— objekt starejši kot 15 let — faktor 1,2
— nov objekt (izdelava podstrešnih prostorov) — faktor 1,1

c) ne upoštevajo se vzdrževalna dela.

12. člen

Osnove za določanje kriterijev za dodelitev posojila so predvsem naslednje:

— najdaljša doba vračanja posojila je 20 let,
— obrestna mera je 7 %, ki se po poteku 5 let za neodplačani del poviša na 12 %.,
— najnižja mesečna anuiteta je 290,00 din,
— vračanje posojila se kasneje prilagaja spremenjenim ekonomskim razmeram posojilojemalca, tako da se anuitete povečujejo,
— sredstva se lahko koristijo le v okviru natečenih oziroma združenih.

IV. OSNOVE IN MERILA ZA SESTAVO PREDNOSTNE LISTE

13. člen

Osnove in merila za sestavo prednostnih list so bile objavljene v Uradnem vestniku Gorenjske 16. 6. 1987, spremembe in dopolnitve 1. 3. 1988, sklad pa jih je poslal tudi na naslov vseh obratovalnic.

16. člen

1. Vsi prosilci, ne glede na vrsto priloge priložijo:

— potrdilo o številu družinskih članov gospodinjstva
— potrdilo, od kdaj stalno prebivajo na območju občine,
— potrdilo o dohodku vseh članov gospodinjstva za obdobje
● december 1989 - februar 1990. ●

V dohodke občana ali njegove družine štejejo vsi dohodki družine ali posameznika : dohodki iz dela iz delovnega razmerja, honorarnega, pogodbenega ali popoldanskega dela, vse oblike nadomestil osebnega dohodka, dohodki od opravljanja kmetijske dejavnosti ali samostojne poklicne ali gospodarske dejavnosti, prejemki iz pokojninskega ali invalidskega zavarovanja kmetov, dohodki po predpisih o varstvu borcev ali vojaških vojnih invalidov ter civilnih invalidov vojne, dohodki od premoženja, preživnine.

— potrdilo o času skupne zaposlitve v obratovalnicah samostojnih obrtnikov v občini Kranj,
— potrdilo o premoženjskem stanju oz. o dohodku od tega premoženja,
— podatki o dosedanjih stanovanjskih razmerah,
— mnenje obrtnika, pri katerem je delavec zaposlen, lahko tudi mnenje krajevne skupnosti, ali organizacije sindikata,
— udeleženci NOV odločbo o udeležbi v NOV,
— potrdilo o zdravstvenem stanju ali socialnem stanju prosilca, v kolikor prosilec uveljavlja posebne okoliščine.
— invalidi odločbo o stopnji invalidnosti,
— vprašalno polo udeleženca razpisa, ki jo dobijo na mestu zbiranja vlog,

2. Prosilci za posojilo predložijo tudi:

— prodajno pogodbo za nakup stanovanja ali soinvestitorsko pogodbo,
— gradbeno dovoljenje s tehnično dokumentacijo, pri gradnji prizidka pa še lokacijsko dovoljenje, ki ne sme biti starejše od 10 let,
— potrdilo pristojnega organa občinske skupščine o priglasitvi, z opisom del, ki jih obsega prenova stanovanja oz. stanovanjske hiše,
— predračun prenove stanovanja ali stanovanjske hiše,
— zemljiški knjižni izpisek, ki ne sme biti starejši od treh mesecev,
— fotokopije posojilnih pogodb za že odobrena posojila za objekt, za katerega prosijo (fotokopije pogodb sklada po prejšnjih razpisih so že priložene dosedanji dokumentaciji in jih ni ponovno potrebno predložiti, razen manjkajočih),
— dokazilo o namenskem varčevanju

Delavci, ki so že prejeli posojilo iz stanovanjskega sklada delavcev v samostojnem osebnem delu v občini Kranj po prvem oziroma po drugem razpisu v letu 1989, predložijo samo dokumente, ki so spremenjeni. (Potrdilo o osebnih dohodkih in času skupne zaposlitve v obratovalnici samostojnih obrtnikov, zemljiško knjižni izpisek in novo vprašalno polo udeleženca razpisa).

17. člen

Delavčeva prijava na razpis, v katerem je navedel netočne podatke oz. predložil dokumentacijo, ki ni resnična, se obravnava tako, kot da bi bila prošnja nepravočasno vložena ali pa kot prošnja brez potrebnih dokazil za odločanje in se zavrže. Sankcije pri že porabljenem ali odobrenem kreditu se predvidijo s pogodbo.

18. člen

Vse informacije in sprejemanje vlog po tem razpisu opravlja Stanovanjski sklad, katerega sedež je v prostorih Sveta kranjskih sindikatov Trg revolucije 3, vhod št. 4 (čisto na vrhu) v času uradnih ur vsak torek in četrtek od 15. do 18. ure in ob sredah od 7. do 12. ure od 29. 5. do vključno 12. 6. 1990.

Predsednik sklada
Bojan Čepin s. r.

ALPETOUR

Alpetour, Potovalna agencija p.o.
64000 Kranj
Koroška c. 5

Alpetour, Potovalna agencija p.o. Kranj, Koroška c. 5, 64000 Kranj ponovno objavlja razpis za delovno mesto

RAČUNOVODJE

Kandidati za razpisano delovno mesto morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

VI. oz. V. stopnjo strokovne izobrazbe zahtevnosti ekonomske usmeritve in 3 oz. 5 let delovnih izkušenj, od tega 2 leti pri vodenju računovodskih poslov.

Delovno mesto se razpisuje za 4 leta.
Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev morajo kandidati poslati v Splošni sektor Potovalne agencije, Škofja Loka, Titov trg 4 b, v osmih dneh po objavi razpisa.
Kandidate bomo o rezultatih razpisa obvestili v 8 dneh po sprejemu sklepa o imenovanju oziroma izbiri.

bomba bombažna predilnica in tkalnica | tržič

BOMBAŽNA PREDILNICA IN TKALNICA Tržič

Bombažna predilnica in tkalnica Tržič, Cesta JLA 14, objavlja naslednja prosta dela in naloge:

VODENJE NABAVNE SLUŽBE

Pogoji:
— visoka izobrazba ekonomske ali organizacijske smeri,
— 3 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih,
— aktivno znanje tujega jezika,
— šestmesečno poskusno delo.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba v 8 dneh od dneva objave. O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po izbiri.

gorenjski tisk p.o.
Moše Pijadeja 1, p.p. 142
64000 Kranj

objavlja dela in naloge

IZDELAVA BILANC IN KONTIRANJE

Pogoji:
VI. ali V. stopnja izobrazbe ekonomske ali druge ustrezne smeri
— 4 leta ustreznih delovnih izkušenj

Delo je enoizmensko in ga združujemo za nedoločen čas s petmesečnim poskusnim delom.
Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba podjetja 8 dni po objavi.

ETP KRANJ

ELEKTROTEHNIŠKO PODJETJE KRANJ p.o.
KOROŠKA c. 53 c p.p. 108

Elektrotehniško podjetje Kranj, Koroška c. 53 c, Kranj, prodaja na javni licitaciji

POČITNIŠKO PRIKOLICO Adria 450 Q,
izklicna cena je 28.000,00 din.

Licitacija bo v četrtek, 31. 5. 1990, ob 13. uri v ETP, Mirka Vadnova 11, Kranj.
Ogled prikolice bo eno uro pred licitacijo.

Gospodarskega kriminala je toliko, kolikor ga (policiji) uspe razkriti

Potrebujemo močno finančno policijo

Kriminalisti UNZ Kranj bodo ta teden podali kazensko ovadbo proti nekaterim vodilnim delavcem Iskrinega holdinga zaradi pretakanja družbene lastnine v zasebno.

Kranj, 28. maja - To bo tudi eden večjih, zahtevnejših primerov iz sicer številnih dosjejev sektorja za zatiranje gospodarske kriminalitete, ki ga vodi Pavo Ivankovič. V pogovoru z njim in načelnikom oddelka za zatiranje kriminalitete Jakobom Demšarjem bomo tokrat rahlo privzdignili zaveso z nekaterih drugih dejanj pretirane človeške grabežljivosti, za katera so kazenske ovadbe že podali.

Znana krilatica, ko delavec v firmi reče: bom pa jaz vzel, da ne bo kdo ukradel, je najboljša prispodoba za družbeno lastnino, ki v bistvu ni nikogaršnja lastnina in je zato tudi odnos do nje takšen kot je; enim na voljo za prisvajanje, drugim vnemar za nadziranje. Zato je tudi po svoje razumljivo, da je prijav kaznivih dejanj iz firm razmeroma malo in da so prijavitelji praviloma kriminalisti.

»Nihče ne more z gotovostjo trditi, koliko je kriminala na gospodarskem področju,« pravi Jakob Demšar, **»v bistvu ga je toliko, kolikor ga uspemo odkriti - nasprotno od klasičnega kriminala, ki ga prizadeti ljudje prijavljajo in je temnega polja zelo malo (posilstva, ker se ženske boje postopkov dokazovanja ali drobnih kraj, ki jih ljudje "odpišejo"). Gospodarski kriminal je pogosto tudi težko dokazovati. Ko že mislimo, da imamo vse dokaze, se na sodišču zaplete. Posebno temno področje na gospodarskem kriminalu je korupcija. Nihče ne ve, koliko je je, ker sta kršitelja oba; tisti, ki podkupuje in tisti, ki sprejema podkupnino.«**

Poslovodja in zasebnik

Poleg napovedanega primera Iskre, o katerem bomo kmalu obširneje pisali, Pavo Ivankovič razgrne nekatere druge primere, ki so jih kriminalisti že predali javnemu tožilcu oziroma sodišču. Gotovo je zanimiv primer poslovodje v eni od tržiških trgovin, ki je odprl zasebno firmo z istim predmetom poslovanja, hkrati sedel na dveh stolih, promet (izdelke, dobavitelje, kupce) pa preusmerjal na svoj žiro račun. Ovadba ga bremeni zlorabe položaja.

Drug primer, prav tako iz Tržiča, je poslovodkinja trgovine, ki si je na račun inventur prisvajala znatne zneske denarja, razliko med dejanskim in knjižnim stanjem pa so odkrili prav kriminalisti.

Med primeri nezakonitega zastopanja v zunanjetrgovinskem poslovanju Pavo Ivankovič izlušči Radovljičana, ki je hkrati zastopal več tujih firm, sklepal posle po Sloveniji, ki jih ni uspel speljati, obenem pa povsod "izgubljal" čeke in denarnico oziroma si sposojal denar za pot domov.

Delovodja gradbenega podjetja na Jesenicah je material, ki bi moral na gradbišče firme, s tovornjakom pošlje domov, za svojo hišo.

Vse te primere so kriminalisti že odkljukali, pretresajo pa še račune direktorja, ki je objekt, last firme, brez licitacije, z izredno ugodnimi pogoji, preskrbel prijateljici, nakar na istem naslovu (na Jesenicah) odprl še lastno prodajno firmo. Za obnovo lokala še "išče" račune.

Koliko takih in podobnih primerov gospodarskega kriminala (kamor sicer sodijo tudi mamila, ponarejanje denarja, tihotapstvo) bi na Gorenjskem še odkrili - če družbena lastnina ne bi bila nikogaršnja last?!

»Nujno bi morali ustanoviti finančno policijo, ki bi za učinkovito delo na tem področju združevala izkušnje in ljudi iz našega sektorja, služb finančne kontrole sedanje SDK, del inšpekcijskih služb in del davčne uprave, ter jim seveda dati ustrezna pooblastila,« pravi Jakob Demšar.

Morda še prej pa bi najbrž kazalo razčistiti vprašanje družbene lastnine.

H. Jelovčan

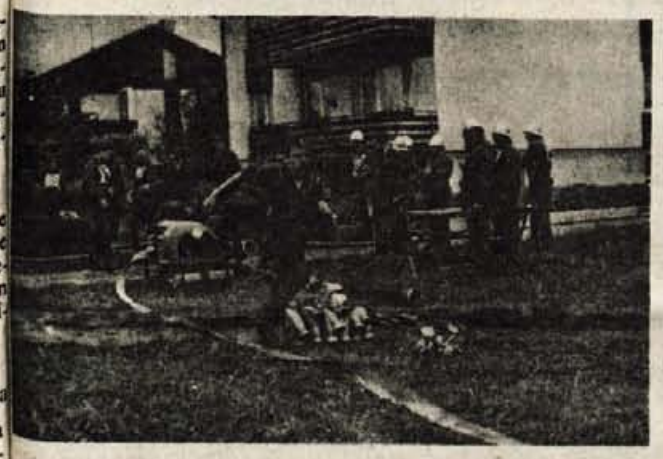

MNOŽIČNO GASILSKO TEKMOVANJE V KRANJU - Občinska gasilska zveza Kranj je organizirala v soboto, 26. maja 1990, vsakoletno preverjanje praktičnega znanja. Tekmovanja na športnem igrišču osnovne šole na Primskovem se je udeležilo kar 107 desetin, ki so povečini pokazale dobro pripravljenost. Po posameznih kategorijah so zmagali: pri mlajših pionirjih Mavčiče in Naklo (1. - 2. mesto), pri mlajših pionirkah Mavčiče, pri starejših pionirjih Sp. Brnik, pri starejših pionirkah Podbrezje, pri mladinkah in mladincih Voklo, pri članih GD Kranj - Primskovo, pri članih IGD Tekstilindus, pri članicah Mavčiče in pri veteranih Voklo.

Besedilo in slika: S. Saje

NA SONČNI STRANI ALP

Smeti pa kar v Savo

Radovljica, 26. maja - Dve prejšnji soboti maja zapored so radovljiški čolnarji skupaj z drugimi ljubitelji narave čistili nabrežja Save Bohinjke in Dolinke. Bilo jih je namreč sram zaradi opozoril tujcev, ki so jih vozili s čolni po reki, da je njena okolica vsa polna odpadkov. Sram pa bi moralo biti predvsem tiste, ki brezbrižno odmetujejo smeti.

Člani splavarsko čolnarskega društva Raftina iz Radovljice so se 12. maja lotili čiščenja Save Bohinjke. Kakih petdeset čolnarjev z Gorenjske in iz Ljubljane se je zbralo pri Bohinjskem jezeru, od koder so se spustili po Savi navzdol. Že na začetku, pod penzionom Rožič, so odkrili kup odpadkov, malo naprej od Ribčevega laza so potegnili iz vode star avto, okrog Bohinjske Bistrice so nalagali v vreče razne smeti, od plastične embalaže do odpadne pločevine, pa tako naprej vse do Radovljice. Zbrane odpadke so na več mestih zložili na kupe, ki so jih potlej odpeljali radovljiški komunalci. Enako akcijo so 19. maja organizirali na Savi Dolinki med Radovljico in Podnartom. Tod sta bili nabrežji nekoliko čistejši, vendar so smeti našli povsod v bližini naselij; breg pod Dobrim poljem izgleda, kot so povedali, kakor pravi odpad.

Čolnarjem ni bilo pod častjo pobirati tuje smeti, vendar jih motilo, da so se ponekod celo norčevali iz njih, ali bodo še prišli. Takim javno odgovarjajo, da bodo morali prihajati vse dotlej, dokler bodo ljudje metali odpadke kar v Savo in na njene bregove. Da bi spremenili njihove navade, so ponekod delili lične nalepke z napisom EKORAFTING SAVA '90 in sliko ribe - čistilke. Upajmo le, da bodo ljudje še pravi čas spoznali, da je čista reka dobra tako zanjo kot za njih same!

S. Saje

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Sovražnik trgovine

M. R. se bo moral zagovarjati pred sodnikom za prekrške, ker očitno ne mara zasebnih trgovin. Pa ne gre le za vsesplošno človeško nevoščljivost podjetnemu J. J. iz stražiškega Zapravljivčka - potem bi najbrž morala pred sodnika kar čedna četa ljudi. Omenjeni M. R. se je huje spozabil. Lastnika je, kot so ugotovili miličniki, ki so morali ohladiti vročekrvneža, brez razloga napadel, ker je s tovornjakom hotel zapeljati do trgovine, za kar ima sicer soglasje Tekstilindusa. Res, da je pred trgovino, samskim domom in gostilno čez cesto huda gneča, ampak možak očitno ni naletel na pravega.

Pretepena se je zatekla v pizzerijo

Nekaj pred polnočjo je L. B. iz pizzerije Orel v Tenetišah sporočil, da je v lokal prišla neznana, močno pretepena ženska. Možje v modrem so ugotovili, da jo je pretepel prijatelj Ž. J. z Mlake, ki jo je pijan čakal v njenem stanovanju, jo začel zmerjati, nakar sta se še stepla. Žal je bil močnejši on in ker mu niso verjeli, da bi tudi po odhodu miličnikov ne delal sitnosti, so ga odpeljali na ogled novih prostorov kranjske policije. Joj, kaj bo šele, ko (če) bosta poročena!

S pestmi nad mopedista

M. H. s Planine je meni nič tebi nič sredi belega dneva potegnil mladega S. S. za lase z mopeda in ga pretepel. Fanta je poskušala braniti mati, vendar je nasilnež tudi njen obljubljal enako mero. Potem se pa čudimo, po kom se zgleduje mladina!

Bivši

L. S. iz Kranja si je od poroke najbrž zapomnil samo tisto, da mora biti žena možu zvesta in pokorna do groba. Čeprav že ločen, je bivšo ženo S. D. neusmiljeno pretepel. Morda ga bo spravil k pameti sodnik za prekrške?

Motil goste Dobre mrhe

Po izplačilnih dneh je v gostinskih lokalih nasploh bolj živahno kot običajno. F. L. je, najbrž iz veselja nad debelo kuverto, tisti večer prepogosto in pregloboko gledal v kozarec. Opolnoči je tako zelo izzival in vznemirjal goste nočnega bara Dobra mrha, da je natakarica poklicala modre angele. Čudno, kako slabo na nekatere vpliva denar. Naslednjič bo gotovo moral proslavljat v kak drug lokal.

Samo spor

M. P. z Okroglega je poklicala miličnike, češ da je brat pretepel mamo in drugega brata. Miličniki so na koncu ugotovili, da je šlo samo za spor, brez pretepa. Lepo pa vseeno ni.

Poltretji dan izgubljen v vrtači

Jesenice, 24. maja - 49-letni Ivan Šubic z Jesenic se je 19. maja okrog devetih zvečer odpravil iz doma na Črnem vrhu proti Jeriču na Planini pod Golico. Našli so ga šele čez slabe tri dni, 22. maja, popoldne.

Tega dne ob treh ga je šla iskat skupina enajstih reševalcev GRS Jesenic in miličnik jeseniške postaje. Prečesati so nameravali območje od Planine pod Golico proti Peči do Črnega vrha. Dvajset minut kasneje jih je dežurni miličnik po UKV zvezi obvestil, da je pogrešanega Šubica našel 42-letni Bogdan Geršak z Jesenic še pri zavesti, in sicer pod Golo Pečjo nad Planino pod Golico. Reševalci so mu takoj nudili prvo pomoč, ker je bil podhlajen, po zdravniški pomoči pa so ga odpeljali v jeseniško bolnišnico.

Ivan Šubic je zaradi slabega poznavanja terena in zaradi teme, ki ga je zajela na poti v dolino, zašel z glavne peš poti in prišel na Golo Peč, od koder se je po strmi vrtači hotel spustiti do ceste za Planino pod Golico. Napol poti mu je na skalah, prekritih s suhim listjem, spodrsnilo, tako da je padel in se po vsej verjetnosti skotalil do vznožja vrtače, ki je bila prav tako prekrita s suhim listjem, 30 centimetrov na debelo, kar ga je najbrž rešilo.

H. J.

Odvzem motorja ali mopeda na majavih pravnih nogah

Dopolnjen republiški zakon o prekrških med drugim določa, da sodnik za prekrške lahko vozniku motorja ali mopeda, ki je storil prekršek, izreče varstveni ukrep začasnega odvzema vozila od enega do šestih mesecev.

V prvi majski akciji, ki so jo izvedli kranjski miličniki na Planini in ni zadnja, kot zatrjujejo, so odvzeli osem motorjev oziroma mopedov. Ukrep je namenjen zlasti mladim in mladoletnim voznikom, ki s tehnično pomanjkljivimi mopedi in motorji ter s poniglavo vožnjo spravljajo v nevarnost sebe in druge udeležence prometa. Če jim na začetku poletne sezone zasežejo vozila, bo prej globoka jesen ali celo zima, preden jih bodo spet dobili nazaj, ves ta čas pa bo pred njimi ljubi mir.

Skrb miličnikov za varnost mladih objestnežev na ropotajočih konjičkih je iskrena, ukrep odvzema je zanje gotovo najbolj učinkovita kazen. Vendar pa namestnik republiškega javnega tožilca Stane Iglič trdi, da tako dopolnjen zakon o prekrških stoji na majavih pravnih nogah. Poglavitna pomanjkljivost je v tem, da moped ali motor pojmuje kot povzročitelja prekrška cestnoprometnih predpisov, kar pa ni res, saj je takšno vozilo uporabljeno za vožnjo in ne za prekršek. Prekršek stori voznik z nepravilno vožnjo. Po tej logiki bi torej lahko začasno odvzeli tudi osebni avto, tovornjak, traktor, kolo, s katerim bi voznik prekršil cestnoprometne predpise. Odvzem tudi ne preprečuje, da bi se (mladi) voznik že takoj ne peljal z drugim motorjem ali mopedom.

Bo torej zakon, ki dovoljuje razlikovanje, zaživel ali pa bo takšno kazen z dobrim pravnim ugovorom mogoče spodbijati? Na to vprašanje zaenkrat še ni odgovora.

H. Jelovčan

Vlačilec prek previsa

Pokljuka, 26. maja - Ob pol enajstih dopoldne je Simon Urevc s svojim specialnim mercedesovim vlačilcem s priklopnikom za tovorjenje živine peljal po gozdni cesti od Stare Pokljuke proti Hotunjam. V Jelju je prehitro zapeljal v 20 centimetrov globok odtočni jarek, ki seka cesto. Zaradi sunka je odpadel pokrov motorja. Ko je Urevc zaviral, je s prednjim desnim kolesom trčil v večjo skalo ob robu ceste. Vozilo se je prevrnilo na levi bok ter zdrsnilo na pobočje ob cesti in tako drselo 30 metrov. Voznik Urevc je padel iz vozila in se lažje ranil, medtem ko je sopotnik Bečir Dizdarević z Jesenic padel iz vozila šele, ko je zdrsnilo s 50-metrskega previsa, od koder se je nato še prevračalo in se ustavilo šele po 120 metrih naslonjeno na drevo.

Nesreča v Železarni

Jesenice, 27. maja - Ob pol sedmih zvečer je na elektropeči v jeseniški Železarni prišlo do okvare na hladilnem sistemu panelne plošče. Okvaro sta popravljala Franjo Rupčič in Janez Podlipnik. Ko sta stala na dvižnih vratcih elektropeči, je Fahrudin Ključanin, ki ju ni videl, vklopil stikalo za dvig vrat elektropeči. Podlipnik je pravočasno odskočil in opozoril Ključanina, ki je zavrtel stikalo v nasprotno smer, to je za spuščanje. Rupčič ni mogel odskočiti in so ga vrata stisnila ob zgornji rob ohišja peči. Rupčiča so z zlomljenimi vrtenci hrbtenice in udarninami po telesu odpeljali v bolnišnico.

H. J.

Dirka za uskovniškima vlomilcema

Krnica, 26. maja - Od 27. septembra lani do 12. maja letos se je na parkirnem prostoru na planini Uskovnica oziroma na t.i. "razpotju", kjer ljudje puščajo vozila in nato peš nadaljujejo na Uskovnico, zgodilo devet vlomov v osebna vozila večinoma ljubljanske registracije. Iz vozil je neznani storilec odnašal različne stvari; od akumulatorjev, rezervnih gum do avtoradiev, kasetofonov, kaset, očal, denarnic, kar se je pač znašlo pod dolgoprstimi rokami.

Bohinjski in blejski miličniki so v sobotni noči vlomom sklenili napraviti konec in na prizorišču vlomov postavili zasedo. Tedaj je bilo na parkirišču pet avtomobilov. Ob 23.50 je proti parkirišču pripeljala modra stoenka, se pred parkiriščem ustavila, voznik je ugasnil luči in motor, nato luči spet prižgal ter se z ugasnjenim motorjem spustil po cesti do zadnjega parkiranega avta. Od tod je zapeljal nazaj do prvega, golfa z ljubljansko tablico. Po 20 minutah sta iz stoenke stopila dva moška in se lotila golfa. Tedaj je miličnik iz zasede zavpil "stoj, milica", tatova sta stekla do svojega avta, sedla vanj, ga vžgala in kljub poskusom miličnikov, da bi voznika zadržali, naglo odpeljala proti Rudnemu polju. Nemočni miličniki so o beguncih obvestili komandirja Draga Krčelja, ki je bil v zasedi dva kilometra od razpotja proti Rudnemu polju. Krčelj je drvečo stoenko zasledoval in se medtem dogovoril z blejsko milico, da patrulja ustavi voznika na avtobusni postaji v Krnici. Ko je voznik zagledal rdečo luč loparja, je skušal s hitrim zasukom zaviti na odcep za Krnico, kar pa mu ni uspelo, zato je poskusil zaviti proti Bledu. Takrat je bil za njim še Drago Krčelj, ki ga je potegnil iz avta.

Voznik v stoenki je bil Tadej Gril, roj. 1968, sopotnik pa Robert Keršič, roj. 1972, oba doma iz Sp. Dupelj, zaposlena v tržiškem Zlitu. Ko so naslednji dan miličniki preiskovali pri njiju doma, so našli večino predmetov, ukradenih na Pokljuki od lanskega 27. septembra do letošnjega 12. maja.

H. J.

Halo, 93

Kranj, 28. maja - Pretekli teden je bil za poklicne gasilce v Kranju kar nenavadno miren. Gasili so le enkrat, in sicer v četrtek, ko je na Ljubelju zagorel avto mercedes nemške registracije, verjetno zaradi kratkega stika v električni napeljavi.

Sicer pa so sedemkrat posredovali v prometu, od tega štirikrat odvažali pokvarjena vozila, trikrat pa jih reševali; avtobus, ki je v Nemiljah zapeljal s ceste, opel iz potoka v Podljubelju in prevrnjen vojaški tovornjak na cesti proti Brniku.

Razen tega so aktivirali ročno bombo, ki so jo pripeljali iz Žirov, pomagali priti pozabljivemu vozniku brez ključev v zaklenjeni avto ter od zgoraj navzdol z dvigala žagali lipo pri otroškem vrtcu na Viču, ki je grozila, da se bo slejkoprej podrla na vrtec in morda celo ranila otroke, pri čemer pa jim "zeleni" niso bili ničkaj v pomoč.

H. J.

MALI OGLASI

☎ 27-960
Cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodam IMT - 540 S MOTOKULTIVATOR s priključki. Informacije po 16 uri na ☎ 39-464 7993

Naprodaj je: pletilni stroj Standart in aparat za razvijanje vseh velikosti slik. Ogled vsak dan. Blažič, Ravne 2, Tržič 8102

Prodam tračno ŽAGO mizarsko kombinirko 40 cm 7 operacij, industrijski sesalec za prah. Pungeršek, Pot na Jošta 7, Kranj 8110

VIDEOREKORDER FISHER in VIDEOKAMERO SONY, najnovejša modela poceni prodam. ☎ 22-586 8112

Ugodno prodam GLASBENI STOLP GORENJE. ☎ 37-109, zvečer 8126

Prodam CIRKULAR za razrez tehničnega lesa. Cena po dogovoru. ☎ 77-673 8139

Prodam skoraj nov pletilni stroj singer po zelo ugodni ceni. ☎ 26-975 8140

Prodam KOSILNICO Gorenje Muta in obračalnik. ☎ 78-442 8141

Prodam suhe smrekove DESKE, debelin 2,5 cm in 5 cm, traktorsko škropilnico 340 litrov in trosilec hlevskega gnoja. Zg. Brnik št. 73, Cerklje 8146

Ugodno prodam nov PRALNI STROJ Gorenje. ☎ 70-045 8149

Ugodno prodam barvni TV Gold star nov, v garanciji in generator 1,5 kw, 220 v. ☎ 88-028 8151

Mlin za sadje z motorjem, dve novi postelji in enofazni motor 1,5 KW. Hoynski, Kidričeva 16, Kranj, ☎ 21-974 8170

Prodam TV Azur, star 5 let. ☎ 73-273 .

Klemenc Vinko, Ivana Hribarja 7, Cerklje

SERVIS AVTOGUM

Sodobno opremljena delavnica vam nudi elektronsko centriranje, premontažo, popravilo in prodajo gum.

Se priporočamo!

GRADBENI MATERIAL

Prodam suhe smrekove PLOHE in hrastove 3-4 cm debeline. ☎ 27-993 8098

Prodam 6 žakljev BAVALITA in 32 kvad.m/5 cm STIROPORA Tim Laško. ☎ 34-205 8117

Prodam hrastove PLOHE 6 kub. m. ☎ 22-169 dopoldan razen sobote in nedelje 8156

Prodam rabljeno cementno STREŠNO OPEKO - folc. Vodnik Slavko, Rode 14, Škofja Loka 8203

OBVESTILA

Cenjene goste obveščamo, da bo GOSTILNA MARINŠEK MARIJA NAKLO - ZAPRTA od 30.5. do 3. 6.1990 zaradi beljenja. Za nadaljni obisk se priporočamo! 7950

VODOVOD NA HIŠI (novo ali popravila - predelave), vam naredim hitro in kvalitetno. ☎ 28-427 8187

OSTALO

Krompir za krmo prodam. Hafner, Žabnica 21, ☎ 44-679 8183

POSESTI

Prodam parcelo veliko 6000 kv. m v Škofji Loki. ☎ 620-679 popoldan 8130

V najem damo obdelovalno zemljo po dogovoru. Hafnerjeva 3, Kranj 8137

Prodam zazidljivo parcelo 300 kv. m, v Poljanski dolini - Gabrška gora. ☎ 26-248 8166

Prodamo cca 1,5 hektara gozda v Škofji Loki. Informacije ☎ 45-262 8190

Prodamo novo ATRIJSKO HIŠO, cca 300 kv, m stanovanjske površine v Naklem. Šifra: IRIS 8195

ŠPORN
tel. (061) 73-12-73
gostišče - sobe - disco

Nočni klub Šporn - notranje prenovljen vas pričakuje od 21. do 4. ure z glasbo po vaši želji. Gostišče je odprto od 7. do 1. ure.

RAZNO PRODAM

Bukova DRVA prodam in dostavim. ☎ 061/342-559 8017

Jedilni krompir Dezire, prodam. Kuralt, Žabnica 45, ☎ 44-513 8106

Prodam bukova DRVA. ☎ 44-133 8114

Prodam dirkalno kolo RVC avstrijsko. ☎ 42-956 Zalokar 8122

Prodam otroško stajico in banjico. ☎ 81-441, int. 25-23 8123

Prodam Z 750, letnik 1985, mešalec, hladilnik za taborjenje, brako prikolico. ☎ 48061 8127

Prtodam Fiat 1300 in brejo KRAVO. Inf. po ☎ 44-154 8148

Prodam GOSJI PUH - 8,5 kg. ☎ 633-239 8155

Ugodno prodam otroški kombinirani VOZIČEK ROKI, torbo za nošenje otroka in jogi za otroško posteljo. ☎ 24-904 8158

Prodam dve mizi za BILJARD - POOL 7, stare 3 mesece. ☎ 23-124 8196

STAN. OPREMA

Prodam francosko posteljo 200 x 180 za 1500,00 din. ☎ 26-353 8104

KUHINJSKO pravokotno raztegljivo mizo in 6 pripadajočih stolov zelo ugodno prodam. ☎ 37-133 8162

Prodam trosed in dva fotelja cena 5.000 din. Delavska 19, Kranj 8199

STANOVANJA

ISKRA TEL vzame v najem opremljeno hišo ali trisobno stanovanje v Kranju. ☎ 28-861 int 26-63 8138

Študentski par nujno potrebuje stanovanje - sobo v okolici Jesenic. Nudiva trimesečno predplačilo, pomoč. Šifra: AMERIKA 8142

Dvosobno, enosobno stanovanje ali garsinjero v Kranju ali okolici Kranja vzameva v najem. Ponudbe na ☎ 064/24-815 po 19. uri 8150

Mlada urejena slovenska družina išče sebi primerno stanovanje. ☎ 28-122 8163

V Škofji Loki ugodno prodam enosobno stanovanje. ☎ 632-238 od 19. do 20. ure 8193

VOZILA

KADET KARAVAN, letnik 1983, prodam. ☎ 24-191 7900

Ugodno prodam Z 750, letnik 1976. ☎ 21-934, od 7.do 8. ure 7910

Prodam Z 850, dobro ohranjen, letnik 1982. ☎ 48-558 7916

Prodam osebni avto OPEL ASCONA 16 S, letnik 1976/77, v dobrem stanju. ☎ 80-938, ogled je možen od 15. do 20. ure 7944

Prodam GOLF diesel, letnik 1985. ☎ 061/612-700 8081

Prodam R 18 TLJ, letnik 1987. Tolar, Strmica 2, Selca, ☎ 64-296 8096

Ugodno prodam R 4, letnik 1979, registriran do konca leta. ☎ 52-393 8100

Odlično ohranjen avto TOYOTA COROLA 1200 ccm, letnik 1978 z dodatno opremo in novo avto prikolico, ugodno prodam. Justin, Jelovška 10, Radovljica, ☎ 75-126 8105

Ugodno prodam FIAT 126 P, letnik 1980. Lazar Zlato, Triglavska 33, Boh. Bistrica 8109

Prodam JUGO 45, 48000 km, letnik 1985. ☎ 73-657 8113

Prodam 126 P, letnik 1981, reg. do septembra. Ogled popoldan. Predoslje 135 8118

Prodam GRUNDIG SUPER COLOR, ekran 36 cm. ☎ 631-784

JELOVICA

Prodam Z 101 GTL 55, letnik 1984, reg. do decembra 1990, cena 28000,00 din. ☎ 69-680 od 15. ure dalje 8119

Prodam 126 PGL, letnik 87/10, prevoženih 9000 km. ☎ 82-482 dopoldan, popoldan 84-301 8120

Prodam FIAT REGATO DIESEL, letnik 1988, brezhiben, prvi lastnik. ☎ 632-520 8121

Prodam FIAT 126 P, letnik 1981 in Z 101, letnik 1982, poškodovana. ☎ 66-340 8124

prodam Opel rekord 2003 berlina, letnik 1982, reg. št. 15. 1. 1991, zelo ohranjen, brezhiben. ☎ 50-908 8128

Nujno prodam JUGO 1,1 GX (Z 101),letnik 1988, registriran do aprila 1991. Ogled in informacije vsak dan od 16. ure dalje, Zoran, Loka 93, Tržič 8129

Prodam Golf. Ogled popoldan. ☎ 50-300, Trg svobode 23, Tržič 8131

Prodam MINI 850. Planina 74, Kranj 8132

Prodam dobroohranjeno Z 750, garažirano. Mavčiče 20 8133

Prodam novo Vespo PK 50 in čelado. Lovič, Likozarjeva 25, Kranj 8135

Prodam MAX nsu 175 ccm, letnik 60, brezhiben. ☎ 81-873 8143

LADA KARAVAN letnik 83, VARTBURG KARAVAN letnik 78, R4 GTL letnik 89 po ugodni cni nujno prodam. ☎ 80-250 popoldan 8144

Prodam Z 128, letnik 88/9, cena 59.000. ☎ 74-609 po 15. uri 8145

GOLF diesekl 1985, karamboliran, prodam. BRITOF 286, ☎ 36-005 8152

Prodam motor APN 6, letnik 87, OKROGLO 1, ☎ 47-707 8153

Moped AVTOMATIK A3M nov, poceni prodam. ☎ 37-244, Gubčeva 3, Kranj 8157

Prodam PEUGEOT 305 GL, ☎ 78-229 8159

Prodam Z 750, letnik 1976, ☎ 85-413 8160

Prodam Z 128 11 GX, letnik 1987. ☎ 45-688 8161

Prodam FIAT 126 P, letnik 1977, obnovljen, vozen, neregistriran. Mirtič, Breg 159, Žirovnica ☎ 80-917 8164

Prodam BC 50, star 1 leto. Petrovič Jovo, Frankovo naselje 66/a, Škofja Loka 8165

Zastava 101, letnik 1977 prodam. Informacije ☎ 37-202 8168

Prodam Z 750, letnik 1978, registrirana do 17. 3. 1991, cena 1100 DEM. Ogled od 15. ure dalje, Stanojević Branislav, Cankarjeva 28, Radovljica 8172

Marcedes 220 D, letnik 71/72 prodam . ☎ 75-371 8173

Prodam NMOTOR za WV 1200 uvožen. ☎ 38-265 8175

Ugodno prodam osebni avto Zastava 128, letnik 1982, registriran do 26. 4. 1991 leta. Železnak Franjo, C. 31. divizije št. 91, Žiri 8176

Prodam Z 850, letnik 1981. Čadovlje 9, Tržič, ☎ 51-544 8178

Ugodno prodam FORD SIERA 1,3, letnik 1987. ☎ 27-757 8179

Z 750 starejši letnik, registrirano do decembra 1990 prodam. GOLOB, M. Pijadeja 44 8180

Osnovna šola Davorin Jenko Cerklje ugodno proda počitniško prikolico (5 ležišč) in opremo. Informacije 42-177.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in deda

STANISLAVA RAVNIKA

iz Stražišča pri Kranju

se iskreno zahvaljujemo sosedom iz Stražišča in Jereke za pomoč, podarjeno cvetje in izrečeno sožalje. Prav tako se zahvaljujemo vsem ostalim, ki so nam v teh težkih trenutkih pomagali.

Žalujoči vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata, strica in tasta

ANDREJA TRILERJA

se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovalcem cvetja in vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala g. župniku za lep pogrebni obred, pevcem za zapete žalostinke, gasilcem za častni pozdrav in govornikoma za poslovilne besede.

VSI NJEGOVI

Okroglo, Hrastje, Drulovka, Postojna

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža, očeta, deda in brata

FILIPA BRADEŠKA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in sodelavcem GT, KS ZB Zlato polje, praporščakom za spremstvo na zadnji poti, za podarjeno cvetje, izraze sožalja in govornikoma za tople besede slovesa. Posebna zahvala komandi garnizona Kranj za pogrebni obred, vojni ambulanti Kranj, zdravniškemu in strežnemu osebju vojne bolnice Ljubljana za vso skrb ob težki bolezni. Sosedom Aleksandru Mišiču in Albertu Šmajdku pa za vsestransko nesebično pomoč.

Vsi njegovi

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil mož, ata, ded, praded, brat

CIRIL RAKOVEC

roj. 1906
iz Poljšice pri Podnartu

Od njega se bomo poslovili v sredo, 30. maja, ob 16. uri izpred mrliške vežice na Ovsišah.

ŽALUJOČI SORODNIKI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mami, sestre in tete

TONČKE ŠOLAR

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, dobrim sosedom in sostanovalcem, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, pomoč in darovano cvetje. Posebej se zahvaljujemo dr. Habjanu in patronažni sestri Potočnikovi za nego in pomoč v zadnjih tednih bolezni. Zahvaljujemo se delavcem Iskre, Alplesa in GD Rudno za izkazano pozornost in pomoč. Hvaležni smo g. župniku Francu Šuštarju za tolažbo v bolezni in za lepo opravljen pogrebni obred. Hvala tudi mladinskemu pevskemu zboru za lepo petje. Hvala vsem, ki ste jo v velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Hči Valerija, bratje in sestre z družinami ter ostalo sorodstvo

ZA NOVE NAROČNIKE GORENJSKEGA GLASA 1 MALI OGLAS ZASTONJ

NAROČILNICA

Podpisani .....

stanujoč .....

pošta .....

naročam Gorenjski glas na gornji naslov.

Datum: Podpis:

Vabimo vas, da se pridružite več kot 20.000 naročnikom Gorenjskega glasa. Dvakrat na teden vam bo poštar prinesel popularnega »Gorenjca« z obilico zanimivega branja in koristnih informacij. Poleg tega imate kot naročnik 25 odstotni popust pri objavi malih oglasov, osmrtnic in zahval. Opozarjamo vas tudi na prihranek 1 din na številko pri naročnini, saj vas redni nakup Gorenjskega glasa v kolportaži stane 5 din. Poleg naročnine na Gorenjski glas objavljamo tudi kupon za brezplačno objavo 1 malega oglasa v prvi torkovi številki Gorenjskega glasa. Velja samo skupaj s kuponom za naročnino. Pošljite ju na ČP GLAS, C. JLA 16, 64000 Kranj.

KUPON ZA BREZPLAČNO OBJAVO MALEGA OGLASA

BESEDILO: .....

.....

.....

.....

(Prosimo, da pišete s tiskanimi črkami.) Naslov v oglasnem oddelku, šifra .....

.....

Prodam MOSKVIČ 1500 dobro ohranjen. BAUER Peter, Staneta Rozmana 11, Kranj 8181

Prodam Z 750, letnik 1979. LEŠE 45, Tržič 8182

Ugodno prodam TOVORNO PRIKOLICO za osebni avto. Šenčur, Pipanova 68 8184

Prodam TOMOS COLIBRI, letnik 90. Kališka 16, Drulovka - Kranj 8185

FORD TAUNUS 12 M, letnik 1968, poceni prodam. ☎ 28-427 8186

Prodam TAM 650, kason, dolgi kason, letnik 1974, dobro ohranjen za 45.000 din. ☎ 67-070 zvečer 8192

Prodam HONDO PRELUDE, letnik 1983. ☎ 28-041 8198

Prodam BMW 316 I, prva registracija 1979. Kropar, Škofjeloška 19, Kranj 8202

ZAPOSLITVE

Komunikativni in vestni frizerki s 3-letno prakso nudim zaposlitev. ☎ 78-170 8125

Nudim popoldanski zaslužek prodaja tekstila Inf. na ☎ 064/721-202 zjutraj 8147

Takoj zaposlimo žensko za čiščenje gostinskega lokala v dopoldanskem času. ☎ 46-030 Goriče pri Golniku 8188

Iščemo osebo za pomoč v kuhinji na Jezerskem. Ponudbe pod Šifra: IRIS 8194

Honorarno zaposlim dekle za čiščenje prostorov in pomoč v kuhinji. ☎ 23-905, Pizzerija Nemeček, Tavčarjeva 31, Kranj 8200

ŽIVALI

PRAŠIČKE 20-80 kg težke, prodam. Stanovnik, Log 9, Škofja Loka 8058

GRAHASTE JARKICE prodam! Stanovnik, Log 9, Šk. Loka 8059

Prodam 10 tednov staro TELIČKO frizijko za nadaljno rejo. Čadež Franc, Delnice 7, Poljane 8097

Prodam BIKCE stare od 7 mesecev do enega leta. Možjanca 8, Preddvor 8099

Ugodno prodam nov robkalnik kuruze Krokar 31, majhne prašičke, težke od 15-20 kg po 40,00 din/kg in črno-bela teleta, stare 8-20 dni po 32 din/kg. Pušavec Anton, Hudo 3, Tržič, ☎ 57-280 8101

Jarkice rjave 2 meseca stare in plemenske petelinčke prodam. Zgoša 47 A, Begunje 8103

Prodam TELETA simentalca. ☎ 65-279 8107

V drugi polovici junija bom prodajal RJAVE JARKICE. Zbiram naročila! Oman, Zminec 12, Škofja Loka 8116

Prodam KRAVO pred telitvijo. PRIMOŽIČ JANEZ, POTARJE 4, TRŽIČ 8154

Prodam KOZO z mlekom. ☎ 70-651 8167

Prodam OBRAČALNIK za PCS, bika in kravo. ☎ 82-132 8169

ZAHVALA

Ob izgubi drage žene

MARINKE MRAVLJE

se zahvaljujem sorodnikom, sosedom iz Gubčeve ul. 6, prijateljem, znancem, sodelavcem ISKRA — inženiring, OBRTNEMU PODJETJU Kranj za pisna in ustna sožalja, za podarjeno cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti.

ŽALUJOČI: mož Oskar

Kranj, 28. maja 1990

GORENJSKI GLAS
več kot časopis

SALON OKVIRJEV GAB KRANJ

R. BITENC, Vodopivčeva 3, 64000 KRANJ
stan.: Trubarjev trg 9, tel.: 064 23-394
OKVIRJI SLIKE OGLEDALA
za stranke: 10-15, 16-19, ob sobotah zaprto

ABANKA

ABANKA D. D. LJUBLJANA

PONUDBA ZA VPIS IN VPLAČILO DRUGE IZDAJE DELNIC

do 35.000 navadnih delnic, ki se glasijo na ime in jih izdaja

ABANKA D. D. LJUBLJANA
Titova 32

v nominalni vrednosti ene delnice

1.000,00 DIN

in

do 10.000 prednostnih delnic, ki glasijo na ime in jih izdaja

ABANKA D. D. LJUBLJANA
Titova 32

v nominalni vrednosti ene delnice

1.000,00 DIN

s fiksno dividendo v višini realne obrestne mere, ki je določena v Sklepu o višini obrestnih mer za posamezne vrste kreditov, depozitov in hranilnih vlog ABANKE D. D. LJUBLJANA, *za nenamenske depozite, vezane nad eno leto, povečane za 4 procentne poene.*

Prednostne delnice so kumulativne.

Navadna delnica daje pravico do enega glasu v skupščini banke.

Vpis in vplačilo delnic traja od dneva objave do 31. 12. 1990 od 8.00 ure do 18.00 ure.

Delnice se vpisujejo na obrazec Narodne banke Jugoslavije VVD, ki ga kupci dobijo na vplačilnih mestih.

Vplačilo delnic je v gotovini, v dogovoru z izvršilnim odborom banke pa tudi v stvareh in pravicah, in ni na obroke.

Delnice se vplačujejo na žiro račun ABANKE D. D. LJUBLJANA

50100-620-112-903

oziroma na blagajnah banke

LJUBLJANA	*Oddelek dinarskega varčevanja, Titova 32, tel. 061 310 388*
	Trubarjeva 65, tel. 061 320 168
	Moša Pijade 4, tel. 061 311 926
MARIBOR	*Glavni trg 18, tel. 062 24 290*
	Cankarjeva 11, tel. 062 27 171
	Kardeljeva 61, tel. 062 38 004
CELJE	*Titov trg 7, tel. 063 21 800*
TITOVO VELENJE	*Kersnikova 1, tel. 063 854 164*
KRANJ	*Cesta JLA 14, tel. 064 28 271*
JESENICE	*M. Tita 39/a, tel. 064 84 361*
TRŽIČ	*Cesta JLA 2, tel. 064 52 161*
NOVA GORICA	*Kidričeva 7, tel. 065 23 520*
KOPER	*Ljubljanska c. 5a, tel. 066 21 444*
SEŽANA	*Partizanska 37a, tel. 067 73 139*
NOVO MESTO	*Komandanta Staneta 38, tel. 068 24 209*
MURSKA SOBOTA	*Staneta Rozmana 5, tel. 069 21 833*
PTUJ	*Prešernova 1, tel. 062 771 781*
RADLJE OB DRAVI	*Mariborska 1, tel. 0602 71 571*
LENART	*Partizanska 1, tel. 062 724 076*
SLOVENJ GRADEC	*Šolska ul. 5, tel. 062 842 166*
BRESTERNICA	*Bresternica, tel. 062 621 688*

ABANKA D. D. LJUBLJANA *objavlja to ponudbo na osnovi sklepa 1. redne skupščine* ABANKE D. D. LJUBLJANA *z dne 21. 12. 1989 in dovoljenja komisije za izdajo dovoljenj o izdaji vrednostnih papirjev št. 04-39/1 z dne 26. 4. 1990.*

ABANKA D. D. LJUBLJANA *obvešča vse kupce delnic, da imajo možnost vpogleda v boniteto SDK o* ABANKI *in v zaključni račun za leto 1989 vsak dan v času vpisa in vplačila delnic na vplačilnih mestih* ABANKE D. D. LJUBLJANA.

ABANKA D. D. LJUBLJANA

ABCDOMURKA
Gorenjka

Hotelsko turistično podjetje »GORENJKA« p.o. KRANJSKA GORA po sklepu delavskega sveta objavlja licitacijo z zbiranjem pisnih ponudb za odprodajo naslednjih osnovnih sredstev:

POSLOVNO STANOVANJSKA HIŠA na Jesenicah, Cesta Franceta Prešerna 36, v skupni uporabni površini 505,85 m², s pripadajočim zemljiščem v izmeri 796 m². Izhodiščna cena celotnega objekta z zemljiščem je 3.868.273,00 din. V pritličju objekta so poslovni prostori za opravljanje gostinske obrti, površine 48,41 m² in servisna delavnica v velikosti 20,91 m².

ENOSOBNO STANOVANJE v III. etaži, I. nadstropje stanovanjsko poslovnega centra v KRANJSKI GORI, Slavka Černeta št. 33, površina 55,93 m². (Objekt je nov.) Izhodiščna cena je 1.358.439,00 din.

Pisne ponudbe pošljite na naslov: HTP GORENJKA Kranjska gora, 64270 Jesenice, Prešernova 16, v zapečateni ovojnici z oznako »pisna ponudba - ne odpiraj«, najkasneje v 15 dneh po objavi tega oglasa.

Na licitaciji lahko sodelujejo vse pravne in fizične osebe, ki pisni ponudbi priložijo tudi dokazilo o vplačani 10 odstotni varščini na ŽR 51530-601-13448 SDK Jesenice, ali pri blagajni podjetja na Jesenicah, Prešernova 16.

Stroške prepisa in prometni davek plača kupec.

Morebitne informacije dobite na sedežu podjetja na Jesenicah, Prešernova 16, tel.: 064-81-545.

Ogled osnovnih sredstev je možen v dneh od 1. do 10. 6. 1990, po prehodni najavi na telefon štev. 064-81-545.

Šport in rekreacija Škofja Loka, Podlubnik 1c
telefon: 064 622 374, 622 461

stari vrh soriška planina

Šport in rekreacija p.o. Škofja Loka objavlja na temelju sklepa zbora delavcev razpis za dela in naloge:

DIREKTORJA PODJETJA

Kandidati za direktorja morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

— visoka ali višješolska izobrazba tehnične, ekonomske, komercialne ali organizacijske smeri, najmanj 3 leta ustreznih delovnih izkušenj ter da obvlada en tuj jezik.

Kandidati morajo ob prijavi predložiti program dela za mandatno obdobje.
Dela in naloge se razpisujejo za 4 leta.
Ponudbe morajo kandidati z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov Šport in rekreacija Škofja Loka, Podlubnik 1 c v 15 dneh po objavi razpisa, z oznako »za razpisno komisijo«.
Kandidate bomo o rezultatih razpisa obvestili v 8 dneh po sprejemu sklepa o imenovanju oz. izbiri.

KINO »SORA« p.o. ŠKOFJA LOKA

Na podlagi sklepa filmskega sveta in določil statuta Kino »Sora« razpisujemo delovno mesto

DIREKTORJA
delovne organizacije Kino »SORA«

Za direktorja je lahko imenovana oseba, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

— da ima višjo ali srednjo strokovno izobrazbo in tri oziroma pet let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih,
— da pozna delo v reproduktivni kinematografiji in ima opravljen izpit za kinooperaterja.

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo štirih let.
Ponudbe pošljite v 15 dneh od dneva objave na naslov: KINO »SORA« Škofja Loka, Mestni trg 16 »Za razpisno komisijo«.

Kranjska družboslovna šola je bila v petek gostiteljica tradicionalnega tekmovanja najboljših stenografk in strojepisk, ki ga negujejo že več kot tri desetletja. Tokrat so se ga udeležile učenke iz desetih slovenskih šol, ki negujejo ta program. Domačinke so se najbolje izkazale v umetnosti stenografiranja, kjer so osvojile posamični in skupni pokal. Foto: G. Šinik

Železnikarji so predlog zavrnili

Železniki, 22. maja - Ob predlogu predsednice Slovenske demokratične zveze - odbora za Škofjo Loko Alenke Potočnik - Lauko, da bi se preimenovala Osnovna šola Prešernove brigade v Železnikih, se je prejšnji torek v Železnikih sestal svet šole v celotnem sestavu, to je delegati delavcev šole, delegati staršev in delegati družbene skupnosti, seji pa so prisostvovali tudi predstavniki zveze borcev Železniki in Češnjica ter Občinskega odbora zveze borcev Škofja Loka. Sprejet je bil sklep - dva člana sta se vzdržala - da se predlog Laukove za preimenovanje šole zavrne, kajti zgodovina je pač zgodovina in konec koncev se šola ne imenuje le po brigadi, temveč po največjem možu slovenske kulture Francetu Prešernu. Bodo pa o tem v Železnikih še razpravljali, in sicer naj svoje rečejo prebivalci vseh petih krajevnih skupnosti pa tudi odbor borcev 7. SNOUB Prešernove brigade.

D. D.

Krajevna skupnost Gorenja vase

Kdaj bodo zazvonili telefoni

Gorenja vas, 28. maja - Pred dvema letoma, aprila 1988 so v krajevni skupnosti Gorenja vas v škofjeloški občini sklenili, da nadaljujejo pred leti končan prvi del telefonske akcije. Takrat se je v krajevni skupnosti za telefonski priključek odločilo še 97 krajanov.

Nadaljevanje akcije je bilo pravzaprav povezano s širšim, občinskim programom. Najprej naj bi položili v dolini od Škofje Loke do Gorenje vasi medkrajevni kabel, v Gorenji vasi pa pripravili prostor in novo telefonsko centralo. Hkrati pa naj bi v krajevni skupnosti položili primarni kabel od Gorenje vasi do Hotavelj in zgradili omrežje za bodoče naročnike.

Po pogodbi, ki so jo v krajevni skupnosti podpisali bodoči novi naročniki, naj bi le-ti s prizadevanjem krajevne skupnosti dobili telefon (po možnosti) do konca leta 1989, pri čemer se je vsakdo obvezal, da bo prispeval tudi dodatni znesek k začetnemu plačilu, če bodo stroški večji od predvidenih. Ker se je po pogodbi pričakovani rok za izgradnjo že iztekel, je zadnje čase v Gorenji vasi, predvsem na območju naselja Blate, slišati vse več pripomb in različnih ugibanj.

Enajstčlanski gradbeni odbor je sicer do zdaj redno obveščal bodoče naročnike o poteku akcije. Tako so le-ti seznanjeni, da se je celotna akcija že pri polaganju medkrajevnega kabla začela kasneje, kot je bilo načrtovano. Zaradi potrebnih soglasij pa je prišlo do zakasnitev tudi pri izgradnji kabelske kanalizacije skozi Gorenjo vas za primarni kabel do Hotavelj. Sicer pa je celotno razvodno omrežje v krajevni skupnosti že zgrajeno. Tako jih čaka za dokončanje akcije še položitev kabla od Gorenje vasi do Hotavelj, kjer pa se je prav tako zapletlo. Po strokovno-tehničnih normativih bi morali zdaj položiti močnejši kabel, kot so prvotno načrtovali. To pa, če bo tako obveljalo, bo tudi povečalo stroške.

Kako se bo ta del telefonskega vozla razpletel, je še težko napovedati. Vsekakor bodo po sklepu skupščine krajevne skupnosti zdaj najprej zgradili 300 metrov kabelske kanalizacije skozi Gorenjo vas (zadnje soglasje pričakujejo v KS ta teden), potem pa bo v okviru širšega programa skupaj s PTT, občino in naročniki moral gradbeni odbor najti ustrezno rešitev. Kakšna bo, je ta hip težko napovedati, res pa je, da je "nestrpno" sklicevanje posameznikov na določila pogodbe (glede rokov in stroškov) najbrž ta trenutek prej enostransko kot upravičeno.

A. Žalar

Tekmovanja harmonikarjev ne bo

Begunje, maja - Deset let zapored so se prvo nedeljo v juniju v Krpinu pri Begunjah srečevali in merili harmonikarji z vse Gorenjske. To je bil navadno izbor najboljših harmonikarjev za slovensko prvenstvo kasneje v Ljubečni pri Celju. Organizator Turistično društvo Begunje pa najavlja, da tekmovanja na diatonični harmoniki letos v Begunjah ne bo. Spremenjen naj bi bil zahtevani obvezni program, vendar tega še niso določili in za letos tekmovanje v Begunjah odpovedujejo. Kako se bodo odločili za naprej, še ne vedo. Zagotovo pa bi bilo škoda prekiniti s to priljubljeno prireditvijo, ki je pritegovala ljubitelje "frajtonaric" z vse Gorenjske in tudi od drugod.

D.D.

Skupščina slovenskih gobarjev

Vse več ekoloških nalog

Škofja Loka, 26. maja - Med današnjo 15. skupščino Zveze gobarskih družin Slovenije, ki jo je gostila škofjeloška družina, so udeleženci v glavnem pozitivno ocenili opravljeno delo. V prihodnosti nameravajo še skrbneje sodelovati pri zbiranju gob za raziskave njihovi radiološki in kemični onesnaženosti. Novi predsednik zveze je postal Ločan Ivan Križaj, dr. Dušana Vrščaja pa so imenovali za častnega predsednika.

Skupščine v Škofji Loki so se udeležili delegati iz 17 gobarskih družin, med katerimi so štiri tudi na Gorenjskem - Foto: S. Saje

Na sobotno skupščino Zveze gobarskih družin Slovenije v Škofji Loki je pripotovalo 45 delegatov iz 17 družin v naši republiki. Odsotnost le štirih družin je bila, kot je ocenil v poročilu o delu v minulih dveh letih dosedanji predsednik dr. Dušan Vrščaj, tudi približna podoba dejavnosti v njihovi organizaciji. Od 21 društev jih je namreč nekaj manj aktivnih, zato je treba odšteti od skupno 1759 članov vsaj približno sto le formalno registriranih gobarjev. K tej statistiki naj dodamo, da delujejo na Gorenjskem štiri gobarske družine, večji v Kranju in na Jesenicah ter manjši v Škofji Loki in Tržiču.

Nepoznavalci razmer si najbrž zamišljajo člane gobarskih družin zgolj kot strastne nabiralce, pa morda še jedce ali celo prodajalce gozdnih sadežev. Zveza gobarskih družin Slovenije vendarle izpolnjuje s svojim članstvom, kot je naglasil predsednik Vrščaj, mnogo pomembnejše poslanstvo. Ob organizaciji razstav za javnost, izobraževanju gobarskih determinatorjev, strokovnem pisanju v revije in sodelovanju s tujimi mikologi ima vse več ekološko obarvanih nalog. Gr predvsem za zaščito mikoflor in zadnja leta tudi za sodelova nje v nabiralni akciji za razi skave o radioaktivni in kemični onesnaženosti gob. Kot so po kazali rezultati dosedanjih razi skav v Reaktorskem centru, j približno 15 vrst gob čezmern radioaktivnih, med njimi tud pogosteje nabirane gobe vijol časta bledivka, kostanjevka i ciganček.

Ker še ni dovolj gradiva i vseh krajev Slovenije za tov stne raziskave, bo nabiranj določenih vrst gob ena glavni nalog gobarskih družin v pri hodnje. Obenem si bodo še na prej prizadevali za varstvo m koflore; v pripravi je že stroko vno gradivo o škodljivih vpli vih nanjo, na podlagi katere bodo zahtevali od vlade ustre zne ukrepe. Prilagodili bod tudi pravila zveze, kot je zbra ne seznanil novi predsedni Ivan Križaj iz Škofje Loke zahtevam po nadstrankarske društvenem delu ter se pripra vljali na proslavo ob 30-letnic gobarske organizacije in med narodno srečanje gobarjev, k bo leta 1991 v Ljubljani.

S. Saje

Turistično gostinski dan v Križah

Zrno na zrno pogača

Učenci Osnovne šole Kokrškega odreda v Križah so skupaj s svojimi mentorji ter s pomočjo delovnih organizacij Živila in Žito to soboto pripravili že peti turistično gostinski dan. Letos so največ pozornosti posvetili razstavi žitnih izdelkov in jedem iz žitaric.

Križe pri Tržiču, 26. maja - Da so poklici v turizmu in gostinstvu za mlade vedno zanimivi dokazujejo v kriški osnovni šoli, kjer je za delo v turistično-gostinskem krožku vsako leto večje zanimanje. Do sedaj so se v krožek vključevali le učenci višji razredov, letos pa so se s prvimi koraki v turizem in gostinstvo seznanili že učenci v prvih razredih. Rezultat prizadevanj učencev in mentorjev pa je vsakoletni turistično gostinski dan, na katerem sodelujejo učenci vseh krožkov na šoli, največ dela pa imajo seveda mladi kuharji, natakarji in prodajalci.

"V turistično gostinski krožek na naši šoli je vključenih okrog šestdeset učencev, čeprav delo v krožku seveda ni obvezen del šolskega programa," je na krajši uvodni slovesnosti ob petem tradicionalnem turistično gostinskem dnevu poudaril **ravnatelj Osnovne šole Kokrškega odreda Križe, Janez Piškur.**

Ravno ta neobveznost in seveda zanimivo delo v krožku pa je tisto, zaradi česar je na šoli že nekaj let veliko zanimanja za krožek: "Učenci zelo radi sodelujejo, prav prosijo za sodelovanje v krožkih. Do letos smo delali le s starejšimi osnovnošolci, letos pa smo začeli s uvodnimi urami že v prvem razredu. Moram reči, da vsa naša šola živi s tem krožkom in rezultat tega je sedaj že peti tradicionalni turistično gostinski dan, ki ga vsako leto pripravljamo na drugo temo. Prvič smo predstavili osnovne načine strežbe, pripravo jedi pred gosti, pripravo sladic ter naredili razstavo gostinskega inventarja in razstavo rib. Prireditev in razstavo si je ogledalo ogromno ljudi, kar nas je spodbudilo za naslednje razstave. Drugi turistično gostinski dan je imel poudarek na soji in jedeh iz soje, na tretjem smo v sodelovanju s kmečkimi ženami iz Križ predstavili stare tržiške in gorenjske jedi, lani pa smo se posvetili mlekarstvu in sirarstvu. Letos smo se odločili predstaviti žito in žitarice, ter jedi iz žitnih izdelkov. Na vseh turističnih dnevih naši učenci sodelujejo tudi kot kuharji, natakarji in prodajalci, saj v šoli pripravimo pravo gostilno, kjer učenci kuhajo in strežejo v sodelovanju z mentorji iz Zivil. Posledica vsega tega pa je, da se vsako leto nekaj učencev iz naše šole odloči za poklice v turizmu in gostinstvu," je povedala **mentorica turistično gostinskega krožka Božena Perko.**

Na letošnjem turistično gostinskem dnevu so učenci sami, pod vodstvom mentorja iz Živil, v keramični delavnici oblikovali izdelke iz gline, ki so lahko originalni turistični spominki. V krožku so pripravili tudi brošuro, ki so ji dali naslov "Od gostilne do gostilne", v njej pa predstvaljajo vse gostinske lokale v tržiški občini. Nekaj posebnega je tudi igra po sistemu "Človek ne jezi se", v kateri turist najde vse zanimive turistične točke v občini. Poimenovali so jo "Where to go in Tržič", upajo pa, da bo zanjo navdušeno tudi domače Turistično društvo, ki mu mladi iz Križ vsako leto znova dokazujejo, da je v turizmu marsikaj mogoče narediti tudi z majhnimi denarji in veliko zagnanosti. **Damjan Štefe, učenec 7. razreda**: "Dve leti že sodelujem v krožku in zdi se mi zelo zanimivo. Veliko se naučimo,

spoznamo jedi in delo v gostinstvu. Tako sem se odločil postati kuhar, za kar sem dobil veselje tudi v gostilni moje stare mame v Sorici nad Železniki. Upam, da bom dobil štipendijo pri Petrolu v Tržiču ali pa pri kranjskih Živilih." **Mojca Hladnik, učenka 8. razreda**: "Na današnji prireditvi opravljam delo natakarice. Poklici

v gostinstvu so mi zelo všeč, saj si vedno med ljudmi, kar je seveda zanimivo. Odločila sem se sicer za ekonomsko srednjo šolo, vendar pa se bom, če bodo možnosti za študij hotelirstva, prav gotovo odločila za poklic v gostinstvu ali turizmu."

V.Stanovnik

Delavni tudi v Cerkljah

Cerklje - Društvo upokojencev v Cerkljah v kranjski občini združuje člane iz sedmih krajevnih skupnosti pod Krvavcem. To društvo ima 460 članov. Na zadnji letni konferenci letos pa so sklenili, da bodo v prihodnje še posebej tesno sodelovali s Turističnim društvom v Cerkljah. Vključili se bodo namreč tudi v pripravo razstave cvetja in lovstva, ki jo bodo v Cerkljah odprli konec junija letos. Na letni konferenci sta dobila priznanje Zveze društev upokojencev Slovenije Anton Brezar iz Cerkelj in Tone Sajevic iz Velesovega. Društvo bo tudi letos organiziralo obiske pri 80-letnikih...

(kj)

POCENI KRMA ZA ŽIVINO !

PAN d.o.o. Ribnica vam jo lahko priskrbi:

- koruza 2,80 din/kg
- oves 2,90 din/kg
- ječmen 3,50 din/kg
- otrobi pšenični 1,55 din/kg
- pšenična krmilna moka 1,71 din/kg
- starter za teleta 5,52 din/kg

Pakirano v vrečah po 50 kg, razen starterja za teleta.

DOSTAVA NA DOM!
Pokličite po tel.:
064-57-300, po 18. uri

Radsport **FABJAN**
VAŠ STROKOVNJAK ŠTEVILKA 1 NA KOROŠKEM
ZA KOLESA VSEH VRST IN KOLESARSKO OPREMO.

BELJAK
TREFFNERSTRASSE 2
Tel. 9943-4242-28413
(NA SEVERNI STRANI GLAVNE ŽELEZNIŠKE POSTAJE)